

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ČESKO-NĚMECKÝCH AREÁLOVÝCH STUDIÍ A GERMANISTIKY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**ADOLF HITLER A HERMANN GÖRING. PŘÁTELSTVÍ PŘEDNÍCH
NACISTŮ V OBDOBÍ DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY.**

Vedoucí práce: doc. PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.

Autor práce: Bc. Jan Cingroš

Studijní obor: Česko-německá areálová studia

Ročník: 2.

2017

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 9. května 2017

.....
Bc. Jan Cingroš

Poděkování

Rád bych zde poděkoval vedoucímu své diplomové práce panu doc. PhDr. Marku Šmídovi, Ph.D., za odborné vedení, za pomoc a cenné rady při vypracování této práce.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá vztahem dvou významných osobností nacistického Německa v období druhé světové války - říšského kancléře Adolfa Hitlera a vrchního velitele luftwaffe Hermanna Göringa. Třebaže se tyto muži výrazně spolupodíleli na formování politiky Třetí říše, jejich vztah procházel v průběhu jednotlivých válečných etap výraznými proměnami, takže počáteční euforie a důvěra po prvních setkáních netrvala dlouho. Stále častěji se objevovaly dílčí neshody, které vyústily v zpretrhání pracovních i osobních vazeb. Právě "spolupráce" obou německých nacistických pohlavárů v období válečného konfliktu 20. století představuje jádro této práce.

Klíčová slova:

Nacistická Třetí říše; 2. světová válka; osobní vztahy; Adolf Hitler; Hermann Göring; 1939-1945.

ANNOTATION

This diploma thesis deals with the relationship between two important figures at Nazi Germany during the Second World War - Reich Chancellor Adolf Hitler and Commander in Chief of the Luftwaffe Hermann Goering. Although these two men participated on a large scale in shaping the policy of the Third Reich, their relationship went through a various stages during a war time. They did not get along afterwards and the initial euphoria and confidence of their relationship did not last long. As a time went it started to appear partial disagreements that resulted rupturing of work and personal relationship. This so called "cooperation" of both the in the Nazi Germany during the war of the 20th century is the core of this work.

Keywords:

Third Empire; World War II; personal relationships; Adolf Hitler; Hermann Göring; 1939-1945.

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK	6
ÚVOD.....	7
1. BIOGRAFIE ADOLFA HITLERA.....	10
1.1 Hlavní životní milníky do roku 1938.....	10
1.2 Otázka antisemitismu.....	35
2. BIOGRAFIE HERMANNA GÖRINGA.....	39
2.1 Hlavní životní milníky do roku 1938.....	39
2.2 Otázka antisemitismu.....	59
3. SPOLUPRÁCE ADOLFA HITLERA A HERMANNA GÖRINGA V OBDOBÍ DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY.....	63
3.1 Náznaky prvních neshod.....	63
3.2 Německá expanzivní politika a problematika luftwaffe	66
3.3 Operace Barbarossa předzvěstí německé zkázy	79
3.4 Vyostření vztahů na pozadí bitvy u Stalingradu	86
3.5 Konec Třetí říše - definitivní zpřetrhání vztahů.....	88
4. KOMPARACE OSOBNOSTÍ.....	94
4.1 Politická a osobnostní rovina Adolfa Hitlera.....	94
4.2 Politická a osobnostní rovina Hermanna Göringa	99
ZÁVĚR	103
SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ A LITERATURY	106
SEZNAM PŘÍLOH.....	109

SEZNAM ZKRATEK

BBC - (British Broadcasting Corporation) - rozhlasová a televizní stanice ve Velké Británii

DAP - (Deutsche Arbeiterpartei) - Německá dělnická strana

FBI - (Federal Bureau of Investigation) - Americký federální vyšetřovací úřad zabývající se závažnými kriminálními případy

NSDAP - (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei) - Národně socialistická německá dělnická strana

SA - (Sturmabteilung) - úderné, též útočné oddíly NSDAP

SS - (Schutzstaffel) - ozbrojená organizace NSDAP, původně určená na ochranu A. Hitlera

ÚVOD

Doba vlády nacistického diktátora Adolfa Hitlera (1889-1945) trvala přes 12 let. Započala dne 30. ledna 1933, kdy byla v Německu nastolena totalitní diktatura a A. Hitler se stal říšským kancléřem. Životní etapa tohoto hlavního představitele národního socialismu se uzavřela dne 30. dubna 1945, v den, kdy se ve svém berlínském bunkru rozhodl spáchat sebevraždu. Britský historik Hugh Trevor-Roper popsal A. Hitlera slovy: „*Hitler možná byl děsivý historický jev, byl však důležitý jev historický, a my si nemůžeme dovolit nechat jej bez povšimnutí.*”¹ Cílem A. Hitlera bylo ovládnout svět a vyvraždit evropské židovstvo. Ve snaze své vize uskutečnit, se A. Hitler obklopoval schopnými a vlivnými nacistickými pohlaváry, kteří jej bezmezně podporovali a byli mu nápomocni, což A. Hitler dovedl náležitě ocenit. Blízkým spolupracovníkem A. Hitlera byl i Hermann Göring (1893-1946), říšský maršál a v neposlední řadě také vůdčív zástupce během druhé světové války. Ve své bakalářské práci *Hermann Göring - klíčový svědek nacistických zločinů v Norimberku?* jsem se zabýval postavou druhého muže nacistického Německa a válečného zločince H. Göringa. Z tohoto důvodu jsem se rozhodl zpracovat diplomovou práci, která mapuje vztahy dvou vůdčích nacistických politiků - prvního a druhého muže Třetí říše. Dalším důvodem byl zájem o dějiny druhé světové války.

Skutečnost, že se A. Hitler i H. Göring nechvalně zapsali do historie, je více než evidentní. Jednalo se o velké osobnosti, které nesly hlavní odpovědnost za zločiny, které nacistická elita v průběhu druhé světové války spáchala. Zatímco A. Hitler se spravedlivého soudu nedožil, jeho věrný paladín H. Göring byl během Norimberského procesu s válečnými zločinci odsouzen k trestu smrti. Několik hodin před vykonáním poprav se ale H. Göringovi podařilo ve své norimberské cele spáchat sebevraždu. Matka říšského maršála H. Göringa svého syna popsala slovy, která se nakonec do slova a do písmene vyplnila: „*Z Hermanna bude buďto velký muž, nebo velký kriminálník.*”²

---

¹ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 6.

² MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladín s janusovskou tváří: politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, s. 13.

Cílem práce je analýza, interpretace a deskripce nejen osobních, ale i pracovních vazeb mezi A. Hitlerem a H. Göringem v období druhé světové války. Vztahy mezi těmito dvěma politickými osobnostmi nacistické Třetí říše lze s lehčí nadsázkou označit až do konce roku 1938 za téměř bezproblémové, ačkoliv již i v tomto období byly patrné menší neshody. V průběhu dalších válečných let zapříčinily především prohrané bitvy, nedostatečná komunikace a odlišný přístup obou mužů k expanzivní politice nacistického Německa výrazné zřehnutí jejich vztahů, které ke konci války vedly až k úplnému vzájemnému odcizení.

Předkládaná práce je rozdělena do čtyř hlavních kapitol. První a druhá kapitola se věnuje hlavním životním okamžikům a zlomovým momentům z Hitlerova i Göringova života do roku 1938. Zde budou rozebrány životopisy obou zmíněných, ve kterých bude poukázáno na jejich dětství a mládí, studijní období, ale i politické ambice. V této části práce nebude chybět ani postoj A. Hitlera a H. Göringa k otázce antisemitismu.

Jádrem práce bude obsáhlá třetí kapitola, ve které bude hlavní pozornost upřena na vztahy obou nacistických politiků v průběhu druhé světové války. Počáteční nadšení a důvěra netrvaly dlouho, stále častěji totiž mezi A. Hitlerem a H. Göringem docházelo k menším či větším rozkolům. Hlavní zlom nastal po prohrané bitvě u Stalingradu. Nacistické Německo v tomto boji nedokázalo vzdorovat atakům Rudé armády, z čehož A. Hitler obviňoval mimo jiné i luftwaffe v čele s H. Göringem, který se vůdce začal čím dál tím více stranit. V roce 1945, kdy už bylo patrné, že Německo tento válečný konflikt prohraje, došlo ještě k většímu ochabnutí vztahů mezi A. Hitlerem a H. Göringem.

V závěrečné čtvrté kapitole bude formou komparace rozebrána Hitlerova a Göringova politická a osobnostní rovina, která poukáže na jejich odlišné i společné znaky. Oba politiky spojovala touha po moci, realizace politických plánů a přehnaná demagogická manipulace s veřejností. Srovnána bude i jejich genealogie, rodinné vztahy a postoj k ženám, přičemž budou zohledněny i Hitlerovy a Göringovy povahové rysy.

Citované prameny a literatura mají tištěnou povahu. Nejvíce jsou zastoupeny české tituly, ale k vypracování této diplomové práce byly využity i cizojazyčné zdroje

či prameny. Z českých titulů je nejvíce citována kniha spisovatele J. Brože *Hitlerův korunní princ*. Tato kniha je zacílena na Göringův život v období druhé světové války. Dále jsou také citovány publikace německého historika G. Knoppa *Hitler, Tajemství Třetí říše* nebo *Göring: biografie*. V práci je taktéž hojně odkazováno na knihu *Göring: biografie Hermanns Göringa* od kontroverzního britského spisovatele D. Irvinga. Jsem si vědom toho, že je tento autor řazen k popíračům holocaustu. V této diplomové práci jsou ovšem citována pouze ověřená fakta, která mapují život říšského maršála a zároveň popisují jeho vztah s A. Hitlerem. Díky britskému občanství měl tento spisovatel možnost nahlédnout do britských i amerických archivů a dokonce osobně hovořil s některými bývalými nacistickými pohlaváry. Z tohoto důvodu byla tato kniha cenným přínosem. S informacemi jsem pracoval obezřetně a jakékoli náznaky popírání holocaustu, či sporné informace nejsou v práci uváděny. Z německých zdrojů je v hojně míře zastoupena kniha od německého historika J. Festa *Hitler eine Biographie*. Jedná se o velmi rozsáhlé dílo, které deskribuje život nacistického diktátora. Nelze opomenout ani další knihu od tohoto historika *Der Untergang: Hitler und das Ende des Dritten Reiches: eine historische Skizze*, která detailně dokumentuje zánik Třetí říše. Dále byla využita i vzpomínková kniha Göringovy manželky Emmy *An der Seite meines Mannes Begebenheiten und Bekenntnisse* či kniha britského spisovatele Rogera Manvella *Der Reichsmarschall: Aufstieg u. Fall d. Hermann Göring*. Rád bych zmínil i dílo Henriette von Schirach *Frauen um Hitler: nach Materialien*. Při vypracování této práce byl taktéž pro dokreslení koloritu celé problematiky využit český i německý tisk.

Při psaní předkládané diplomové práce jsou využity následující metody: analyticko-syntetická metoda, komparace, hermeneutická metoda a metoda tzv. mikrohistorie. Analýza označuje proces, ve kterém dochází k reálnému nebo myšlenkovému rozložení zkoumaných skutečností. Protikladem této metody je syntéza. V tomto případě se jedná o myšlenkové spojení poznatků v jeden celek. Tato metoda představuje základ, díky kterému lze pochopit vzájemné souvislosti studovaných jevů. Analýza patří spolu se syntézou k základním a nejpoužívanějším metodám vědeckých prací. Komparace znamená srovnávání a základ této metody spočívá v přesnosti pozorování a popisu zjišťovaných skutečností. Hermeneutická metoda je považována za nauku o správném výkladu a následné interpretaci textu. Mikrohistorie je založena na analýze úzce ohraničených jevů, přičemž využívá co nejdůkladnější a nejúplnější studium pramenů.

1. BIOGRAFIE ADOLFA HITLERA

1.1 Hlavní životní milníky do roku 1938

Na počátku svého politického vzestupu - po volbách do říšského sněmu v roce 1930 Adolf Hitler v úzkém kruhu svých spolupracovníků prohlásil: „*Tihle lidé nesmějí vědět, kdo jsem, nesmějí vědět, odkud přicházím a z jaké rodiny pocházím!*”³ Adolf Hitler se narodil dne 20. dubna 1889 v rakouském městečku Braunau na řece Innu. Adolfův otec Alois⁴ Schickelgruber (1837-1903) byl synem děvečky Marie Anny Schickelgruberové (1795-1847), která byla v době Aloisova narození svobodná, Alois byl tedy nemanželským dítětem. Kolonka v matrice ohledně jména otce dítěte zůstala řadu let prázdná. M. A. Schickelgruberová se sice za pět let provdala za mlynářského tovaryše Johanna Georga Hiedlera (1792-1857), ale svého syna předala k výchově bratru svého manžela - rolníku Johannu Nepomukovi Hüttlerovi⁵ (1807-1888), pravděpodobně z důvodu neschopnosti řádného zabezpečení a patřičné výchovy dítěte. O rodině Hiedlerových v této době kolovaly zvěsti, že jsou velmi chudí, nemají ani postel a „*spí v dobytčím žlabu*”.⁶

Oba bratři jsou v historické literatuře nejčastěji uváděni jako pravděpodobní otcové A. Schickelgrubera. Jako třetí adept na otcovství je někdy popisován i jistý Frankenberg, který byl židovského původu, pocházel z rakouského Štýrského Hradce (Grazu) a M. Schickelgruberová v domě tohoto muže sloužila. O tom, že Adolf Hitler mohl mít židovského předka bylo řečeno a napsáno již mnohé, ovšem neexistují žádné přímé důkazy, které by tuto možnost potvrdily. I novější teorie tento názor spíše vyvracejí.⁷ Je ovšem zajímavé, že téměř třicet let po smrti M. Schickelgruberové i jejího manžela J. G. Hiedlera, se J. N. Hüttler se svými známými vydal k faráři Josefu

---

³ KNOPP, Guido. *Tajemství třetí říše*. Praha: Ikar, 2014, s.15.

⁴ Vzhledem k identickým iniciálám Adolfa Hitler i jeho otce Aloise Schickelgrubera-Hitlera jsou v úvodu práce z důvodů odlišení použita jejich celé jména.

⁵ Jak je na první pohled zřejmé, nejsou příjmení Hiedler a Hüttler jednotná. Ovšem i přes rozdílně psanou podobu jmen se dle německého historika Joachima Festa skutečně jednalo o bratry.

⁶ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 43-46.

⁷ Německý historik Werner Maser, který se Hitlerovým rodokmenem zabýval, zjistil, že hypotézy poukazující na Hitlerův domnělý židovský původ jsou pouhé spekulace. Upozornil i na to, že někteří autoři se čtenářům snažili vsugerovat myšlenku, že právě „příměs neárijské krve” byla hlavním spouštěčem Hitlerovy rasové posedlosti a nenávisti k Židům. Otázka antisemitismu bude dále blíže specifikována.

Zahnschirmovi v Döllersheimu a žádal po něm legitimizování původu v této době téměř již čtyřicetiletého „adoptivního syna“ A. Schickelgrubera.⁸

Za otce dítěte určil svého zesnulého bratra J. G. Hiedlera, který se měl na smrtelné posteli k otcovství přiznat, což faráři dosvědčili i přítomní známí. Farář J. Zahnschirm skutečně zápis ve staré matriční knize opravil a doplnil do rubriky jméno otce, nezanesl zde ani datum změny, scházel i jeho vlastní podpis a navíc ještě spletl příjmení otce - místo Georg Hiedler - uvedeno Georg Hitler. Od ledna 1877 se Alois Schickelgruber přejmenoval na Aloise Hitlera.⁹

Alois Hitler se vyučil ševcem, řemeslo záhy opustil a byl přijat do rakouské finanční služby. Jelikož byl otec Adolfa Hitlera ctižádostivý, byl nakonec povýšen až na oficiála celního úřadu. On sám prohlašoval, že finanční služba vyžaduje pouze poslušné lidi, vědomé si svých povinností a nehodí se pro „*pijany, dlužníky, karbaníky a jiné nemorální osoby.*“¹⁰ Sám se ale morálními zásadami příliš neřídil, jelikož za svého života byl celkem třikrát ženatý. Během svého prvního manželství přivedl do jiného stavu svoji budoucí druhou ženu a před smrtí svojí druhé manželky byla již gravidní jeho další družka.

První manželkou Aloise Hitlera se stala Anna Glasslová (1823-1883). Manželství zůstalo bezdětné a z výpovědi známých je patrné, že si Alois vzal tuto ženu pouze za účelem finančního obohacení. Jeho druhou manželkou se stala Franziska Matzelsbergerová (1861-1884), z tohoto manželství vzešel syn Alois (1882-1956) a dcera Angela (1883-1949).¹¹ Třetí manželkou Aloise Hitlera a matkou budoucího říšského kancléře se stala Klára Pözlzlová (1860-1907), která pocházela z rakouské vesničky Spital. Hitlerova matka Klára byla o 23 let mladší než její manžel a znala jej již od svých dětských let. Svatba Aloise a Kláry Hitlerových proběhla v Braunau na Innu, ale ženich a nevěsta museli před svatbou požádat papeže o dispens, vzhledem k příbuzenství třetího stupně.¹²

---

⁸ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 43-44.

⁹ Tamtéž, s. 44-46.

¹⁰ Tamtéž, s. 46.

¹¹ GRÜNBERG, Karol. *Adolf Hitler: životopis Führera*. Přeložil Vladimír UHLÍŘ. Litvínov: Dialog, 1994, s. 9.

¹² SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 19.

Manželství nebylo příliš šťastné, přestože Klára byla velmi submisivní žena, neměla žádné vzdělání a útěchu nalézala v náboženství. Z manželství se narodilo pět dětí, z toho se pouze dvě děti dožily dospělosti - Adolf Hitler a Paula Hitlerová (1896-1960). Klára svého manžela celý život uctivě oslovovala „strýčku Aloisi“. Nikdy se mu nesnažila odporovat, pilně pracovala, starala se o děti, postiženou sestru i blaho manžela.¹³

K. Hitlerová se zcela citově upnula na syna Adolfa. Předešlé děti jí zemřely, takže toto dítě nechtěla ztratit. Starostlivou péči mu věnovala od narození, ale i později, kdy chodil Adolf již do školy. Nevlastní bratr Alois později tvrdil, že ostatní děti v rodině musely od matky neustále poslouchat, jak je jejich bratr Adolf báječný. I jeho mladší sestra Paula mnoho let po smrti Adolfa Hitlera uvedla: „*Svého bratra Adolfa jsem nikdy neměla ráda, byl vždy jiný, jako by k nám nepatřil. Už jako dítě jsem měla důvod ho nenávidět, protože ho matka rozmazlovala na můj účet.*“¹⁴

Díky otcově povolání se rodina často stěhovala, což skončilo až v roce 1897, kdy odešel jejich otec do penze a koupil dům v malé obci Leondingu nedaleko Lince. Adolf Hitler později často vyprávěl, že již od dětství trpěl nouzí, měl tyranského otce, ze kterého udělal alkoholika a pro něhož musel chodit s pláčem do hospod a vodit jej domů, přičemž trpěl nesmírnou hanbou. Tato jeho tvrzení se zcela nezakládají na pravdivých základech, neboť rodina rozhodně netrpěla bídou a otec nebyl závislý na alkoholu. Byl ale tvrdý, nesmlouvavý a bil doma své děti i ženu, což ovšem na konci 19. a počátkem 20. století nebylo nic neobvyklého a dělo se to i v jiných rodinách. Adolf Hitler chtěl tímto vyprávěním spíše vzbudit soucit a obdiv u posluchačů a ukázat jim, z jakých těžkých poměrů pocházel.¹⁵ Malý Adolf začal chodit do obecné školy v Leondingu, kde dosahoval dobrých výsledků. Učitelé ho popisovali jako živého a poměrně nadaného žáka, který měl ale sklony k pohodlnosti, nechtěl se nikomu podřizovat a dodržovat pravidla a vůči ostatním spolužákům se choval nadřazeně.¹⁶

V roce 1903 zemřel Adolfu Hitlerovi náhle otec. Jeho syn byl přesvědčen, že jej zabilo kouření a pití alkoholu. Místní tisk psal o Hitlerově otci v nekrologu jako o příteli zpěvu, který občas vypustil z úst ostré slovo, ale pod touto „*drsnou slupkou*“ se

---

¹³ SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 16-17.

¹⁴ Tamtéž, s. 20.

¹⁵ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 46-49.

¹⁶ Tamtéž, s. 49.

skrývalo dobré srdce. V době otceva skonu studoval A. Hitler již na reálce v Linci. Matka prodala dům v Leondingu a přestěhovala se s dětmi do Lince, kde najala byt v Humboldtově ulici.¹⁷

Při studiu na reálce v Linci zažil A. Hitler první neúspěchy. Několikrát propadl a nakonec byl nucen školu opustit. Vždy tvrdil, že mezi jeho nejoblíbenější předměty ve škole patřil zeměpis a historie, ale i z těchto předmětů zde měl pouze dostatečnou. V ostatních předmětech byly známky nedostatečné. Mladý Adolf otcovo povolání sice nenáviděl, ale právě díky němu byl v Leondingu de facto privilegovaným žákem a ve školním kolektivu se cítil povýšeně. Vzhledem k tomu, že s A. Hitlerem studovali na reálce v Linci chlapci ze zámožnějších rodin, pociťoval sociální rozdíly i jejich nadřazenost. Neměl ve škole žádné kamarády a navíc ho studium začalo nudit¹⁸, protože jeho cílem bylo stát se umělcem a ne nějakým úředníkem, který pracuje v „*odporné státní kleci*“. Ještě předtím než se do Lince přistěhovala Hitlerova matka i s ostatními sourozenci - žil Adolf Hitler v podnájmu u jisté paní Sekirové.¹⁹

August Kubizek (1888-1956), který se stal o něco později přítelem A. Hitlera, ve své knize popisuje, že jakmile došlo v rámci jejich společných rozhovorů na otázku školy a vzdělání, A. Hitler se vždy rozzuřil a vykřikoval, že se školou nechce mít nic společného. Učí tam jen neschopní profesori, žádného z nich nezdraví a nestýká se ani se svými bývalými spolužáky. Podle slov A. Hitlera udělá škola z dětí jen povaleče.²⁰

A. Kubizek zažil s A. Hitlerem nejednu nepříjemnou situaci, kdy A. Hitler jednal s ostatními lidmi velice arogantně a nevhodným způsobem. Vzpomínal například na příhodu z Lince, kdy se oba setkali s jedním bývalým Hitlerovým spolužákem, který se k Adolfovi radostně hlásil slovy: „*Servus Hitlere!*“, popadl ho za ruku a ptal se ho jak se mu vede. A. Kubizka překvapilo Hitlerovo nevhodné chování, který svému bývalému spolužákovi začal vulgárně nadávat. Po celý zbytek dne chrlil A. Hitler nadávky na státní úředníky a trvalo velmi dlouho než se zcela zklidnil. Ještě předtím se ale

---

¹⁷ SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 16-17.

¹⁸ Studium A. Hitlera nenaplňovalo, ve volných chvílích se proto raději věnoval oblíbené četbě. Rád měl především romány známého německého spisovatele Karla Maye.

¹⁹ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 50.

²⁰ KUBIZEK, August. *Adolf Hitler, můj přítel z mládí*. Turnov: Tygros, 2012, s. 17.

nezapomněl vyjádřit o svých bývalých spolužácích následujícími slovy: „*A s takovými kreaturami jsem seděl v jedné třídě.*”²¹

Příbuzní A. Hitlera byli velmi znepokojeni z Adolfových špatných studijních výsledků. Poté, co musel nuceně opustit reálku v Linci, byl poslán svou matkou, aby studoval reálku ve Štýrském Hradci. Bohužel ani zde nebyl A. Hitler úspěšný, studium opět nedokončil a předstíral raději různé vážné choroby. Později často prohlašoval, že mu jeho nedobrý zdravotní stav znemožnil dokončit studia. Byla to však pouze jeho výmluva, neboť rodinný lékař Eduard Bloch (1872-1945) potvrdil, že mladého A. Hitlera léčil vždy jen kvůli maličkostem, ale nikdy kvůli závažné nemoci.²²

Po studijních neúspěších nesložil A. Hitler ani maturitu, tolik potřebnou pro získání solidního zaměstnání. Díky matčině penzi a sirotčímu důchodu po otci si žil velmi dobře, chodil po promenádách, navštěvoval muzea a divadla, miloval hudbu německého skladatele Richarda Wagnera (1813-1883) a především rád maloval akvarely a skici různých budov. Pravidelnou prací pohrdal a ironicky ji nazýval „*chlebařinou*”. Prostřednictvím svých uměleckých schopností chtěl svoji existenci posunout do tzv. „lepší společnosti”.²³

Přestože A. Hitler toužil stát se umělcem, nenaučil se systematické přípravě a metodické práci. Jeho přítel A. Kubizek po skončení druhé světové války vzpomínal, jak mu A. Hitler věnoval skicu domu z období italské renesance, vedl před ním dlouhé monology o jeho zařízení, k čemuž A. Kubizek poznamenal: „*Nerozlišoval, jestli hovoří o něčem, co je reálné, nebo o něčem, co je vysněné.*”²⁴

V této době se A. Hitler sám o sobě vyjadřoval jako o „podivínovi” a dle toho se také tak choval. Soustředil se pouze sám na sebe, stal se z něj sebestředný narcis a snílek, kterého obdivovala jen vlastní matka a jeho jediný přítel A. Kubizek, který se mu ve všem podřizoval a nikdy mu neodporoval. Léta strávená v Linci považoval A. Hitler za nejkrásnější období svého života, toto město měl velmi rád, přesto se v roce 1907 vydal do Vídně, aby se tam stal významnou osobností.²⁵

---

²¹ KUBIZEK, August. *Adolf Hitler, můj přítel z mládí*. Turnov: Tygros, 2012, s. 21.

²² SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 16-17.

²³ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 53.

²⁴ Tamtéž, s. 54.

²⁵ Tamtéž, s. 54-56.

A. Hitler od vídeňského pobytu mnoho očekával, díky matčiným penězům byl dostatečně finančně zabezpečen a mohl tak žít ve svém obvyklém životním standardu. Do Vídně zavítal především z důvodu, že byl přesvědčen o svém mimořádném uměleckém talentu. Přihlásil se zde ke studiu na akademii na Schillerově náměstí. Tato akademie měla na své uchazeče značné nároky a A. Hitler se svými předloženými kresbami a skicami u přijímací zkoušky neuspěl. Hluboce zklamán se vydal za ředitelem akademie, který mu sice doporučil studium architektury, ale zároveň ho ujistil, že z jeho kreseb „není patrný žádný talent k tomu, aby mohl být malířem.“²⁶

I přes tuto negativní zkušenosti setrval A. Hitler nějakou dobu ve Vídni a nikoho z rodiny o svém neúspěchu neinformoval. Záhy se ale musel navrátit domů, do Lince, neboť jeho matka závažně onemocněla rakovinou. A. Hitler v této době o matku vzorně pečoval, k nemocné pravidelně docházel židovský lékař E. Bloch, který synovi objasnil matčinu beznadějnou situaci a doporučil léčit pacientku jodoformem.²⁷ K. Hitlerová se již neuzdravila a těsně před Vánocemi roku 1907 ve věku 47 let nemoci podlehla. Po smrti své matky poděkoval A. Hitler E. Blochovi za matčinu léčbu a dle slov samotného lékaře mu při loučení řekl následující slova: „*Budu vám navždycky vděčný.*“²⁸ Pohřbu K. Hitlerové se zúčastnili pouze nejbližší příbuzní a taktéž A. Kubizek, který později uvedl, že jeho přítel byl smrtí své matky velice zdrcen, ale nevzpomínal si, že by syn u matčina hrobu v Leondingu propukl v pláč, přestože sám A. Hitler tuto skutečnost ve své knize *Mein Kampf* popisoval.²⁹

Po vyřešení dědického řízení se A. Hitler vrátil opět do Vídně, kde byl nucen předstírat studium na akademii, aby mohl i nadále pobírat sirotčí důchod. Toto období bylo pro A. Hitlera po psychické stránce velmi náročné, ztratil milovanou matku, na které, patrně jediné citově lpěl a navíc se mu rozpadl sen, stát se umělcem. Právě tyto okolnosti dle historika J. Festa ještě více posílily jeho extrémní individualismus a sklon k sebelítosti.³⁰

A. Hitler později hovořil o této těžké životní etapě jako o období, ve kterém zažil nejen smutek, ale také bídu a utrpení. Pracoval nejdříve jako pomocný dělník

---

²⁶ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 61.

²⁷ Léčba tzv. jodoformem byla sice riskantní, bolestivou a finančně velmi náročnou metodou, avšak dle názoru dr. Blocha dávala v této době nemocným alespoň malou naději na uzdravení.

²⁸ SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 27-28.

²⁹ Tamtéž, s. 27.

³⁰ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 62.

a poté jako malíř a dle vlastních slov jej provázel soustavný hlad. J. Fest naopak tato jeho tvrzení vyvrátil a dodal, že měl A. Hitler měsíčně k dispozici přibližně částku 80 až 100 korun, do které byl sice započítán i podíl na dědictví po otci a sirotčí důchod po matce, ale jednalo se o obnos, který v této době odpovídal platu pracovníka u soudu.³¹

V roce 1908 přiměl A. Hitler k odchodu z Lince i svého přítele A. Kubizka, který začal ve Vídni studovat konzervatoř. Na rozdíl od A. Kubizka vedl A. Hitler zahálčivý život, navštěvoval Schönbrunn, chodil se svým přítelem do opery a dále předstíral, že studuje. A. Kubizek uvedl, že se mu zdál jeho přítel naprosto odtržen od reality, neboť vymýšlel zcela nesmyslné plány, např. demolici a novou výstavbu Hofburgu. Příležitostně maloval drobné akvarely, předstíral svoji genialitu, ale svému příteli nedokázal říci, že nestuduje. Na jeho otázky, co právě dělá, zcela bizarně odpovídal slovy: „*Pracuji na vyřešení bytové nouze ve Vídni a vypracovávám k tomuto účelu určité studie.*”³²

A. Kubizek ve své vzpomínkové knize uvádí, že si ve Vídni začal všimnout, jak jeho přítele velmi ovlivňuje politické dění. A. Kubizka politika nezajímala, ale A. Hitler byl politikou nadšen. Často A. Kubizkovi předkládal různé politické vize, kterým on však nerozuměl. A. Hitler mu vytýkal, že se aktivně nezajímá o politickou scénu v zemi a několikrát mu to i vytkl, když zdůraznil: „*Politicky, Gustl, jsi naprostý trol!*”³³ A. Hitler byl dle Kubizkova názoru již tehdy vyhraněným nacionalistou, miloval německý národ a věřil ve vybudování „*říše*”. Nikdy nechtěl poznávat okolní státy, ani kolébku umění Itálii, takže horoval pouze pro Německo.³⁴

V Kubizkově knize lze o mladém A. Hitlerovi nalézt zajímavé informace, např., že ve Vídni odmítal vše vojenské, nechtěl mít nic společného ani s armádou, ani s válkou. Dále vadila A. Hitlerovi ve Vídni i přítomnost jiných národností, např. Židů a Slovanů. A. Kubizek byl na rozdíl od svého přítele A. Hitlera věřící člověk. Uvedl, že A. Hitler nikdy nechodil do kostela, ani nenavštívil žádnou mši. Církev mu sice nebyla úplně lhostejná - pouze mu neměla co nabídnout.³⁵

---

³¹ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 63-64.

³² Tamtéž, s. 65.

³³ KUBIZEK, August. *Adolf Hitler, můj přítel z mládí*. Turnov: Tygros, 2012, s. 84.

³⁴ Tamtéž, s. 88.

³⁵ Tamtéž, s. 89-92.

Přátelství mezi A. Kubizkem a A. Hitlerem skončilo náhle na podzim 1908. A. Kubizek se vrátil z Lince zpět do Vídně, kde zjistil, že se A. Hitler ze společného bytu odstěhoval. Mladý Kubizek tím byl velice překvapen, neboť mu A. Hitler nezanechal žádný vzkaz či adresu, kam se přestěhoval. Chování jeho přítele mu připadalo zvláštní, ale až za několik let si uvědomil, že A. Hitler patrně již o jejich přátelství nestál a chtěl se vydat dál sám svojí vlastní cestou.³⁶

A. Hitler nyní ve Vídni často měnil místa ubytování a na úřadech se představoval jako spisovatel nebo akademický malíř. Tyto nepravdivé údaje sloužily k matení úředníků, navíc se A. Hitler chtěl s určitostí vyhnout povinné vojenské službě. Kromě toho začala na mladého A. Hitlera pravděpodobně doléhat tíživá finanční situace. V tuto dobu již prohospodařil finance z dědictví po svých rodičích a nemohl si dovolit žít na takové životní úrovni, na jakou byl doposud zvyklý. Díky tomu se ocitl dokonce v azylovém domě pro lidi bez domova ve vídeňském Meidlingu.³⁷

V tomto azylovém domě se A. Hitler setkal s mnohými podivíny, mimo jiné i s tulákem Reinholdem Hanischem (1884-1938). Podnikavý a protřelý R. Hanisch se záhy s A. Hitlerem přestěhoval do mužských domovů ve 20. vídeňském okrese na Meldenastraße a později sepsal memoáry, v nichž popisoval svoje zvláštní přátelství s A. Hitlerem. Tyto vzpomínky sice nelze považovat za zcela důvěryhodný zdroj, který by mapoval život A. Hitlera, přesto je možné je využít k určitému dokreslení psychologického portrétu budoucího prvního muže Třetí říše. R. Hanisch tvrdil, že A. Hitler stále jen cosi vymýšlel, nehledal si stálé zaměstnání a tvrdil o sobě, že je významný akademický malíř. Byl také rozčilený, když jej někdo nazval „malířem“ nebo „natěračem“.³⁸

Tato životní etapa A. Hitlera negativně poznamenala, neboť se ocitl téměř na dně společnosti. Ubytování v mužských domovech neodpovídalo běžnému standardu, proto zde žili lidé z nižších společenských vrstev. Karl Honisch (1893-1959), který v tomto domově žil, uvedl, že A. Hitler v této době strádal jak po fyzické, tak i po psychické stránce. Dle K. Honische se k mladému A. Hitlerovi ostatnímu muži chovali přátelsky, on však zůstal uzavřený, nesnášenlivý a v těchto ubikacích pouze cosi

---

³⁶ KUBIZEK, August. *Adolf Hitler, můj přítel z mládí*. Turnov: Tygros, 2012, s. 250-252.

³⁷ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 82-83.

³⁸ Tamtéž, s. 84.

maloval nebo vedl dlouhé a únavné monology, které nesměl nikdo z přítomných rušit, jinak byl vzteky bez sebe.³⁹ A. Hitler sice nebyl se životem v mužských domovech spokojen, na druhou stranu zde ale poznal potřebné sociální kontakty a anonymitu. R. Hanisch taktéž uvedl, že A. Hitler horoval pro propagandu, se kterou lze ovlivnit lidové masy: „*Propaganda, propaganda, [...] tak dlouho dokud z ní nebude víra a člověk nebude vědět, co je přelud a co je realita.*”⁴⁰

Později mezi R. Hanischem a A. Hitlerem došlo k rozkolu a vztahy byly rázem zpřetrhány. A. Hitlerovi se ve Vídni již žádná jiná „přátelství” navázat nepodařila. Osud R. Hanische, který toho o A. Hitlerovi poměrně dosti věděl zůstal nejasný.⁴¹ Je evidentní, že období, které mladý A. Hitler ve Vídni strávil, výrazně formovalo jeho postoj k lidem a společnosti. Neustálé odmítání a život v nedostatku v něm vyvolávaly komplexy méněcennosti a pocity nenávisti. Ještě po řadu let vzpomínal A. Hitler na „*pošmourné obrazy špíny, odporného neřádstva a zloby*”. Díky několikaletému pobytu v nižších společenských vrstvách si A. Hitler osvojil slovník vídeňské spodiny a nezbavil se ho ani později, kdy již jako říšský kancléř ve svých projevech hojně využíval vulgární výrazy, jimiž častoval především Židy a cizí státníky. Město Vídeň až do konce svého života nenáviděl.⁴²

V roce 1913 se A. Hitler přestěhoval do Mnichova, kde se na místní policii přihlásil jako „osoba bez státní příslušnosti”. Mladý Hitler do Vídně zcela jistě utekl, aby nemusel k vojenskému odvodu, což po právní stránce odpovídalo značnému deliktu. Navíc věřil, že by se v tomto městě mohl stát konečně skutečným umělcem. A. Hitler byl Mnichovem doslova nadšen: „*Německé město! Jaký rozdíl oproti Vídni.*”⁴³ Přesto ani toto město mu svými možnostmi nedokázalo nabídnout splnění jeho uměleckých ambicí. A. Hitler žil v Mnichově opět v podnájmu a malířství se věnoval pouze z důvodu, aby se uživil.⁴⁴

---

³⁹ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 112.

⁴⁰ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 91.

⁴¹ Dle historika J. Festa byl R. Hanisch v roce 1938 zatčen gestapem a zemřel v koncentračním táboře, jelikož věděl o možných kompromitujících informacích týkajících se říšského kancléře A. Hitlera. Hanischovu smrt v koncentračním táboře ovšem vyvrací G. Knopp, který sice souhlasí s J. Festem ohledně data Hanischova úmrtí, ale dále uvádí, že R. Hanisch zemřel v průběhu vyšetřování za spáchanou krádež. O jeho skonu se A. Hitlerovi údajně nedostalo žádných informací.

⁴² FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 93-99.

⁴³ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 115.

⁴⁴ Tamtéž, s. 115-116.

Skrovné výpovědi několika současníků, kteří A. Hitlera během mnichovské pobytu poznali, jej popisují jako podivného, nenápadného a osamělého muže, který je „jednorozměrný jako jeho obrázky“.⁴⁵ Z jeho jednotvárného žití ho vytrhlo až vypuknutí první světové války. A. Hitler začal doufat, že právě tato událost mu přinese nový životní směr. Sám později vzpomínal, že po vyhlášení mobilizace se ho doma zmocnil „*tanec svatého Víta*“, především proto, že mohl jít bojovat za Německo. Válečné události ho vyvedly z bezcílnosti a životní nudy. A. Hitler byl ovšem rakouským státním příslušníkem, ale díky administrativní chybě se stal Němcem a mohl se tak stát vojákem 16. bavorského záložního pluku (později tzv. Listův pluk) a byl odvelen do Lille ve Francii.⁴⁶

Podrobnosti o svém bojovém nasazením A. Hitler často v *Mein Kampf* určitým způsobem zveličoval. Jisté ale je, že voják A. Hitler byl za první světové války spojkou mezi štábem a předsunutým postavením armády. Tento úkol zcela odpovídal jeho samotářské povaze. Jeho nadřazení na něj vzpomínali jako na „*tichého, nevojensky vypadajícího muže, který se zpočátku neodlišoval od svých kamarádů.*“⁴⁷ Přestože byly v období Třetí říše jeho válečné zásluhy z první světové války nadsazovány, je zřejmé, že si A. Hitler během bojů vedl statečně. V prosinci 1914 byl vyznamenán Železným křížem II. třídy a v roce 1918 získal Železný kříž I. třídy, na což byl náležitě hrdý.⁴⁸

Jeho kamarádi jej často kritizovali za jeho exaltovaný pocit odpovědnosti a uváděli, že jako svobodník si dělal neobvyklé starosti o vojenské dění. Po skončení druhé světové války byly vedeny diskuse, proč A. Hitler během první světové války zůstal pouze na pozici svobodníka. Jistý adjutant z jeho pluku uvedl, že o jeho povýšení se často jednalo. Přítomní důstojníci ovšem tvrdili, že A. Hitler nemá dostatečné vůdcovské schopnosti a navíc sám o povýšení neusiloval.⁴⁹

V zákopech našel A. Hitler patrně takový druh lidských vztahů, jaký vyhovoval jeho naturelu. Tato válka mu zaručovala neosobnost, kterou tolik vyhledával. Válečné dění zapůsobilo na jeho osobnost pozitivním způsobem, změnilo mu život a jeho bytí získalo novou dimenzi. Spolubojovník A. Hitlera, malíř Ernst Schmidt řekl, že v roce

---

⁴⁵ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 116.

⁴⁶ Tamtéž, s. 118-119.

⁴⁷ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 115.

⁴⁸ Tamtéž, s. 116.

⁴⁹ Tamtéž, s. 116-117.

1917 ještě A. Hitler nezavrhoval možnost stát se umělcem, ale více se přikláněl k tezi, být politikem.⁵⁰

V říjnu 1918 byl A. Hitler ve Flandrech raněn, téměř oslepl a byl léčen v lazaretu v pomořanském Pasewalku. V této polní nemocnici panovalo značné napětí a mezi přítomnými začaly kolovat zvěsti o brzkém ukončení válečného konfliktu. Tato slova se A. Hitlerovi nelíbila a pokládal je jen za „*výmysly fantazie jednotlivých chlapů.*“⁵¹ Po uzavření příměří a vzniku Výmarské republiky A. Hitler uvedl, že nad touto situací plakal, neboť Německo prohrálo díky zradě a špatné propagandě. Sám cítil, jak ho osud sráží opět k zemi. Ve skutečnosti mu ale konec první světové války způsobil jiné nepříjemnosti, neboť neměl žádné vzdělání, životní cíl, zázemí a člověka, o kterého by se mohl opřít. A. Hitler pocítil opět svoji osobní prohru, nejednalo se tudíž o nacionální smýšlení, jak později uváděl.⁵²

A. Hitler přednesl na vrcholu své moci v roce 1939 překvapivou řeč, v níž se vracel k roku 1919. Před přítomnými generály prohlásil, že se stal politikem až po velmi těžkém vnitřním boji. Hovořil o tom, že se sám vydal na politickou kariéru jen proto, jelikož chtěl ochránit vlastní rasu před ostatními a politická kariéra pro něj byla vlastně cizorodým prvkem. Současně ale A. Hitler doznal, že mu rok 1918 otevřel cestu: „*Musel jsem se jen smát při pomyšlení na vlastní budoucnost, která mi ještě nedávno způsobovala hořké starosti.*“⁵³

Po skončení první světové války byl A. Hitler přidělen k 7. rotě náhradního praporu pro 2. pěší pluk. Přestože byl A. Hitler frustrován z vojenské porážky Německa - nestal se ihned revolucionářem, neprojevil ovšem ani chuť, vrátit se do civilního života. Nabídky pro navrátilé vojáky a pomoc při jejich začleňování do běžného života odmítal.⁵⁴

A. Hitlera nadchla nakonec až možnost pracovat pro reichswehr. Stal se propagandistou, mohl řečnit a svými projevy chtěl obrátit pro německou věc mimo jiné navrátilce z Ruska. O těchto vojácích se předpokládalo, že během vojenských tažení Ruskem „*přičichli k bolševismu*“. A. Hitler byl se svým posláním u reichswehru

---

⁵⁰ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 120-123.

⁵¹ Tamtéž, s. 127.

⁵² Tamtéž, s. 127-130.

⁵³ Tamtéž, s. 139.

⁵⁴ EBERLE, Henrik. *Hitler jako vojevůdce: jeho role v 1. a 2. světové válce*. Praha: Ikar, 2016, s. 45-46.

spokojen, především jej překvapila jeho schopnost manipulace s davem. Kapitán reichswehru Karl Mayr (1883-1945) přiměl A. Hitlera k účasti na schůzi DAP. Tato politická strana byla pravicově orientována, měla ovšem nízký počet členů.⁵⁵

V roce 1919 byla DAP spíše než politickou stranou tajným spolkem, který svedl dohromady lidi, kteří si mezi sebou vyměňovali rozhořčené a nejasné názory. K zakladatelům této strany patřil německý politik Anton Drexler (1884-1942), který sestavil určité směrnice zaměřené proti Židům, kapitalistům a proletářům. A. Drexler svoji stranu označil za beztřídní „*socialistickou organizaci, kterou mohou vést jen němečtí vůdci.*”⁵⁶

A. Hitler v počátcích nazýval ironicky DAP „*směšným šosáckým sdružením*” nebo „*nudným spolkem*”. Později zde A. Hitler vystoupil se svým nekonvenčním proslovem, kterým byl zakladatel DAP A. Drexler nadšen a upozornil svého společníka slovy: „*Člověče, ten má ale vyřídilku, toho bychom mohli potřebovat.*”⁵⁷ A. Drexler požádal A. Hitlera o spolupráci a dal mu vlastnoručně sepsanou brožuru s názvem *Mé politické probuzení*. Na podzim 1919 vstoupil A. Hitler do tohoto politického seskupení a stal se okamžitě členem propagandistického výboru. Své rozhodnutí vstoupit do DAP odůvodnil takto: „*Po dvoudenním strastiplném přemýšlení jsem se rozhodl učinit tento krok. Bylo to nejvýznamnější rozhodnutí mého života. Cesta zpět nebyla možná.*”⁵⁸

A. Hitler začal po vstupu do této strany vehementně měnit její obraz. Nový člen zcela rozvinul svůj organizační talent, navazoval kontakty a získával nové přívržence. Hitlerovo postavení ve straně se začalo upevňovat především díky jeho řečnickému věhlasu. Dle jeho vlastních slov ho na řečnické tribuny popoháněla politická vášeň a probuzená touha „*chudého chlapíka.*”⁵⁹

V roce 1920 byla DAP přejmenována na NSDAP a po vzoru obdobného rakouského politického uskupení převzala i bojový symbol - hákový kříž. V této době vystoupil A. Hitler z armády a jednou pro vždy se rozhodl, že se bude zabývat pouze politikou. Věřil svým schopnostem politika, organizátora i propagandisty a především

---

⁵⁵ EBERLE, Henrik. *Hitler jako vojevůdce: jeho role v 1. a 2. světové válce*. Praha: Ikar, 2016, s. 56.

⁵⁶ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 184.

⁵⁷ Tamtéž, s. 185.

⁵⁸ Tamtéž, s. 186.

⁵⁹ Tamtéž, s. 188.

chtěl přebudovat NSDAP dle svých představ. Německý historik a publicista Arthur Moeller van der Bruck (1876-1925) prohlásil, že: „*Myšlenka národního smíření se zcela určitě stane součástí německé budoucnosti.*”⁶⁰

A. Hitler byl ostatními veleben jako nápaditý politik, který nerespektuje staré pořádky a získává straně mnoho příznivců. Do NSDAP se nyní hlásily i různé osobnosti, např. mnichovský nakladatel Julius Friedrich Lehmann (1864-1935), ale i pozdější „filozof” NSDAP Alfred Rosenberg (1893-1946) nebo Ernst Röhm (1887-1934), vlivný důstojník reichswehru. Díky těmto významným přívržencům získávala strana finanční podporu od vlivných osobností. Roku 1920 disponovala NSDAP i vlastními stranickými novinami pod názvem *Völkischer Beobachter*. A. Hitler tyto změny kvitoval s uznáním, neboť jak sám říkal: „*V roce 1919 nevladnula naše strana ani jedno ubohé razítko.*”⁶¹ Činnost NSDAP byla oceňována i samotnými vůdci reichswehru jako strana působící „*úspěšně a v naprosto vlasteneckém duchu.*”⁶²

Čelní představitelé této strany navrhovali A. Hitlerovi, aby se postavil do čela. A. Hitler si uvědomil, že mohl činit určitá rozhodnutí, ale nechtěl přijmout postavení, které bylo spojeno se zodpovědností. Ve straně započaly intriky. Předsedu A. Drexlera nazval A. Hitler veřejně „*idiotem*”, protože nesouhlasil s jeho rozhodnutími. Některé nepohodlné členy donutil taktickým způsobem k odchodu. Po jednom nedorozumění v červenci 1921⁶³ dokonce A. Hitler z NSDAP vystoupil, ale během 14 dnů se opět do strany vrátil. Německý nacistický politik Hermann Esser (1900-1981) A. Hitlera během jeho proslovu v cirkusu Krone v Mnichově představil davům jako našeho vůdce.⁶⁴

V této době získával vůdce NSDAP hlasy svým řečnickým uměním především u nižších společenských vrstev. A. Hitler toužil ale i po obdivu a uznání mezi mnichovskou smetánkou. Tito vysoce postavení a finančně zajištění lidé byli znuděni životem, hledali změnu a určitý druh rozptýlení. A. Hitlera do světa vyšší společnosti

---

⁶⁰ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 199.

⁶¹ MASER, Werner. *Adolf Hitler: tak vedl a řídil*. Praha: Grada, 2014, s. 260.

⁶² Tamtéž, s. 260.

⁶³ V témže roce byly založeny první oddíly SA (*Sturmabteilung*). Úderné (útočné) oddíly neboli SA se skládaly z velmi brutálních nezaměstnaných vojáků, kteří navštěvovali mnichovské pivnice. Tito muži byli naverbováni Ernstem Röhmem a jejich hlavní úkol spočíval v ochraně nacistických řečníků na veřejnosti. Jednalo se o uniformované příznivce hnutí, často nazývané i jako „hnědokošiláci”. Jejich počet se zvyšoval a podléhali vedení německého důstojníka E. Röhma.

⁶⁴ MASER, Werner. *Adolf Hitler: tak vedl a řídil*. Praha: Grada, 2014, s. 263-266.

zavedly v literatuře nazývané jeho tzv. „*mateřské přítelkyně*“, k nejznámějším patřila Helene Bechsteinová (1876-1951).

H. Bechsteinová, manželka výrobce klavírů začala zvat tohoto „*budoucího osvoboditele Německa*“ do svého salónu a důvěrně ho nazývala svým „*Wolfem*“⁶⁵. A. Hitler byl lidmi z vyšších společenských sfér považován za buřiče a nejdříve v nich vyvolával jen pocity znechucení a odporu. Rovněž protižidovské tirády byly ve společenských salonech nepřipustné. Paní Bechsteinová učila A. Hitlera zdvořilostním frázím, radila mu při oblékání a dokonce si přála „*aby byl jejím synem*“. A. Hitler se bohužel do konce svého života nenaučil choval dle etikety, nepoužíval ani zdvořilostní fráze či vznešená gesta, všechno u něj vyznívalo pouze teatrálně. Ale právě tímto svým „handicapem“ začal být A. Hitler zajímavý, získal si pověst výstředního člověka, kterého je třeba vidět a slyšet. Navíc byla H. Bechsteinová pro A. Hitlera i jiným přínosem, neboť darovala NSDAP např. finanční příspěvky, šperky, ale i vzácné předměty.⁶⁶

V těchto společenských salonech se také A. Hitler setkal s Winifred Wagnerovou (1897-1980), která ho po celý život podporovala. Vůdce NSDAP se v této společnosti naučil předvádět svá „*vystoupení*“. Stačila mu nějaká poznámka - např. přátelství se Židy a A. Hitler začal divoce gestikulovat a pronášel „*půlhodinový, ale velice jednostranný projev o Židech*“. Ostatní hosté byli svědky toho, čeho se v jejich společnosti ještě nikdo nikdy neodvážil.⁶⁷

Ve stranických kruzích se A. Hitler obklopoval lidmi zcela jiného typu, nejčastěji rváči a individui, kteří měli často problémy se zákonem. K užšímu kroužku v okolí Hitlera patřil také Max Amann (1891-1957), který se znal s A. Hitlerem z dob první světové války. Později se k jeho straně přidali i např. známý fotograf Heinrich Hoffmann (1885-1957) a bonvián Ernst Hanfstaengel (1887-1975). A. Hitler si již tehdy uvědomoval, že se v jeho blízkosti vyskytují jisté osoby, které by mu mohly v budoucnu svými činy a nekulturním chování zhatit jeho politické sny a společenskou reputaci.

---

⁶⁵ V osobních rozhovorech se A. Hitler nechával oslovovat jako „*Mein Führer*“ v překladu „*Můj vůdce*“. Nejbližší přátelé mohli A. Hitlera přibližně od roku 1921 oslovovat jako „*Wolf*“, což znamená „*Vlk*“. Toto pojmenování později posloužilo A. Hitlerovi jako jeho pseudonym.

⁶⁶ SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 46-47.

⁶⁷ Tamtéž, s. 47-50.

Svým kolegům řekl, že si takové lidi ponechá jen do určité doby, dokud je bude potřebovat a pak se jich nějakým způsobem zbaví.⁶⁸

V roce 1922 se stal členem NSDAP H. Göring, který vnesl do povrchních poměrů této strany určitý svěťácký nádech. Tento muž byl vzdělaný, uměl konverzovat, byl zcestovalý a nevyznačoval se pomateně psychopatickými rysy, jako většina Hitlerových souputníků. A. Hitler byl H. Göringem nadšen a věřil, že tento bývalý letec bude jeho straně politicky přínosný. Téměř od této doby spojili tito dva muži svoji energii a entuziasmus ve snaze rozbít Výmarskou republiku. Tato symbióza trvala dlouhých 23 let.⁶⁹

Rok 1923 se stal pro NSDAP rokem velkého vzmachu. V kartotéce strany bylo zaregistrováno již 50 tisíc jmen. A. Hitler i jeho společníci přesto nesprávně odhadli politickou atmosféru v zemi a pokusili se o převrat, který jim měl zajistit podíl moci ve vládě. Tento tzv. historicky nazývaný Pivní puč⁷⁰ ukončily před Síní vojevůdců (*Feldherrnhalle*) dne 9. listopadu 1923 salvy z policejních pušek.⁷¹

Během demonstračního pochodu Mnichovem vyprovokovalo členstvo NSDAP střet s policií a došlo k přestřelkám. Tento debakl si vyžádal 14 mrtvých, někteří příslušníci NSDAP, včetně H. Göringa, byli raněni. Dle výpovědi svědků A. Hitler při této události jako vůdce naprosto selhal. Jakmile začala střelba, zbaběle se ukryval za své soukmenovce a snažil se uniknout.⁷² A. Hitler si nevšímal mrtvých ani zraněných a ve všeobecném zmatku uprchl z místa konání této akce v sanitním voze. Později své jednání nelogicky omlouval - byl přesvědčen o Ludendorffově⁷³ smrti. Tento převrat byl dle názoru mnoha odborníků i historiků proveden diletantským způsobem a neměl vůbec žádnou šanci na úspěch.⁷⁴

---

⁶⁸ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 214-215.

⁶⁹ Tamtéž, s. 215.

⁷⁰ Podrobněji se otázce Hitlerova Pivního puče věnuje kniha amerického historika Harolda J. Gordona: *Hitlerputsch 1923: Machtkampf in Bayern 1923-1924*.

⁷¹ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 50.

⁷² A. Hitler o sobě později rozšiřoval, jak v tomto puči hrdinsky bojoval a prohlásil také to, že dokonce zachránil jedno dítě z hořícího domu. Toto Hitlerovo zveličování ovšem není ničím a nikým podložené. Jedná se Hitlerův výmysl, kterým chtěl na sebe především upozornit.

⁷³ Německý generál a politik Erich Ludendorff (1865-1937), kterého A. Hitler získal pro státní převrat, během Pivního puče nezemřel, kráčel v pochodu dále sám a nechal se zatknout.

⁷⁴ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 289-290.

Po tomto nezdaru se A. Hitler ukryl v Uffingu v domě Helene Hanfstaenglové (1893-1973), kde dostal hysterický záchvat, jakmile zjistil, že se blíží policejní hlídka. Před H. Hanfstaenglovou rozčileně vykřikoval: „*Zastřelím se! Ta prasata mě nikdy nedostanou!*”⁷⁵ Hostitelka mu údajně odebrala zbraň a uklidnila ho. Takový teatrální výstup opakoval A. Hitler před svými blízkými velmi často, především když se dostal do stresové situace.⁷⁶

Tyto skutečnosti zapříčinily zákaz NSDAP, strůjce povstání čekal trest a věznění. Konzervativní politici a představitelé jiných stran byli přesvědčeni, že pochybná kariéra této strany tímto aktem skončila. A. Hitler byl před mnichovským soudem souzen za velezradu, ale díky svým slovům: „*Zodpovědnost mám jen já. Ale zločincem proto ještě nejsem*”, se snažil přesvědčit soudce o opaku.⁷⁷ Toto ujištění zaujalo přítomné v soudní síni a obviněný se díky soudnímu jednání stal téměř slavnou osobností. Za svůj přečin obdržel nejnižší možný trest - pět let vězení.

Hitlerův postoj k soudnímu přelíčení popisuje německý historik Peter Longerich ve své knize následovně: „*Během soudního procesu se znázorňoval jako oběť intrik [...] Prezentoval se jako vůdce mladého Německa, jehož heroický čin [...] byl zcela správný.*”⁷⁸ Vynesený rozsudek byl v německém tisku ostře kritizován, čehož důkazem jsou následující názvy článků, které projevíly nesouhlas s verdiktem soudu. List *Bayerische Kurier* hovoří o „Justiční katastrofě”, *Kölnische Volkszeitung* se o události vyjadřuje jako o „Mnichovském skandálu”. Negativně se k rozhodnutí mnichovského soudu staví i další dvě německá tištěná média. *Berliner Tageblatt* píše o „Justičním bankrotu” a list *Müncher Post* svůj článek nazval dokonce „Hrobem bavorské spravedlnosti”.⁷⁹

Odsouzený A. Hitler byl uvězněn v pevnosti Landsbergu. S ním byli uvězněni i další členové jeho strany, např. M. Amann, Emil Maurice (1897-1972), Rudolf Hess (1894-1987) nebo Walter Hewel (1904-1945). Historik J. Fest je přesvědčen, že uvěznění pomohlo A. Hitlerovi jak v politické, tak i osobnostní rovině. Díky tomu, že A. Hitler skončil ve vězení, odnesli následky za nezdařený puč členové strany

---

⁷⁵ SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 61.

⁷⁶ Tamtéž, s. 60-63.

⁷⁷ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 51.

⁷⁸ LONGERICH, Peter. *Hitler: Biographie*. Erste Auflage. München: Sidler, 2015, s. 149.

⁷⁹ Tamtéž, s. 139.

pobývající na svobodě. Uvěznění mu dodalo vnitřní klid, našel zde víru v sebe a upevnil si svá mínění. Věřil, že je obklopen gloriolou mučedníka a přesvědčil sebe samého, že pouze on je vyvolený, stát se vůdcem německého národa.⁸⁰

V Landsbergu vytvořil A. Hitler knihu *Mein Kampf*, se kterou mu v roli pisatele pomohl R. Hess. Tato později neblaze proslulá kniha byla směsí životopisu, ideologického traktátu a taktické nauky. *Mein Kampf* sloužil především k vytváření vůdcovské legendy a šířil protižidovské nálady. Mnozí příznivci nacistického hnutí byli obsahem i stylistickou úpravou této knihy zklamáni, považovali tento spis s nepochopitelnými myšlenkami a vulgarismy za nepřehledný. Sám A. Hitler uznal slabiny svého díla a snažil se od něho určitým způsobem distancovat. Emotivně nazýval *Mein Kampf* „fantazií zpoza mříží“ a dodal: „Každopádně vím, že kdybych tehdy v roce 1924 věděl, že se stanu říšským kancléřem, nikdy bych tuto knihu nenapsal.“⁸¹ Současně ale všechny přesvědčoval, že nedostatky knihy jsou pouze stylistické a na jejím obsahu by nic neměnil. Zcela lakonicky se k této knize vyjádřil německý politik Hermann Rauschning (1887-1982): „Nikdo tuto knihu nebral a ani nemohl brát vážně, protože jejímu stylu nikdo nerozuměl.“⁸²

A. Hitler byl propuštěn z landsbergského vězení již v prosinci 1924. Hnutí se mezitím rozpadlo, přívrženci byli „rozprášeni“, někteří byli ještě vězněni, jiní se nacházeli v exilu. Před branou věznice na svého vůdce čekal nadšený hlouček bývalých členů. A. Hitler byl zavezen do Mnichova, kde se ale nepořádaly žádné oslavy. Nálada mezi přítomnými byla spíše melancholická, neboť budoucnost národního socialismu byla nejistá. Když A. Hitler spatřil E. Hanfstaengla, posmutněle zvolal: „Dejte mi ránu z milosti!“⁸³ Byl zklamán nezdarem převratu a pronesl, že by měl zemřít mladý, jen kdyby ho germánští bohové milovali.

Rozpad NSDAP měl na A. Hitlera i jiný účinek - posílil v něm jistotu, že pouze on je ten pravý „Vůdce“. Dne 27. února 1925 A. Hitler opět „oživil“ stranu NSDAP a prosadil nárok na své výlučné vůdcovství. Bavorská vláda sice vydala zákaz Hitlerových projevů v délce několika let, on ovšem své mítinky a sjezdy dále uskutečňoval, např. v Durynsku, kde zákaz neplatil. Jeho proslovy, sjezdy i manifestace

---

⁸⁰ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 303.

⁸¹ Tamtéž, s. 309.

⁸² Tamtéž, s. 310.

⁸³ Tamtéž, s. 329.

byly pro přítomné nákladnou podívanou. Předem připravený ceremoniál na nezasvěcené velmi působil a snažil se jim vsugerovat dojem semknutosti německého národa a neochvějnou víru ve vůdce. Jistý posluchač manifestace později vylíčil: „*Nebylo divu, že nakonec téměř všichni účastníci upadli do obluzeného opojného nadšení, jaké vylučuje jakoukoli kritičnost. A už pouhý náběh ke kritice vnímá jako rouhání.*”⁸⁴

I přes veškeré politické akce a slavnosti pořádané NSDPA, které byly spojeny s řečnickými projevy jednotlivých soukmenovců, nezaujímal tato strana v politickém spektru významnou roli. Přesto se toto politické seskupení po určité době stále více dostávalo do povědomí německého obyvatelstva, k čemuž napomáhaly kromě výše jmenovaných akcí i jednotky SS, které na veřejnosti vzbuzovaly pocity disciplinovanosti a poslušnosti. Propagandě NSDAP podléhala značná část obyvatelstva. Doslova hypnotizovány postavou vůdce byly především ženy, ale i děti, které ochotně vstupovaly do řad Hitlerjugend. A. Hitler svými projevy vzbuzoval v lidech naději na lepší život, vyslovoval totiž to, co si obecnost v skrytu duše přálo, ale nebylo schopno vyjádřit nahlas. Ovšem až světová hospodářská krize v roce 1929 mohla zúročit činnost této strany, neboť hledali lidé v panické hrůze ochranný bod, kterým se stal A. Hitler a NSDAP. Přesto Hjalmar Schacht (1877-1970) o Hitlerových proslovech prohlásil: „*Všechno byla jen chladná vypočítavost.*”⁸⁵

V roce 1929 se A. Hitler v ateliéru svého dvorního fotografa H. Hoffmanna seznámil s Evou Braunovou (1912-1945), která zde pracovala. Majitel ateliérů H. Hofmann představil E. Braunové A. Hitlera jako „pana Wolfa” a po jeho odchodu z ateliéru dodal: „*Copak jsi neuhodla, kdo ten pan Wolf je? Ty si neprohližíš naše fotografie? [...] To je Hitler, náš Adolf Hitler.*”⁸⁶ Zpočátku se A. Hitler vídal s E. Braunovou pouze sporadicky, ale po smrti Hitlerovy neteře Angely Raubalové (1908-1931) se s Evou sblížili a trvalý vztah s ní A. Hitler navázal v roce 1932.

O význačném úspěchu nacistů svědčily teprve volby do říšského sněmu v roce 1930, kdy strana NSDAP získala 107 křesel. Kancléř Heinrich Brüning (1885-1970) se tehdy choval značně zdrženlivě a politickou situaci podcenil. Byl přesvědčen, že komunisté představují pro Německo větší nebezpečí než NSDAP, i přesto, že se mu

---

⁸⁴ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 51-52.

⁸⁵ Tamtéž, s. 58.

⁸⁶ GÖRTEMAKER, Heike B. *Eva Braunová: život s Hitlerem*. Praha: Paseka, 2011, s. 15-16.

do rukou dostaly zprávy o nezákonné činnosti NSDAP a SA. I mezi významnými německými podnikateli se začaly objevovat názory, že je třeba s nacistickou stranou jednat. Tito lidé rozpoznali, že A. Hitler slibuje všem to, co chtějí slyšet - vizi nového a silného Německa, což jim přišlo vhod i pro jejich obchodní aktivity. Podporovateli strany se stali např. Fritz Thyssen (1873-1953) nebo již výše zmiňovaný H. Schacht.⁸⁷

Předáci NSDAP mohli být spokojeni. Začali taktizovat, zvyšovat svá demagogická přesvědčování, kterými směřovali k jedinému cíli - převzít úplnou moc v zemi. Mezi lidmi byl dále rozvíjen kult vůdce, o což se postaral především fanatický stoupenec NSDAP Joseph Goebbels (1897-1945), který ve svých projevech A. Hitlera velebil: „*Před našimi užaslými zraky vznesl jste se jako meteor a konal divy zjasnění a víry ve světě plném skepse a zoufalství.*”⁸⁸ Jakkoli působí tato slova dnes spíše komicky, ve 30. letech minulého století měla nebývalý účinek.

Politická situace se rapidně obrátila v listopadu 1932, kdy proběhly volby do říšského sněmu. Strana NSDAP zaznamenala vážný úpadek vlivu. Obdržela sice 196 poslaneckých mandátů, ale neobvykle vysoký počet hlasů obdrželi také komunisté. Sociální demokraté a katolický blok Centrum zaujímali nyní mnohem slabší pozice. Volební úspěch komunistů vyděsil pravicové strany, které ještě před volbami nepovažovaly NSDAP za rovnocenného partnera. Nedostatek realistického hodnocení nacismu bylo chybou nejen levicově orientovaných stran, ale i pravicových politiků, především Alfreda Hugenberg (1865-1951) a Franze von Papena (1879-1969). Oba muži byli přesvědčeni, že dokážou získat A. Hitlera pro své zájmy, budou ho usměrňovat doporučením, aby si udělal v politice „své” - zažehnal nebezpečí růstu vlivu komunismu. Nacionální socialismus byl jimi chápán jako „*žebřík, po němž je možné vystoupit k dobytí moci a vrátit pořádek státu a společnosti.*”⁸⁹ Tyto jejich domněnky se záhy ukázaly jako krátkozraké. Bylo patrné, že A. Hitlera a jeho stranu velmi podcenili a brzy byli praktikami nacistů zcela vyřazeni z politických bojů.

Dne 17. ledna 1933 se uskutečnilo setkání A. Hitlera, F. von Papena a A. Hugenberg, kde se přítomní politici rozhodli o přerozdělení poslaneckých křesel

---

⁸⁷ GRÜNBERG, Karol. *Adolf Hitler: životopis Führera*. Přeložil Vladimír UHLÍŘ. Litvínov: Dialog, 1994, s. 62.

⁸⁸ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 62.

⁸⁹ GRÜNBERG, Karol. *Adolf Hitler: životopis Führera*. Přeložil Vladimír UHLÍŘ. Litvínov: Dialog, 1994, s. 78-81.

v budoucí vládě. F. von Papen ochotně přislíbil post kancléře A. Hitlerovi, sám se spokojil s úlohou vicekancléře. Tato zákulisní machinace dopomohla k vyřazení ze hry dosavadního kancléře Kurta von Schleichera (1882-1934). F. von Papen patřil k oblíbeným politikům prezidenta Paula von Hindenburga (1847-1934) a z této pozice měl za úkol hlavu státu přesvědčit, aby se A. Hitler stal kancléřem. Taktéž bylo nutné vytvořit novou vládu tzv. „národní koncentrace“.⁹⁰

Jednání o jmenování nového kancléře byla poměrně zdlouhavá, neboť prezident P. von Hindenburg nepovažoval A. Hitlera za osobnost většího politického formátu. V kruhu svých bližních se o něm vyjadřoval s despektem, jako o „českém frajtrovi“. A. Hitler během vyjednávání nevyužil pouze služby F. von Papena, nýbrž i H. Göringa, který byl diplomaticky obratný a uměl zachovat společenské dekorum. Představitelům NSDAP ovšem nestačila parlamentní vyjednávání, začali vydírat a uplácet prezidentova syna Oskara von Hindenburga (1883-1960) za údajné daňové podvody.⁹¹

Prezident P. von Hindenburg nakonec i přes osobní averzi vůči A. Hitlerovi donutil K. von Schleichera k demisi a dne 30. ledna 1933 jmenoval A. Hitlera říšským kancléřem. Při svém jmenování A. Hitler prezidenta ujistil: „*Budu sloužit tak věrně, jak věrně jsem sloužil za poslední války jako voják.*“⁹² Během audience přísahal nový říšský kancléř věnost platné ústavě a slíbil, že bude bdít nad právy německého národa bez zřetele na stranickou příslušnost. V nové vládě byli na počátku kromě A. Hitlera pouze dva národní socialisté - H. Göring a Wilhelm Frick (1877-1946). Po skončení protokolu uvedení nového kancléře do funkce se prezident P. von Hindenburg s A. Hitlerem a novými ministry rozloučil slovy: „*A teď, vážení pánové, kupředu s Bohem.*“⁹³

To, s jakou vervou se A. Hitler chopil funkce říšského kancléře dokazuje jeho řeč, která byla dne 2. února 1933 uveřejněna v tisku. Nově jmenovaný kancléř se ve svém projevu vyjadřuje o tom, že „*do čtyř let napraví křivdy na Němcích spáchané,*“ přičemž se vrátil k událostem z listopadu 1918: „*Přes 14 let uplynulo od nešťastného dne, co vnitřními i zahraničními sliby oslepený německý lid ztratil nejdrahocennější svůj majetek z dávné minulosti říše, když zapomněl na svoji čest a svou svobodu a ztratil*

---

⁹⁰ GRÜNBERG, Karol. *Adolf Hitler: životopis Führera*. Přeložil Vladimír UHLÍŘ. Litvínov: Dialog, 1994, s. 80

⁹¹ Tamtéž, s. 81.

⁹² Tamtéž, s. 81.

⁹³ Tamtéž, s. 82.

všechno. [...] V osudu, který nás pronásleduje od listopadu 1918, vidíme jen výsledek našeho vnitřního úpadku.”⁹⁴

O tom, jak A. Hitler míní vážně dodržování ústavy, vypovídala zpráva diplomata polského velvyslanectví v Berlíně Stanisława Schimitzka (1895-1975). Ze sdělení tohoto politika vyplynulo, že již druhý den po jmenování kancléře došlo v mnoha německých městech k velkému násilí, teroru a brutalitě. Hordy SA zatýkaly politické protivníky a Židy, které byly a jiným způsobem týraly, čímž se dovolávaly plnit úkol „hlavy se budou kutálet.”⁹⁵

Zvolením A. Hitlera říšským kancléřem se věnuje i československý tisk. *Lidové noviny* tuto událost komentují jako „kancléřovu epizodu či přípravu k diktatuře.” Hovoří se zde i o tom, že Hitlerovo kancléřství bude znamenat buď konec krize nebo další otřesy pro německý lid, které jeho vláda zapříčiní. „Jmenováním Hitlerovým převzal na sebe říšský prezident Hindenburg neobyčejnou odpovědnost. V dějinách Německa se otevřela nová stránka.”⁹⁶

V únoru 1933 došlo v Berlíně k zapálení říšského sněmu. Tato událost napomohla nacistům k dalším politickým bojům proti svým protivníkům. Nejdříve byl ze žhářského činu obviněn okruh okolo J. Goebbelse a H. Göringa, říšský kancléř nebyl ze žhářství viněn. Toto doznání veřejnosti předložil významný člen SA Karl Ernst (1904-1934), který neměl v oblibě jmenované nacistické pohlaváry a tímto je chtěl pravděpodobně zdiskreditovat. Říšský kancléř na místě činu obviňoval ze žhářství komunisty a křičel: „Komunističtí poslanci musí ještě tuto noc viset!”⁹⁷

Rakouský plátek *Arbeiter-Zeitung* svým čtenářům sdělil, že „muž, který vyhrál pro nacisty volby do říšského sněmu, nebyl A. Hitler, nýbrž van der Lubbe.”⁹⁸ Holandský občan Marinus van der Lubbe (1909-1934) - aktivní komunista, byl považován za žháře a díky jeho údajnému zločinu ztratili němečtí komunisté ve volbách v březnu 1933 značný počet hlasů. Historici ovšem dodnes tápou, kdo doopravdy stál za požárem říšského sněmu.

---

⁹⁴ Lidové noviny, 2. února 1933.

⁹⁵ GRÜNBERG, Karol. *Adolf Hitler: životopis Führera*. Přeložil Vladimír UHLÍŘ. Litvínov: Dialog, 1994, s. 82.

⁹⁶ Lidové noviny, 31. ledna 1933.

⁹⁷ EBERLE, Henrik. *Hitler jako vojevůdce: jeho role v 1. a 2. světové válce*. Praha: Ikar, 2016, s. 114.

⁹⁸ Arbeiter-Zeitung, 7. März 1933.

Po tomto incidentu požadoval A. Hitler zákaz komunistické strany. Ministerstvo spravedlnosti vydalo tzv. nouzové nařízení, které svým podpisem stvrdil i prezident P. von Hindenburg. Tímto dokumentem započalo zatýkání členů komunistické strany a došlo i k výraznému omezování osobních svobod všech protinacisticky smýšlejících občanů. Čistky nebyly zaměřeny jen proti komunistům, ale i na monarchisty, katolické novináře, Židy a sociální demokraty. Tohoto úkolu se zhostila státní policie, ovšem velitel SS Heinrich Himmler (1900-1945) byl přesvědčen, že policejní příslušníci nebudou tomuto úkolu věnovat dostatečné úsilí, proto pronásledováním a zatýkáním osob pověřil oddíly SA, čímž započal neobvyklý teror a represe.⁹⁹

Jednotky SA nebyly spokojeny se svojí úlohou ve společnosti, neboť požadovaly větší mocenský podíl, než který jim byl doposud přiznán. Mnozí členové participovali na kriminalitě, rvačkách a loupežích, na což poukazoval vnitrostátní i zahraniční tisk. Toto vše zapříčinilo odstranění hlavních představitelů SA, s největší pravděpodobností na pokyn H. Göringa, H. Himmlera a Reinharda Heydricha (1904-1942), kteří s E. Röhmem soutěžili o Hitlerovu přízeň. Událost z konce června 1934 je v historii nazývána Nocí dlouhých nožů a byla spouštěčem k dalším a četným vraždám. „Existovaly seznamy, tzv. „nepřátel státu“, kteří byli dáni do spojitosti s údajným pokusem o převrat E. Röhma. Byli zatčeni a bez jakéhokoliv soudního řízení zastřeleni.“¹⁰⁰ A. Hitler dlouho váhal, jestli se má tímto způsobem se svými protivníky vypořádat. Nakonec byl k této akci svými spolupracovníky přemluven. Dle výpovědi Hitlerova osobního fotografa H. Hoffmanna s likvidací příslušníků SA nakonec souhlasil. Pouze v jednom případě byl velmi dotčen, neboť příslušníci SS zastřelili katolického kněze Berndharda Stempfleho (1882-1934), který byl řadu let Hitlerovým přítelem a pomáhal mu při formulaci druhého dílu knihy *Mein Kampf*.¹⁰¹

Po smrti německého prezidenta P. von Hindenburga, který zemřel v srpnu 1934, došlo k ještě většímu upevnění a posílení Hitlerovy pozice v nacistickém Německu. Úřady říšského prezidenta a říšského kancléře byly sloučeny pouze do jediné, přičemž

---

⁹⁹ EBERLE, Henrik. *Hitler jako vojevůdce: jeho role v 1. a 2. světové válce*. Praha: Ikar, 2016, s. 114-115.

¹⁰⁰ MANVEL, Roger. *Reichsmarschall: Aufstieg u. Fall d. Hermann Göring*. Rastatt: Moewig, 1983, s. 74.

¹⁰¹ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří : politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 156.

A. Hitler oznámil, že bude užívat výhradně označení „vůdce a říšský kancléř“. Všichni důstojníci a členové reichswehru museli A. Hitlerovi složit osobní přísahu věrnosti.¹⁰²

V roce 1935 začal A. Hitler připojením Sárska uskutečňovat své expanzivní cíle, které německému národu předložil v knize *Mein Kampf*. V následujícím roce došlo k remilitarizaci Porúří, které zajistilo Německu příliv pracovních sil a zásoby surovin. Vůdce obratně udržoval okruh svých spolupracovníků v napětí, čímž s nimi mohl manipulovat a zajistit si jejich podporu a loajalitu. Říšský kancléř vytyčoval další úkoly k získání nového území, k čemuž využíval své zvláštní pověření. Cenil si spolehlivosti H. Göringa, ale začal mít v oblibě i J. von Ribbentropa, kterého využíval k diplomatickým jednáním především s Velkou Británií. V této době potřeboval A. Hitler „povolné nástroje“, které za něj odvedou nepříjemnou práci. Takovým příkladem byl právě J. von Ribbentrop, jenž měl na starost vyjednávání s britským premiérem Stanleyem Baldwinem (1867-1948), se kterým projednával otázku britsko-německé kooperace, která měla dle Ribbentropova názoru ovlivnit osud mnoha generací. Zájem ze strany britského premiéra byl vlažný, neboť brzy zjistil, že v Německu jde pouze o to, aby se Velká Británie nevměšovala do jeho záležitostí k východní otázce.¹⁰³

Hitlerův osobní tlumočník Paul Schmidt (1899-1970) byl často přítomen jednání za zavřenými dveřmi, např. mezi A. Hitlerem, francouzským politikem Pierrem Lavalem (1883-1945), H. Göringem či J. von Ribbentropem. P. Schmidt si povšiml, že při těchto neveřejných jednáních se na německé straně vše točilo kolem Hitlerových názorů. Němečtí představitelé kladli svým protějškům stejné otázky i formulace, jako by byla pouštěna tatáž gramofonová deska, jen s jiným typem hlasu a temperamentem přednesu. Žádný z německých politiků se od Hitlerových požadavků veřejně neodchýlil.¹⁰⁴

Vůdce německého lidu vždy tvrdil, že ženy nemají v politice co pohledávat a špiónkami doslova opovrhoval. Přesto i on sám využil špiónážních služeb kněžny Stephanie von Hohenlohe (1891-1972), která mu byla nápomocna k získávání britských politiků pro účely německých vojenských plánů v Evropě. A. Hitler si chtěl

---

¹⁰² MANVEL, Roger. *Reichsmarschall: Aufstieg u. Fall d. Hermann Göring*. Rastatt: Moewig, 1983, s. 75.

¹⁰³ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 717-718.

¹⁰⁴ SCHMIDT, Paul. *Paměti Hitlerova tlumočníka*. Brno: Barrister & Principal, 1997, s. 24.

zajistit britsko-německé přátelství, popř. alespoň politickou nečinnost z britské strany.¹⁰⁵ Zpočátku A. Hitlerovi nevadilo, že má S. von Hohenlohe židovský původ a je nelichotivě nazývána „nacistickou kněžnou“ a udělil jí i několik vyznamenání.¹⁰⁶

V roce 1938, tedy v době aféry Wernera von Blomberga (1878-1946), upevnil A. Hitler svoji moc v armádě. Po Blombergově odvolání se s lítostí H. Göringa a dalších „čekatelů“ na tento post ustanovil hlavním velitelem wehrmachtu sám A. Hitler. Odstupující generál W. von Blomberg mu tento politický tah navrhl a vůdce mu za to poděkoval: „*Až udeří hodina Německa, tak vás uvidím na své straně a vše minulé bude vymazáno.*“¹⁰⁷ Jako hlavní velitel armády provedl A. Hitler personální změny, přičemž si vybíral především poddajné a slabošské generály, se kterými mohl manipulovat jako s loutkami. K těmto „vyvoleným“ patřili především Alfred Jodl (1890-1946) a Wilhelm Keitel (1882-1946).

O připojení rodného Rakouska k Německu projevoval A. Hitler enormní zájem. Přesto se ale dle slov historika G. Knoppa projevil jako kolísavý váhavec. Jeho úspěch byl ve skutečnosti výsledkem následujících tří faktorů: náhody - tj. mezinárodní konstelace, slabosti protivníka, kterou projevil rakouský kancléř K. Schuschnigg a dále výhody, kterou byla spolupráce s Itálií. A. Hitler během přípravy anšlusu (plán *Otto*) razil heslo: „*Jsou to Němci, a Němci patří k sobě!*“¹⁰⁸ Spolupráci s B. Mussolinim vyzdvihoval slovy: „*To mu nikdy, nikdy nezapomenu, ať se děje cokoliv!*“¹⁰⁹

Koncem září 1938 došlo k mnichovské konferenci, která zpečetila osud Československa. Dohodou mezi Německem, Itálií, Francií a Velkou Británií přišel tento stát o důležitá hospodářská i strategická území. A. Hitler, který se cítil jako vítěz, neprojevil dostatek porozumění či politického taktu. Jednal velmi arogantně a z pozice síly i s britským státníkem Nevillem Chamberlainem (1869-1940), který těsně před zahájením konference nadnesl otázku týkající se majetkového vypořádání Čechů, kteří museli opustit Sudety. Dle očitých svědků se A. Hitler tohoto politika pokusil netaktně umlčet slovy: „*Nejsme tu proto - vy, já, Mussolini a Daladier, abychom počítali*

---

¹⁰⁵ WILSON, Jim. *Nacistická kněžna*. Praha: Ikar, 2014, s. 76-77.

¹⁰⁶ Kněžna S. von Hohenlohe byla po vypuknutí druhé světové války nucena Německo opustit a emigrovala do USA.

¹⁰⁷ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 774.

¹⁰⁸ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 212.

¹⁰⁹ Tamtéž, s. 212.

slepice!”¹¹⁰ Tato slova jasně poukazovala na Hitlerovo nezdvořilé chování, jeho aroganci a neschopnost vyjednávat s lidmi na diplomatické úrovni.

A. Hitler byl nyní na vrcholu své politické moci, o kterou se s nikým nehodlal dělit. Považoval se za schopného diktátora, který dokáže uskutečnit své politické vize. Blízký spolupracovník A. Hitlera, Otto Wagener (1888-1971) se říšského kancléře před vypuknutím druhé světové války zeptal, proč nepřizve ke spolupráci více politiků. Vůdce mu odpověděl, že příliš mnoho kuchařů dokáže polévku přesolit. Vyjádřil se i o svém výlučném politickém postavení: „*Souhlasím s Ptolemaiem, kterého se ptali, jak se dokázal zbavit politických protivníků,*”¹¹¹ načež A. Hitler překvapenému O. Wagenerovi odvětil: „*Takhle, takhle jsem to udělal!*”¹¹² a protože se procházeli na zahradě vytáhl A. Hitler bičík a jím usekl makovice, které vyčnívaly nad ostatními.

---

¹¹⁰ MASER, Werner. *Adolf Hitler: tak vedl a řídil*. Praha: Grada, 2014, s. 197.

¹¹¹ Tamtéž, s. 360.

¹¹² Tamtéž, s. 360.

1.2 Otázka antisemitismu

Termín antisemitismus byl poprvé použit v roce 1879 německým novinářem Wilhelmem Marr¹¹³ (1819-1904), v jehož podání nepředstavoval tento pojem jen dřívější odmítání Židů, antipatie ke způsobu jejich života a k náboženství, ale byl chápán jako vědecky formovaná nauka, která pohlíží na židovský národ jinak než dosud. Tento neologismus 19. století nevnímal Židy jen jako nositele odlišného náboženství, ale jako lid či rasu, která představuje hrozbu pro společenskou a národní identitu v Německu. Židé byli považováni za zničující společenský element, který ekonomicky, mentálně a rasově rozkládá svébytnost německého státu. Antisemitismus se stal politickou ideologií, kterou převzala mnohá protizidovská hnutí, jež chtěla vyloučit Židy ze společnosti a zbavit je občanské rovnoprávnosti. U této formy antisemitismu se nejednalo jen o určitý druh xenofobie, ale o nový fenomén, který nebyl zastáncem předsudků a výhrad proti Židům, nýbrž zastával antiliberalní teze, které chápaly židovskou otázku jako příčinu všech sociálních, politických, náboženských a kulturních problémů, které ve společnosti existovaly.¹¹⁴

A. Hitler již od počátku své politické kariéry viděl své poslání ve vyvolání světového konfliktu mezi Židy a Árijci. Tento představitel národního socialismu byl přesvědčen, že Židé jako celek představují „*rasovou tuberkulózu národa*“¹¹⁵ a ohrožují jeho existenci a čistotu. Ve svých projevech brojil A. Hitler proti Židům, kteří chtěli vyvolat válku a vyhrožoval jim, že výsledkem tohoto konfliktu nebude vyhubení evropských národů, nýbrž absolutní eliminace židovstva v Evropě.¹¹⁶

V Hitlerově ideologii představoval pojem rasa zásadní problém. Příslušníci NSDAP zastávali názor, že lidské rasy nejsou rovnocenné, a že pouze čistokrevní Árijci stojí na nejvyšším stupni lidského vývoje. Tato rasa, která je jedinou nadřazenou rasou, je jako jediná schopna samostatného myšlení. Árijci taktéž ovládají veškeré oblasti v lidské společnosti, čehož ostatní rasy schopny nejsou, neboť nedosahují jejich úrovně či kvalit, a tím pádem slouží výhradně k fyzické práci nebo jsou určeny k likvidaci.¹¹⁷

---

¹¹³ V témže roce založil W. Marr tzv. *Antisemitskou ligu*, která veřejně bojovala proti Židům. O rok později sepsal tento německý novinář taktéž knihu *Cesta k vítězství Germánství nad Židovstvím*.

¹¹⁴ BERGMANN, Werner. *Geschichte des Antisemitismus*. München: Beck, 2002, s. 6.

¹¹⁵ Tamtéž, s. 102.

¹¹⁶ Tamtéž, s. 102.

¹¹⁷ ZELLE, Karl-Günter. *Hitlers zweifelnde Elite: Goebbels - Göring - Himmler - Speer*. Paderborn: Schöningh, 2010, s. 22.

V období Třetí říše se stal antisemitismus státní politikou. Omezování osobních svobod, vyloučení ze společnosti, olupování a nakonec masové vyvražďování židovské minority v koncentračních táborech bylo státním zločinem, který vědomě zinscenoval A. Hitler. Historik G. Knopp je přesvědčen, že A. Hitler si z Židů udělal obětího beránka, na kterém si pak vybíjel své frustrace a zneužíval k tomu generace německého národa. Autor vyslovil přání, aby se mu podařilo vypátrat onoho Žida, který patrně posloužil jako prapůvodní důvod k holocaustu.¹¹⁸

A. Kubizek, který znal určité pasáže z „nacistické bible“ *Mein Kampf*, kde A. Hitler hovořil o svém postoji k židovské otázce, řekl, že Hitlerova slova zcela neodpovídají realitě. Hitlerův přítel z mládí uvedl, že již v Leondingu byli mnozí občané nakloněni názorům antisemitského politika Georga von Schönerera (1842-1921), takže vliv Židů na hospodářský chod v zemi odmítal jistě i Hitlerův otec. Dále A. Kubizek sdělil, že se na reálce v Linci mladý A. Hitler setkal se židovskými spolužáky, ke kterým pociťoval antipatie. V *Mein Kampf* dle jeho mínění vyložené zamlčel, že mnoho učitelů bylo na reálce v Linci ovlivňováno antisemitismem a svojí nenávistí k Židům se netajilo. Podle A. Kubizka byl již v lineckém období jeho přítel A. Hitler vysloveně antisemitsky zaměřen, přičemž se upamatoval na přítelova slova: „*Tohle do Lince nepatří!*“¹¹⁹, což pronesl když městem procházeli kolem synagogy. A. Kubizek byl přesvědčen, že radikální stanovisko vůči Židům zaujal A. Hitler až po pobytu v rakouském hlavním městě.

Na druhé straně se dochovaly zprávy, že se A. Hitler při pobytu ve Vídni s některými Židy často stýkal - mezi ně patřil například právník Josef Feingold (1877-1944) a jistý živnostník Morgenstern. Oba dva si od mladého A. Hitlera kupovali jeho obrazy a posilovali mu tím jeho umělecké sebevědomí. V mužských domovech se A. Hitler seznámil s židovským mladíkem Neumannem, který mu po rozkolu s R. Hanischem pomáhal prodávat jeho obrazy. A. Hitler v tomto období posílal pozdravy a děkovné dopisy rodinnému lékaři E. Blochovi. Z výše uvedeného lze usoudit, že A. Hitler Židy zpočátku zcela nevyklučoval ze své společnosti.¹²⁰

---

¹¹⁸ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 12.

¹¹⁹ KUBIZEK, August. *Adolf Hitler, můj přítel z mládí*. Turnov: Tygros, 2012, s. 90.

¹²⁰ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 74-75.

Později byl již A. Hitler Židy doslova posedlý, viděl jejich bohatství, společenský vliv a moc a začal své umělecké neúspěchy spojovat s vlivem majetných Židů. V *Mein Kampf* A. Hitler psal: „*Jakmile jste opatrně odřízli nějaký vřed, nalezli jste židáčka, který byl oslepen světlem a zmítal se v tlejícím těle. Postupně jsem je začal nenávidět.*”¹²¹ Mezi svými spolustraníky A. Hitler často předkládal názor, že masám se nemá ukazovat více než jeden nepřítel, protože větší množství protivníků vyvolává jen pochybnosti. Sám prohlašoval, že svůj afekt tedy intenzivně soustředil na jediný objekt, v němž se setkávalo veškeré zlo světa - židovstvo, které je třeba vyhubit.¹²²

V historické literatuře můžeme nalézt teorie, proč A. Hitler Židy doslova až maniakálně nenáviděl. Například známý lovec nacistů Simon Wiesenthal (1908-2005) byl až do své smrti přesvědčen, že se A. Hitler ve Vídni stýkal s židovskými prostitutkami, nakazil se syfilidou a její následky pociťoval celý život. Z této zkušenosti poté pramenila nenávist ke všem Židům. A. Hitler v *Mein Kampf* věnoval této nemoci celou pasáž a syfilis i prostituci spojoval s Židy. Je nutno ovšem podotknout, že žádný lékařský nález nepotvrdil, že by se A. Hitler touto chorobou v mládí nakazil.¹²³

Americký psycholog a historik Rudolph Binion (1927-2011) byl naopak přesvědčen, že Hitler byl antisemitou endogenní povahy, a že za jeho touhou vyhladit Židy stála postava židovského lékaře E. Blocha. Tento lékař léčil Hitlerovu matku Kláru velmi bolestivou formou aplikací jodoformu přímo do rány. Tento silně páchnoucí proces ho měl inspirovat k využití plynových komor, což ovšem ostatní odborníci zcela vylučují.¹²⁴

Tuto teorii vyvrátil i samotný E. Bloch, nad kterým držel A. Hitler ochrannou ruku po obsazení Rakouska. V souvislosti s E. Blochem hovořil A. Hitler v Linci o lékaři jako o „ušlechtilém Židovi”. Nechal ho emigrovat do USA, kde tento lékař napsal do amerického listu *Colliers*: „*Byly mi poskytnuty takové úlevy, jaké podle mého názoru neměl žádný Žid v celém Německu a Rakousku.*”¹²⁵

---

¹²¹ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 75.

¹²² Tamtéž, s. 75-76.

¹²³ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 137.

¹²⁴ DELPLA, François. *Ďáblové pokušitelky: Hitler a ženy*. Líbeznice: Vikend, 2010, s. 23.

¹²⁵ SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 28.

Rakouská spisovatelka a historička Brigitte Hamannová popisovala, že se na besedách s historiky, kteří se zabývali otázkou A. Hitlera, setkala i s názory, že A. Hitler byl antisemitou z toho důvodu, že si nebyl jist, jestli sám nemá židovského předka a jelikož byl zastáncem árijské rasy, chtěl proto veškeré židovstvo vymýtit. B. Hamannová sama ovšem poukázala na skutečnost, že při veškerém seriózním bádání se doposud nenalezli žádní židovští předkové v rodině A. Hitlera.¹²⁶

G. Knopp našel v amerických archivech tenký svazek, který vyšel několik týdnů před vypuknutím druhé světové války. V této zprávě autor píše, že: „*Pan Hitler se pokusí zbavit Židů jako celku a vést dobovačnou válku proti Rusku.*”¹²⁷ Tuto zprávu napsal v roce 1939 historik z Oxfordu E. C. K. Ensor, který si pouze podrobně přečetl Hitlerův *Mein Kampf*. Tato zjištěná fakta se o dva roky později stala bohužel skutečností. Z výše uvedeného vyplývá, že se v Německu nejspíše nikdo detailně knihou *Mein Kampf* nezabýval. Jinak by totiž s určitostí Němci věděli, jak chce A. Hitler s Židy naložit a nemohli se po skončení druhé světové války vymlouvat, že o ničem nevěděli.¹²⁸

---

¹²⁶ KNOPP, Guido. *Tajemství třetí říše*. Praha: Ikar, 2014, s. 17.

¹²⁷ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 18.

¹²⁸ Podrobněji se problematikou tzv. konečného řešení zabývá kniha německého politologa, spisovatele a novináře Götze Alyho: *"Endlösung": Völkerverschiebung und der Mord an den europäischen Juden*.

2. BIOGRAFIE HERMANNA GÖRINGA

2.1 Hlavní životní milníky do roku 1938

Hermann Göring¹²⁹ - jedna z největších politických osobností nacistické elity a muž mnoha tváří - se narodil v Bavorsku dne 12. ledna 1893. Dětství malého Hermanna nebylo vůbec lehké, neboť byl přibližně dva měsíce po svém narození matkou Franziskou Göringovou (1859-1923), dívčím jménem Tiefenbrunnovou, zanechán v Německu v opatrovnictví. F. Göringová spěchala za svým manželem Heinrichem Ernstem Göringem (1839-1913) na Haiti, kde její muž působil jako generální konzul. Své rozhodnutí odůvodnila tím, že nechtěla novorozence vystavovat náročným klimatickým podmínkám a ohrožovat tak jeho zdraví. Malý Hermann se se svými rodiči viděl až po třech letech. Měl další čtyři sourozence - Karla, Olgu, Paulu a později i více známého Alberta Göringa (1895-1966).¹³⁰ Německý společenský magazín *Dummy* se ve svém článku k tématu sourozenci věnuje rozdílným životům bratrů Göringových. Jejich odlišné charakterové rysy vystihl starší Hermann následujícími slovy: „*Albert se nezajímal o politiku nebo armádu, což já ano. Byl tichý, odtažitý, kdežto já miloval davy lidí a pospolitost. Zatímco já byl optimistou, on se vyznačoval trudnomyslností a pesimismem. Albert ale není špatný chlap.*“¹³¹

Göringův otec „*byl domýšlivý německý koloniální úředník, matka prosté rolnické děvče.*“¹³² Zajímavou postavou v životě této rodiny byl lékař židovského původu Hermann von Epenstein (1851-1934), který F. Göringové asistoval při prvním porodu. Göringova matka „*Fanny*“ byla během své svatby v roce 1885 o více než dvacet let mladší než její muž, kterému bylo již padesát šest let. Vlivný Rakušan H. von Epenstein si za „*své bohatství koupil titul, projevy sexuální přízně a prestižní postavení.*“¹³³ S Göringovou matkou udržoval zcela evidentní milostný poměr a byl taktéž kmotrem všech Göringových dětí. Britský spisovatel David Irving si ve své knize všímá, že pravděpodobně von Epenstein byl tím, kdo mohl za Göringovy negativní

---

¹²⁹ Druhé jméno Hermanna Göringa bylo Wilhelm, které dostal po jeho otcem H. E. Göringem uctívaném německém císaři Wilhelmovi.

¹³⁰ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 13.

¹³¹ LUDWIG, Jan. *Big Brother*. 14. Jahrgang, 2016, s. 95.

¹³² IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 27.

¹³³ Tamtéž, s. 29.

charakterové rysy. Vtiskl mu údajně „přesvědčení, že za peníze se dá koupit všechno a pohrdání morálkou.“¹³⁴ Irvingovy myšlenky potvrzuje i G. Knopp, který příkládá taktéž neblahý vliv na malého Hermanna právě von Epensteinovi. Uvádí především jeho „sklon k pompéznosti, touhu po moci a bohatství [...], nutkání realizovat v dospělosti dětské rytířské sny [...]“¹³⁵

Rodinným sídlem Göringových se později stal von Epensteinem zakoupený zámek Veldenstein (bývalý hrad z 11. století) nacházející se nedaleko bavorského Norimberku.¹³⁶ Zde se H. Göring usadil společně se svými třemi sourozenci, ale i otcem, matkou a von Epensteinem, čímž nastala poněkud překerní situace, neboť „Franziska zůstala Epensteinovou milenkou nějakých patnáct let. Bylo snad ironií osudu, že se tento vztah později rozpadl těsně před smrtí Heinricha Göringa.“¹³⁷ Krátce před úmrtím Göringova otce, který zemřel v prosinci roku 1913 byli Göringovi ze zámku Veldenstein von Epensteinem vystěhováni.

H. Göring školní docházce vzdoroval - ve své první škole ve Fürthu byl hodnocen jako „divoký a nevladatelný a při nadšených hrách na vojáky své spolučníky jaksepatří sekýroval.“¹³⁸ Další odpor ke studiu dal najevo ve svých jedenácti letech, kdy začal navštěvovat internátní školu v Ansbachu, kterou od samého počátku nesnášel, což bylo pravděpodobně zapříčiněno i velmi přísnou kázní. Když H. Göring dospěl do stádia, že omezení a disciplinovanost této školy nedovedl zvládat, ukryl se před učiteli do postele a vylezl z ní, až když si z této instituce vymohl propustku. Na několik let se vrátil na Veldenstein, pokládal se za přirozeného hrdinu a byl okouzlen osobnostmi německých dějin, např. Fridrichem Velikým (1712-1786). Rád pobýval v horách a byl schopným horolezcem, neboť v patnácti letech absolvoval výstup na jeden z vrcholů Mont Blancu.¹³⁹

---

¹³⁴ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 29.

¹³⁵ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 114.

¹³⁶ Město Norimberk je spjato nejen s Norimberským procesem konaným proti válečným zločincům, do jehož historie se H. Göring zapsal jako „nacističtý číslo jedna“, ale stalo se i nechvalně známou baštou nacistických pohlavárů, ve které se konaly sjezdy NSDAP.

¹³⁷ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 15.

¹³⁸ Tamtéž, s. 16.

¹³⁹ Tamtéž, s. 16-18.

V roce 1910 pokračoval H. Göring ve studiu na vojenské střední škole Gross v Lichterfelde poblíž Berlína. Tato akademie splňovala Göringovy požadavky, dodržoval zde ukázněnost, byl podroben vojenskému drilu a nosil uniformu. Díky výbornému prospěchu se po absolvování závěrečných zkoušek stal v roce 1914 důstojníkem 112. pěšího pluku prince Wilhelma. V první světové válce se účastnil okrajových bojů, svých úkolů se zhostil na výbornou a získal Železný kříž II. třídy.¹⁴⁰ Během krátké služby na frontě onemocněl kloubním revmatismem, byl umístěn do polní nemocnice, kde se setkal s mužem, který ovlivnil jeho další kariéru. Přátelství H. Göringa s armádním důstojníkem Bruno Loerzerem (1891-1960) spojovalo především nadšení obou mužů z nového zbrojního systému luftwaffe. Právě v této době absolvoval B. Loerzer letecký výcvik. Během průzkumných letů se H. Göring cítil ve svém živlu: „*Když jsem nahoře ve vzduchu a hledím dolů, připadám si teprve opravdu jako živý. Cítím se jako malý bůh.*”¹⁴¹

B. Loerzer sloužil u 25. polního leteckého oddílu a H. Göring byl k tomuto oddílu zařazen koncem října 1914. V létě 1915 se účastnil rychlokursu letectví a na podzim téhož roku byl poprvé nasazen v boji. Ve vzduchu si vedl statečně, dodnes ovšem zůstává otázkou celkový počet Göringem sestřelených letadel. První zničené letadlo mu bylo oficiálně uznáno dne 16. listopadu 1916. V průběhu dalšího roku se postupně přidávaly další zničené letouny. V této době H. Göringa trápilo především to, že „*jeho v pase přiléhavou leteckou uniformu ještě nezdobí nejvyšší vojenské vyznamenání - modře glazurovaný kříž Pour le Mérite,*”¹⁴² které získal až začátkem června 1918.

Konec první světové války znamenal pro H. Göringa otazník v jeho budoucí kariéře. Než se vrátil zpět ke své matce do Mnichova, pobýval nějaký čas v Berlíně po boku dalšího letce Ernsta Udetu (1896-1941). Chtěl se věnovat letectví, což nebylo v Mnichově realizovatelné, proto odjel do Dánska. Zdejšími piloty byl obdivován, absolvoval zde i dvoudenní leteckou přehlídku, za kterou mu bylo zapláceno 25 000 dánských korun.¹⁴³

---

¹⁴⁰ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 23.

¹⁴¹ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 22.

¹⁴² IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 41.

¹⁴³ Tamtéž, s. 43.

H. Göring prožil i lásku se začínající herečkou Käthe Dorsch (1890-1957), které se tři roky dvořil. Vztah nevydržel, neboť se K. Dorsch provdala za herce Harryho Liedtkeho (1882-1945), kterému H. Göring vyhrožoval pomstou a dokonce i uškrcením. V létě 1919 proto opustil Dánsko a vydal se letadlem na nedalekou cestu do Švédska, kde se připojil k zdejší letecké společnosti. Dalším úkolem bylo pro H. Göringa dopravit švédského hraběte Erica von Rosena (1879-1948) na jeho zámek Rockelstad. Ve vzduchu se letoun dostal do vichřice, ale H. Göring si jako zkušený letec s tímto problémem poradil a po přistání mu hrabě nabídl přenocování na zámku Rockelstadu. Slabost pro hrady a zámky měl H. Göring již od dětství. Rockelstad si oblíbil ještě více, když spatřil sestru hraběte Carin von Fock (1888-1931), do které se hluboce zamiloval. Milostné vzplanutí mezi H. Göringem a vdanou hraběnkou C. von Fock zapříčinilo skandál na veřejnosti.¹⁴⁴

Neúnosná situace ve Švédsku byla důvodem, proč se H. Göring vrátil zpět do rodné země. Kromě toho neměl stálé zaměstnání a rozhodl se doplnit si vzdělání, k čemuž učinil i první krok, když se zapsal ke studiu politologie na mnichovské univerzitě. Později se C. von Fock seznámila s Göringovo matkou a rozhodla se podat žádost o rozvod. S právním ukončením manželství Carinin manžel souhlasil a poskytl jí i finanční vyrovnání. Krátce po této události, se dne 3. února 1923¹⁴⁵ v Mnichově konala svatba Carin a Hermanna Göringových.¹⁴⁶ D. Irving ve své knize popisuje pocity Carin po její druhé svatbě s H. Göringem, která ji doslova změnila život. S prvním sňatkem, respektive manželem nebyla spokojena a druhého jen velebila: „*Je úžasné mít manžela, kterému netrvá dva dny, než pochopí pointu vtipu.*”¹⁴⁷

H. Göring se netajil svým západem pro národní socialismus: „*Ani na univerzitě, kde byl studentem spíše těkavým, ani nikde jinde nemusel Göringa nikdo moc přesvědčovat k zuřivým výrokům na adresu Výmarské republiky a k navštěvování*

---

¹⁴⁴ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 44-45.

¹⁴⁵ Datování Göringovy svatby s Carin není v literatuře jednotné. Čtenáři se může naskytnout informace, že svatební obřad proběhl dne 3. února 1922. Podle D. Irvinga dokumenty na matrice mnichovské radnice ale jasně hovoří ve prospěch roku 1923, čemuž nahrává i skutečnost, že Carinin rozvod byl definitivně zpečetěn koncem roku 1922. Svatba proběhla pravděpodobně na nátlak prudérního A. Hitlera, který nechtěl mít ve svém okolí spolupracovníky, kteří udržují nemorální vztahy se ženami.

¹⁴⁶ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 34.

¹⁴⁷ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 52.

nacionalistických shromáždění, na nichž se hanila vláda.”¹⁴⁸ Jeho zapálení pro politické změny bylo daleko silnější než zájem o studium, k čemuž přispěly i studijní neúspěchy na univerzitě, kde nesložil ani jednu zkoušku.

Následující politická akce se H. Göringovi stala osudnou, neboť položila základy k začátku jeho politické kariéry. H. Göring v říjnu či listopadu 1922 zažil, jak A. Hitler odmítl řečnit na téma nápravy poměrů k versailleské smlouvě. Pouze totiž uvedl, že tento problém neřeší „*řeči nýbrž bajonety*”. S. A. Hitlerem se H. Göring setkal v rámci jeho řečnění v kavárně Neumann v Mnichově. Hitlerovým projevem byl nadšen a to, jak mu jeho slova zaimponovala prokázal o několik let později, když před Norimberským tribunálem v březnu 1946 prohlásil, že v roce 1922 se mu díky tomuto řečníkovi dostalo „*poprvé skvělého a fundovaného vysvětlení pojmu národní socialismus [...]*.”¹⁴⁹ Předtím se sám údajně zabýval otázkou, zda založit nějakou politickou stranu, ale po seznámení s A. Hitlerem od tohoto záměru upustil.

Douglas M. Kelley (1912-1958), jeden z amerických psychiatrů, který se staral o duševní pohodu a zdraví německých válečných zločinců během Norimberského procesu, se mimo jiné dostal do bližšího kontaktu s obžalovanými, se kterými měl možnost rozpravy. H. Göring k prvnímu setkání s A. Hitlerem tomuto psychiatrovi vypověděl, že ani tak neobdivoval Hitlerovo řečnické umění či jeho argumenty, které vedly pro vstup do nacistické strany. Jednalo se spíše o Göringovu touhu stát se slavnou osobností a chtít změnit republiku, kterou podle vlastních slov nenáviděl: „*Věděl jsem, že to nemůže trvat dlouho. Viděl jsem, že bude nastolena nová vláda v Německu, jakmile Spojenci přestanou poskytovat svou pomoc. Chtěl jsem pomáhat při ničení republiky a stát se popřípadě vládcem nové říše.*”¹⁵⁰

V této době existovalo v Německu přibližně pět desítek stran či hnutí, které sdružovaly bývalé německé vojáky. Žádná tato strana, až na jednu výjimku nesympatizovala s vládou, neprojevovala ani souhlas s versailleskou mírovou smlouvou. Po pečlivém zvážení do které strany vstoupit, měl H. Göring jasno - jeho volbou se stala NSDAP. Jako jediná ze všech stran se vyznačovala malou členskou

---

¹⁴⁸ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 34.

¹⁴⁹ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří : politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 33.

¹⁵⁰ KELLEY, Douglas M. *Muži kolem Hitlera*. Praha: Naše vojsko, 2010, s. 60-61.

základnou, čehož H. Göring mohl využít zejména ke svému zviditelnění. Odvaha NSDAP byla impozantní, mimo to se jednalo o stranu revoluční, která se odhodlala naplno veřejně prohlašovat: „*K čertu s versailleskou smlouvou!*”¹⁵¹

A. Hitler si H. Göringa cenil, viděl v něm impozantního člověka, který pocházel z lepších kruhů a mohl mu pomoci v cestě za získáním absolutní moci. Vyzařovalo z něj charisma, uměl řečnit a byl mimo jiné i nositelem prestižního vyznamenání. Vzájemné sympatie byly důvodem Göringova vstupu do NSDAP.¹⁵² Později H. Göring prohlásil, že se A. Hitlerovi rozhodl zavázat s náruživou oddaností a neochvějně ho následovat. Byl hrdý na mnoho titulů, které v průběhu jednotlivých válečných etap získal, avšak žádný z nich mu tolik neutkvěl v srdci a nebyl na něj tak pyšný, jako na označení, které mu udělil německý národ - „*nejvěrnější paladin našeho vůdce.*”¹⁵³

V lednu 1923 byl H. Göring jmenován vrchním velitelem úderných jednotek SA. Stál před ním nesnadný úkol, neboť měl tyto zpustlé oddíly „*přetavit do organizace, která by svým charakterem připomínala disciplinovanou armádu,*”¹⁵⁴ což se mu v dohledné době sice podařilo, ale raději se věnoval příjemnějším stránkám života. Nechal si např. zhotovit svoji první uniformu. Spolustraníky z NSDAP urážel a zaujímal k nim pohrdavý postoj. V tuto dobu nedisponoval H. Göring ve straně žádnou mocí, za strůjce moci považoval pouze A. Hitlera, ve kterého věřil a byl pro něj dokonce ochotný riskovat vlastní život. Tentýž rok pociťovala německá republika obavy z politické krize, došlo k zastavení výroby a inflace dosáhla obrovských rozměrů. Jeden americký dolar se dal pořídit v přepočtu za 4,2 biliony marek, čímž se německá marka stala prakticky bezcennou měnou.¹⁵⁵

Rok 1923 byl pro H. Göringa obdobím, kdy společně s A. Hitlerem věřil v revoluci, kterou by byla německá republika nadobro pohřbena. Na jaře téhož roku se spolu s A. Hitlerem zúčastnil první přehlídky úderných oddílů. Manželka Carin - nadšená obdivovatelka A. Hitlera o této události nezapomněla informovat svého syna, který se nacházel ve Švédsku. V dopise, který mu adresovala se chlubila tím, co její muž dokázal. V psaní stálo, že H. Göring svou tvrdou prací vytvořil z jednotek SA

---

¹⁵¹ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 31.

¹⁵² KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 28-30.

¹⁵³ ZELLE, Karl-Günter. *Hitlers zweifelhnde Elite: Goebbels - Göring - Himmler - Speer*. Paderborn: Schöningh, 2010, s. 11.

¹⁵⁴ BUTLER, Rupert. *Gestapo: dějiny Hitlerovy tajné policie 1933-45*. Praha: Svojtka, 2015, s. 15.

¹⁵⁵ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 31.

skutečnou armádu horlivých bojovníků. V červenci 1923 zasáhla H. Göringa zpráva o úmrtí jeho matky Franzisky, se kterou měl spíše neutrální vztahy, především kvůli své manželce Carin. Rozloučení se zesnulou se konalo v Mnichově a Göringova manželka si zde přivodila vážný zápal plic. Kvůli svému nedobrému zdravotnímu stavu musela dokonce odcestovat zpět do Švédska, kde byla nucena podrobit se ozdravné kúře.¹⁵⁶

Pod vlivem zdařilého pochodu italského diktátora Benita Mussoliniho (1883-1945) na Řím plánovali i nacisté, jak se dostat obdobným způsobem v Německu k moci. Dne 8. listopadu 1923 vtrhli ozbrojení členové NSDAP v čele s A. Hitlerem a H. Göringem do sálu měšťanského pivovaru v Mnichově. V této budově probíhal mítink známých politiků - Gustava Rittera von Kahra (1862-1934), Oty von Lossowa (1868-1938) a Hanse Rittera von Seissera (1874-1973). A. Hitler přerušil jejich rokování svým příchodem se slovy: „*Národní revoluce započala. Sál je obklíčen, nikdo se nedostane ven!*“¹⁵⁷

Vůdce NSDAP konsternované politiky odvedl do předsálí, kde je přemlouval ke spolupráci. H. Göring měl za úkol uklidnit přítomné v sále, uchýlil se k blafování a tvrdil, že na jejich straně stojí jak policie, tak i reichswehr a nabádal všechny ke klidu. Triumvirát politiků v předsálí naoko přislíbil A. Hitlerovi podporu, ale po svém odchodu z budovy pomoc odmítl. Pučisté tak ve svém boji zůstali osamoceni.¹⁵⁸ Nakonec došlo k demonstraci, při níž byl H. Göring vážně zraněn a za pomoci příslušníků SA odnesen do domu paní Ballinové. Přestože byla Bella Ballinová Židovka a věděla o koho se jedná, nechala zraněného H. Göringa dopravit na kliniku profesora Alwina von Acha (1875-1924). Po ošetření započal útěk před zatčením - za pomoci své manželky uprchl H. Göring do Rakouska. Tento puč se stal H. Göringovi osudným, neboť mu lékaři v Innsbrucku prvně aplikovali injekci morfia proti bolesti a závislosti na této droze se poté již nikdy nezbavil. H. Göring se stal psancem, porážka Pivního puče udělala prozatímní konec v jeho krátké politické kariéře.¹⁵⁹

H. Göringa kromě nepříjemného zranění trápily i obavy z materiálního nedostatku a ztráty moci. Finanční výpomoc získali manželé Göringovi od E. Hanfstaengla a Siegfrieda Wagnera (1869-1930). Tyto obnosy manželům ale záhy

---

¹⁵⁶ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 32-33.

¹⁵⁷ Tamtéž, s. 34.

¹⁵⁸ Tamtéž, s. 34.

¹⁵⁹ Tamtéž, s. 37.

nestačily a H. Göring ještě z rakouské nemocnice adresoval dopis své tchýni, v němž uvedl, že se po možném procesu musí dostat do Švédska, aby tam mohl pracovat, neboť se mu nechce nádeničit v německé „židácké republice“.¹⁶⁰ Z jeho slov je patrné, že již tehdy začal H. Göring používat antisemitský slovník strany NSDAP. Za jeho antisemitismem stála i manželka Carin, která byla taktéž zaměřena proti Židům, obdivovala A. Hitlera a můžeme říci, že v této době věřila v budoucnost NSDAP více než její manžel.

V roce 1924 opustili manželé Göringovi Rakousko a přesídlili do Itálie. H. Göring byl přesvědčen, že se zde setká s Duceem a bude moci rozvíjet svoji politickou kariéru. Nic z toho se však neuskutečnilo. Zklamáný H. Göring se později svěřil, že od A. Hitlera nedostal ani feník, pouze slova útěchy, kupu slibů a fotografií s věnováním.¹⁶¹

Z Itálie odjel H. Göring spolu se svou manželkou do Švédska, kde si začal hledat zaměstnání. Rodinná idyla se bohužel nekonala, protože u H. Göringa propukla závislost na morfiu. Nemocný začal být ke Carin hrubý, a když se před zraky jejích rodičů pokusil vyskočit z okna, musel být hospitalizován. Dr. Nils Silfverskiöld (1888-1957) mu doporučil odvykací léčbu, během níž pobýval pacient celkem ve třech ústavech. H. Göring byl nakonec dne 7. října 1925 propuštěn jako „vyléčený“.¹⁶² Ve skutečnosti ovšem nebyl vyléčen nikdy, jen svoji lékovou závislost dokázal maskovat. Oklamat nedokázal pouze svoji manželku, přátele a postupem času i většinu svých spolupracovníků.

Od ztroskotaného puče v roce 1923 a pobytu v Itálii již neviděl H. Göring A. Hitlera v tom samém světle jako dříve. Ve svém dopise dokonce varoval i svého přítele Lahra, aby jen slepě nenásledoval A. Hitlera. Byl totiž přesvědčen, že A. Hitler a jeho kamarila pouze omílají stejné fráze a baží po „korytech“.¹⁶³ H. Göring neměl ve straně mnoho přátel, což se mu vymstilo - jeho jméno bylo ze seznamu NSDAP vyškrtáno, neměl žádný vliv ani peníze. Přesto se ale na krátkou dobu vrátil zpět do Německa. Politickými poměry v této zemi byl H. Göring značně zklamán a odjel

---

¹⁶⁰ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří : politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 42.

¹⁶¹ Tamtéž, s. 43.

¹⁶² SIGMUND, Anna Maria. *Ženy nacistů*. Praha: Brána, 2000, s. 31.

¹⁶³ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří : politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 48.

opět k příbuzným do Švédska. V Německu ho neodepsali pouze pohlaváři NSDAP, ale i přátelé z řad letců. Jeho autoritu u leteckých spolků podkopaly zprávy o jeho drogových excesech a pobytu v psychiatrické léčebně. Život ve Švédsku H. Göringa nudil a raději se vrátil zpět do své rodné země. A. Hitler se k němu ovšem otočil zády, nakonec mu pomohl E. Röhm a později se připojil i A. Hitler, který ho odeslal do Berlína, aby pro stranu získával užitečné kontakty a vlivné magnáty.¹⁶⁴

Prudký politický start směrem nahoru se H. Göringovi podařil v roce 1928. A. Hitler ho nechal zapsat na kandidátku NSDAP do říšského sněmu. Hitlerův rival Otto Strasser (1897-1974) později tvrdil, že H. Göring A. Hitlera vydíral, hrozil mu procesem za náhradu škody kvůli členským příspěvkům, které H. Göring zaplatil NSDAP před Pivním pučem v roce 1923. Spíše než tato tvrzení bylo patrně rozhodující, že zvolení H. Göringa do říšského sněmu bylo pro A. Hitlera přijatelné, neboť se chtěl zbavit právě O. Strassera. A. Hitlerovi imponovalo hlavně Göringovo vystupování, chování a jeho kontakty na vyšší společenské vrstvy. Ve straně bylo ještě příliš mnoho mužů, kteří se prezentovali pouze v pivnicích či na ulicích.¹⁶⁵

Volby do říšského sněmu v květnu 1928 byly pro H. Göringa úspěšné, neboť stal se poslancem říšského sněmu. Ostatní zástupci této strany ho v lásce příliš neměli. Např. J. Goebbels ho velmi kritizoval a viděl jeho post ve sněmu jako protekci od A. Hitlera. Rovněž E. Hanfstaengl považoval H. Göringa za pouze mazaného taktika a působivého řečníka, který dokázal obratně kopírovat Hitlerův styl a jeho projevy.¹⁶⁶

Manželé Göringovi si začali užívat nového postavení a zakoupili si také luxusní byt v Mnichově. Radost jim kazil pouze nedobrý zdravotní stav Carin. Přestože muži v Hitlerově okolí neměli H. Göringa v oblibě, jeho manželkou Carin byli nadšeni. J. Goebbels obdivoval Carininu krásu a věřil, že i on si musí najít stejně dobrou a půvabnou ženu, která by jej podporovala tak jako Carin Göringa.¹⁶⁷ Rovněž A. Hitler velmi sympatizoval s Carin, která byla jeho nadšenou obdivovatelkou a kromě toho je spojovala i láska k malířství. Ještě přibližně 10 let po Carinině smrti na ni říšský

---

¹⁶⁴ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří : politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 48.

¹⁶⁵ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 43-44.

¹⁶⁶ Tamtéž, s. 44-45.

¹⁶⁷ IRVING, David John Cawdell. *Goebbels: pán myšlenek Třetí říše*. Brno: Books, 1998, s. 109.

kancléř zavzpomínal při svých monologích ve Vlčím doupěti v lednu 1942, když řekl, že severské ženy odcházejí do Německa, aby se mohly provdat za opravdové muže.¹⁶⁸

Nový poslanec říšského sněmu H. Göring si i nadále udržoval od NSDAP určitý odstup. V parlamentu ho zajímala otázka civilního letectva, za což byl od lufthansy peněžitě odměňován. H. Göring byl již tehdy od různých společností uplácen - např. od firmy BMW nebo Heinkel, z čehož je patrné, že morálními zábrany rozhodně netrpěl. H. Göring nebyl v této době považován za dobrého stranického funkcionáře, ale především za skvělého lobbistu, což oceňoval především vůdce NSDAP. H. Göring se rád obklopoval představiteli šlechty a představoval jim A. Hitlera a jeho stranu v lepším světle.¹⁶⁹

Volby v roce 1930 znamenaly pro H. Göringa další zlom v jeho politické kariéře. Strana NSDAP se stala druhou nejsilnější frakcí v říšském sněmu. A. Hitler jej oficiálně jmenoval svým „politickým zmocněncem“, na základě čehož mu H. Göring zprostředkovával rozhovory s vlivnými představiteli v zemi. J. Goebbels si ve svých denících na H. Göringa často stěžoval a upozornil, že se chová jako by byl zástupcem samotného papeže a posměšně ho nazýval „*nových koštětem*“.¹⁷⁰

H. Göring svého politického soupeře J. Goebbelse před A. Hitlerem taktéž často kritizoval a nezapomněl ho varovat před Goebbelsovo přítelkyní - Magdou Quandtovou (1901-1945), kterou ironicky nazýval „*Madame de Pompadoure*“ a ujišťoval A. Hitlera, že se musí člověk mít před touto ženou na pozoru.¹⁷¹ H. Göring se stal pro A. Hitlera nepostradatelným a vůdce NSDAP zcela přehlížel jeho pompézní a svévolné vystupování na veřejnosti. V lednu 1931 uvědomil německý politik Karl Kaufmann (1900-1965) J. Goebbelse, že je H. Göring morfinistou, který je navíc duševně chorý. J. Goebbels si také všiml změn v Göringově chování. Ve svých denících píše, že H. Göring veřejně breptá svoje „*blbosti*“ a je nutné, aby s ním A. Hitler promluvil a doporučil mu rychlou léčbu.¹⁷² Vůdce ale nezakročil a věnoval svému politickému zmocněnci luxusní vůz značky BMW.

---

¹⁶⁸ HITLER, Adolf. *Monology ve Vůdcově hlavním stanu 1941-1944*. Praha: Aurora, 1995, s. 130.

¹⁶⁹ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 46.

¹⁷⁰ Tamtéž, s. 47.

¹⁷¹ IRVING, David John Cawdell. *Goebbels: pán myšlenek Třetí říše*. Brno: Books, 1998, s. 200.

¹⁷² Tamtéž, s. 182-183.

J. Goebbelse a H. Göringa rozdělovaly i spojovaly různé pocity a zájmy. Oba politici kupříkladu ve 30. letech 20. století společně tvrdili, že: „*Hitler je příliš měkký, málo pracuje a nezdravě se věnuje ženám.*”¹⁷³ Jednalo se především o ženy z filmové a divadelní branže.

H. Göring, který nyní zakusil opojení z politické moci, utrpěl dne 17. října 1931 bolestnou ztrátu. Tohoto dne mu ve Stockholmu zemřela na srdečního zástavu jeho manželka Carin. Po její smrti H. Göringa dočasně opustil životní elán a neměl ani politické zájmy. V této době došlo mezi H. Göringem a A. Hitlerem k určitému citovému porozumění, neboť se měsíc před smrtí C. Göringové udála v rodině A. Hitlera taktéž tragická událost. Jeho neteř A. Raubalová zvaná „Geli” se v září 1931 zastřelila v Hitlerově bytě jeho vlastní zbraní. U obou mužů zapříčinily tyto ztráty psychické problémy - trpěli depresemi a téměř až „teatrálním” způsobem obě ženy až do konce svého života uctívali.¹⁷⁴

Od roku 1931 byli tito nacističtí představitelé doslova posedlí mocí. Díky svým působením na široké lidové masy, ale i zákulisním machinacím a úplatkářství dostáli oba svého cíle. H. Göring se v roce 1932 stal předsedou říšského sněmu a připravil tak A. Hitlerovi cestu k převzetí moci v Německu. Poslancům strany NSDAP H. Göring během předvolebních bojů vyhrožoval: „*Hnutí jako je naše dokáže odpustit mnoho věcí, ale nevěru k vůdci nikoli!*”¹⁷⁵ Göringova diplomatická úsilí byla korunována úspěchem a J. Goebbels si tak mohl spokojeně do svého deníku dne 29. ledna 1933 zapsat: „*Přišel Göring s hlášením, že starý pán zítra pověří šéfa oficiálně úřadem kancléře a vytvořením vlády.*”¹⁷⁶ J. Goebbels taktéž neopomenul poněkud infantilně uvést, že když tuto zprávu tento „bojovník a voják se srdcem dítěte” A. Hitlerovi oznamoval, stala se tato chvíle Göringovo nešťastnější hodinou.

H. Göring byl v nové vládě jmenován ministrem bez portfeje, byl pověřen i řízením pruského ministerstva vnitra a stal se taktéž říšským komisařem pro leteckou dopravu. F. von Papen považoval zpočátku H. Göringa za důstojníka staré školy, jenž se pyšní aristokratickým vystupováním a bude tak ve vládě tvořit jakousi protiváhu

---

¹⁷³ IRVING, David John Cawdell. *Goebbels: pán myšlenek Třetí říše*. Brno: Books, 1998, s. 146.

¹⁷⁴ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří : politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 75-77.

¹⁷⁵ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 54.

¹⁷⁶ Tamtéž, s. 55.

vůči A. Hitlerovi. Úvahy F. von Papena dokonce směřovaly k tomu, že by H. Göring mohl říšského kancléře v jeho postojích určitým způsobem usměrňovat. Tyto představy se ukázaly jako liché a nacistické hodnostáře ve vládě záhy nedokázal nikdo ovládat.¹⁷⁷

Počátkem února 1933 podepsal prezident P. von Hindenburg zvláštní nařízení k „normalizaci poměrů v Prusku“. Oficiálně měl mít v této zemi moc v rukou F. von Papen, který ale nebyl informován, že H. Göring tuto iniciativu převzal a snažil se mezitím z Pruska udělat vzorový nacistický stát. H. Göring se choval svévolně a nereagoval na výtky F. von Papena, který si stěžoval, že se na ministerstvu chová jako paša. Veškeré připomínky se minuly účinkem a F. von Papen byl brzy nucen svoji politickou činnost ukončit. H. Göring se v Prusku obklopil spolehlivou suitou soukmenovců, nebral na nikoho ohledy a ukázal všem svoji brutální tvář. O tom, co bude v Prusku následovat, se H. Göring vyjádřil bez servítků: „*Nechci být nestranný. Vidím jen stoupence nacionálního socialismu a jeho protivníky a vím, jak s nimi zatočit.*“¹⁷⁸

Když v Prusku začaly personální čistky, byli z ministerstva a z jiných úřadů propuštěni všichni, kteří nepatřili k nacistům. H. Göring na tato uvolněná místa povolal své známé, přičemž upřednostnil především příslušníky z řad SA či SS. Mezi ně patřili např. Rudolf Diels (1900-1957), Kurt Daluege (1897-1946) či Edmund Heines (1897-1934). Všichni tito jmenovaní se vyznačovali oddaností k NSDAP, nebývalou brutalitou a nenávisť k Židům či politickým odpůrcům. Německý ministr financí Schwerin von Krosigk (1887-1977) k dění poznamenal: „*Celou tou nelítostnou čistkou se Göring nepochybně představuje jako nebezpečný muž.*“¹⁷⁹ Nacisté tímto rozpoutali vlnu teroru, během níž se začali objevovat i první oběti. Díky přeplněným věznicím nechal H. Göring zřídit koncentrační tábory, např. v Dachau, které měly mít „převýchovnou“ funkci. Tato převýchova ve skutečnosti znamenala ponižování, bití, mučení a vraždění. H. Göring později bez skrupulí přiznal: „*Samozřejmě, že zpočátku docházelo k přehmatům, byli potrefeni i nevinní. Samozřejmě, že se tu a tam tlouklo a došlo k projevům hrubosti.*“¹⁸⁰ Ze zahraničí se začaly ozývat vlny protestů, ke kterým

---

¹⁷⁷ BROŽ, Jirí. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 57-58.

¹⁷⁸ Tamtéž, s. 59.

¹⁷⁹ Tamtéž, s. 61.

¹⁸⁰ Tamtéž, s. 61.

se přidal i známý německý spisovatel Thomas Mann (1875-1955). Tento literát v tisku označoval H. Göringa jako „fintivého kata“, který si se zvířecí rozkoší libuje v moci nad životem a smrtí.¹⁸¹

Kromě nárůstu násilí v německé společnosti došlo v únoru 1933 k požáru říšského sněmu v Berlíně, což zapříčinilo enormní zájem o vyšetřování tohoto kriminálního činu. H. Göring k této události svým vyšetřovatelům po druhé světové válce v Norimberku s ledovým klidem řekl: „*Do slova a do písmene jsem na tom neměl žádný podíl. My jsme to už vůbec neměli zapotřebí.*“¹⁸²

Krátce po této události, se dne 5. března 1933 konaly volby do říšského sněmu a tisk reflektoval situaci v Německu článkem *Německo před volbami - Göring chce pouze ničit a vyhlazovat*. Právě H. Göring se zde vyslovil, že „*dne 9. listopadu 1918 byla spáchána zrada [...] Musím účtovat se zrádci, jinak by ztratila budoucnost našeho národa svůj smysl. Za 14 let prošel náš národ křížovou cestou, že si ani nelze představit horší. Říkalo se tehdy, že mír versailleský postihne jenom bohaté, ale byl to jenom lid, na který byla převalena všechna břemena. Zahraniční politika je zbabělá a znala jen politiku porobení se a plnění. Na tomto rumišti vypěstoval marxismus svoje nejhorší jedovaté bytí - komunismus.*“¹⁸³ Stejně tak jako A. Hitler se i H. Göring vrátil při této příležitosti ke stejné historické události.

Pro nacisty představovaly tyto volby určité zklamání a to i přesto, že v nich NSDAP dosáhla nejvyššího volebního výsledku v historii výmarské republiky, avšak 43,9 % hlasů nepředstavovalo Hitlerovu vysněnou absolutní většinu. I přes tento výsledek ale mohli být nacisté spokojeni. H. Göring mluvil o rozhodující bitvě, která byla konečně vybojována a dodal: „*Jsem šťasten a vděčen, že se náš německý lid řídil v tak převážné většině krokem říšského presidenta, jenž povolal v úřad Adolfa Hitlera. Poprvé od dob Bismarkových bylo zlomeno postavení centra jako jazýčku na váze.*“¹⁸⁴

Svévolné přehmaty členů SA či SS při zatýkání politických protivníků zavdaly příčinu ke kritice dokonce i v řadách nacistického vedení. H. Göring se souhlasem

---

¹⁸¹ KNOPP, Guido a Peter ADLER. *Hitlerovi pomocníci*. Praha: Pragma, 1998, s. 76.

¹⁸² MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří : politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 122.

¹⁸³ Lidové noviny, 4. března 1933.

¹⁸⁴ Lidové noviny, 6. března 1933.

říšského kancléře utvořil základy brutální státní politiky, neboť v dubnu 1933 proměnil jeden z útvarů berlínského prezidia na Úřad státní policie, později známé pod názvem gestapo. H. Göring slíbil A. Hitlerovi bezpodmínečnou poslušnost a nechtěl být v NSDAP nikým zastíněn. Hitlerův spolubojovník byl nyní velmi neúnavný a prahl po dalších úřadech a kompetencích. V květnu 1933 byl H. Göring jmenován prezidentem P. von Hindenburgem říšským ministrem letectví a začal se okamžitě zabývat tajným vybudováním luftwaffe.¹⁸⁵

Göringova touha po moci a nových úřadech, které po A. Hitlerovi často požadoval, způsobila u říšského kancléře jisté rozladění a nervozitu. A. Hitler se před J. Goebbelsem vyjádřil „velmi ostře“ o Göringově „posedlosti uniformami“, ale především díky jeho dřívějším zásluhám mu nedokázal nic odepřít. V roce 1933 se H. Göring stal za vynikající zásluhy generálem pěchoty. Tento obratný muž nahromadil tolik úřadů a hodností, což bylo v německé historii pokládáno za raritu. Koncem téhož roku obdržel Hitlerův oblíbený spolupracovník „nejkrásnější dárek“ - byl jmenován Hitlerovým nástupce v případě jeho smrti. Tímto jmenováním H. Göring postoupil na úplný politický vrchol, neboť se stal mužem číslo dvě v nacistickém Německu.¹⁸⁶

I přes své megalomanské rysy byl H. Göring u národa značně oblíben. Stál sice za represáliemi a nenasytně hromadil úřady i majetek, ale ve srovnání s vůdcem či J. Goebbelsem působil na masy lidí sympatickým dojmem. Německá herečka Lola Müthelová (1919-2011) jeho popularitu u veřejnosti charakterizovala: „*Vzbuzoval pocit, že rád jí a pije, a to dobře. Užívá si - a to je cosi, co vzbuzuje jisté sympatie, protože si říkáte, že je to člověk a ne jen ideolog, který neustále drží přednášky.*“¹⁸⁷ H. Göring se neúnavně věnoval politickým záležitostem, ale nezapomínal ani na shromažďování hmotných statků a majetku, kterými se značně obohacoval. Na vrcholu své politické kariéry si H. Göring nechal postavit přepychové panské sídlo Carinhall, ve kterém se nacházela jeho soukromá umělecká sbírka cenných předmětů. Na území tohoto panství nechal vystavět i podzemní hrobku, kam byly v roce 1934 převezeny ostatky jeho první manželky Carin. Z této komorní události se stala poněkud

---

¹⁸⁵ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 66-67.

¹⁸⁶ Tamtéž, s. 67.

¹⁸⁷ Tamtéž, s. 69.

pompézní vnitrostranická událost, na které byl přítomen i A. Hitler a jiní představitelé NSDAP.¹⁸⁸

H. Göring byl velmi obezřetným politikem, který se chtěl za každou cenu udržet u moci, přičemž se nechtěl nechat nikým zastrašit a být upozaděn. Aby věděl, jaké informace mezi lidmi kolují, a co jeho političtí konkurenti plánují, založil tzv. Výzkumný úřad říšského ministerstva letecké dopravy. Tento honosný název ovšem ve skutečnosti představoval tajnou špionážní službu, která mu svými odposlechy zajišťovala potřebné zprávy k tomu, aby měl v boji se svými politickými rivaly vždy navrch. Řízením této problematiky pověřil Istivý H. Göring svého přítele a politika NSDAP Paula Körnera (1893-1957), který byl známý i jako Göringova pravá ruka.¹⁸⁹

Během tzv. Röhmova puče v červnu 1934 byl H. Göring jedním z iniciátorů masové vraždy představitelů špiček SA. Touto eliminací se H. Göring chtěl patrně zbavit některých odpůrců a vyřídit si účty se svými protivníky. Ze získaných informací je patrné, že na odstranění mužů v okolí E. Röhma měl zájem nejen H. Göring, ale i H. Himmler a R. Heydrich. Tato akce měla svévolný charakter, byla značně chaotická a došlo i k mnoha přehmatům, neboť byli zastřeleni i lidé, kteří neměli s SA vůbec nic společného. H. Göring po skončení této čistky A. Hitlerovi veřejně poděkoval za záchranu vlasti před „občanskou válkou a chaosem“. Na závěr svého projevu vyzval H. Göring německému lidu: „*Všichni rádi souhlasíme s tím, co činí náš Vůdce.*“¹⁹⁰ Tento násilný akt sice nezapříčinil pokles popularity strany NSDAP v Německu, na druhou stranu ale vyvolal vlnu kritiky a nesouhlasných projevů v zahraničí.

Druhý muž nacistické hierarchie nyní okusil, co znamená moc a byl si vědom, že jeho vysoké pozice nespočívají v počtu úřadů, nýbrž na privilegovaném postavení u říšského kancléře. Toto místo nehodlal H. Göring ničím ohrožit, proto vždy plnil Hitlerovy příkazy a byl si vědom toho, že na jeho selhání čeká celá řada jeho protivníků. Chtěl se A. Hitlerovi zavděčit celou řadou plánů, z nichž tou hlavní byla především přestavba důležitých center Berlína. Thomas von Kantzow (1912-1973), syn Göringovy zesnulé manželky, byl jeho nerealistickými představami zděšen: „*Varoval jsem ho,*

---

¹⁸⁸ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 70-71.

¹⁸⁹ Tamtéž, s. 73.

¹⁹⁰ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří: politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 155-156.

neboť jsem se obával, že z něj bude druhý Ludvík II. Bavorský, ten blázen, který trpěl vášní stavět jeden zámek za druhým.”¹⁹¹

V březnu 1935 oznámil H. Göring zasnuby s divadelní herečkou Emmy Sonnemannovou.¹⁹² Svůj vztah pak oba zpečetili přepychovou svatbou, která se uskutečnila dne 10. dubna 1935 v Berlíně. Pár oddal říšský kněz Ludwig Müller (1883-1945). Obřadu bylo přítomno mnoho hostů, mezi kterými nechyběl ani A. Hitler, který na této svatbě figuroval jako svědek a sňatek patrně opět zinscenoval. Ulice Berlína byly speciálně pro tento slavnostní den vyzdobeny a novomanželé obdrželi mnoho honosných darů. H. Göring byl již v tuto dobu známý svým doslova fanatickým zájmem o sběratelství starožitností a kulturních předmětů.¹⁹³ V témže roce, kdy nabýval H. Göring čím dál tím větší sebedůvěry, oznámil A. Hitler existenci luftwaffe (vzdušných sil) a jmenoval H. Göringa jejím vrchním velitelem.

Britský velvyslanec Eric Phipps (1875-1945) po svatbě svým přátelům na adresu H. Göringa ironicky sdělil: „*Ted' už mu zbývá jen jedno - trůn nebo popraviště.*”¹⁹⁴ Novinářka Bella Frommová (1890-1972), která si nedělala o H. Göringovi žádné iluze, shledala jeho ženu Emmy příjemnou a milou osobou, která dovede s lidmi soucítit a není intrikánkou.¹⁹⁵ Emmy se stejně tak jako její manžel těšila u německé společnosti značné oblibě.

Když se v červnu 1938 narodila Göringova dcera Edda, která byla jeho jediným potomkem, jednalo se o velké překvapení, které způsobilo ve společnosti pozdvižení. O říšském maršálovi totiž kolovaly spekulace, že je neplodný, což měl být následek zranění, které H. Göring utrpěl v průběhu Pivního puče na podzim 1923.¹⁹⁶

---

¹⁹¹ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*: Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 83.

¹⁹² H. Göring se s Emmy seznámil v roce 1931 a o rok později s ní navázal milostný vztah. E. Göringová po válce naivně tvrdila, že v době seznámení nevěděla, zdali se jedná o H. Göringa či J. Goebbelse. Mezi zasvěcenci v okolí A. Hitlera se vyrojily zvěsti, že tato herečka měla původně zájem o svazek s A. Hitlerem, který se ovšem nechtěl vázat.

¹⁹³ MANVEL, Roger. *Reichsmarschall: Aufstieg u. Fall d. Hermann Göring*. Rastatt: Moewig, 1983, s. 76.

¹⁹⁴ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*: Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 8.

¹⁹⁵ SIGMUND, Anna Maria. *Ženy nacistů*. Praha: Brána, 2000, s. 49.

¹⁹⁶ Göringova dcera se svému otci v mládí velmi podobala, dnes je z ní starší dáma žijící pravděpodobně v Mnichově. Oblast politiky Eddě nikdy neimponovala a to že „nosí” otcovo jméno ji nikdy neuškodilo.

V září 1935 se v říšské sněmu stal H. Göring zastáncem Norimberských rasových zákonů a to i přesto, že o něm H. Schacht prohlásil: „*Göring sám o sobě není antisemitský*”.¹⁹⁷ Přestože je možné, že H. Göring patřil v řešení židovské otázky k umírněnějším zastáncům, tyto rasové zákony podpořil a později se stal aktivním pronásledovatelem Židů především v hospodářské a ekonomické oblasti. Toto nařízení změnilo od základů život židovské komunity v Německu. Židé byli vytlačeni na okraj lidské společnosti, ztratili svoji svobodu i práva a život v této zemi se pro ně stal neúnosný.

V roce 1936 začalo Německo s přípravou na intenzivní zbrojení a výstavbu armády. H. Schacht přiměl vůdce, aby jmenoval H. Göringa komisařem pro devizy a suroviny. Tímto aktem se H. Göring stal de facto hospodářským diktátorem v zemi. H. Schacht, který tento plán jako říšský ministr hospodářství nejdříve plně podporoval, byl brzy o své pravomoci v hospodářské politice připraven. Tento ministr si na H. Göringa u A. Hitlera marně stěžoval, což vylíčil J. Goebbels následovně: „*Se Schachtem to už dlouho nepůjde, srdcem k nám nepatří, ale také s Göringem bude těžké zvládnout problém deviz a surovin, příliš tomu nerozumí a je odkázán na rady druhých.*”¹⁹⁸

Göringův blízký vztah k A. Hitlerovi mu v roce 1936 vynesl lukrativní pozici. Stal se „pověřencem pro čtyřletý plán”, který souvisel s expanzivní politikou NSDAP. Tento dokument měl Německu zabezpečit nejen dostatek surovin pro vyzbrojení armády, ale zároveň sloužil jako příprava na případný válečný konflikt. Jakékoliv námitky týkající se otázky zbrojení vůdce nepřijímal. Hospodářské problémy spojoval s otázkou vůle a věřil, že H. Göring je tím mužem, který je toto schopen zajistit.¹⁹⁹

V roce 1937 se začali němečtí politici aktivně zabývat rakouskou otázkou. Tento stát chtěl vůdce v co nejkratším časovém intervalu připojit k Německu. Ve snaze získat na tuto záležitost pohled Duceho, absolvoval H. Göring na popud A. Hitlera několik diplomatických misí do Itálie, kde zároveň informoval německého velvyslance v Římě Ulricha von Hassella (1881-1944): „*Itálie by měla dát od Rakouska ruce pryč a uznat ho za německou sféru vlivu, abychom mohli provést i jeho připojení, když*

---

¹⁹⁷ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 124.

¹⁹⁸ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 92.

¹⁹⁹ Tamtéž, s. 93.

si budeme přát.”²⁰⁰ H. Göring se snažil zapůsobit na B. Mussoliniho svým diplomatickým umem. Při osobním setkání s fašistickým diktátorem na něj naléhal, aby uplatnil svůj vliv u rakouského kancléře Kurta von Schuschnigga (1897-1977). Hitlerův zmocněnec v Římě demagogicky tvrdil, že mezinárodní temné síly rakouský stát jen využívají, aby zabránily sblížení Německa a Itálie. Duce nebyl zpočátku ochoten anšlus Rakouska akceptovat a překvapenému vyjednavaci řekl, že zcela ctí nezávislost tohoto státu. Italský diktátor neměl o H. Göringovi valné mínění - připadal mu vychloubačný a nevkusně okázalý.²⁰¹

Za pomoci nátlaku, vměšování i diplomatického jednání došlo po průtazích dne 12. března 1938 k anšlusu Rakouska. Kancléř K. von Schuschnigg byl donucen k demisi a novým kancléřem se stal nacisticky smýšlející Arthur Seyss-Inquart (1892-1946). H. Göring projevil během přípravy připojení Rakouska k nacistickému Německu svoji neústupnost, bojovnost, když tvrdě prosazoval německé cíle a doslova vnutil Hitlerova přání rakouským politikům. Němečtí nacisté se v žádném případě neohlíželi na dodržování mezinárodních smluv a směle porušovali zákony.²⁰²

Právě v roce 1938, kdy slavil H. Göring politické triumfy, začínal zároveň i jeho pomalý kariérní úpadek. Německý historik Stephan Martens tuto Göringovu životní etapu nazval jako „*Sestup ve znamení úspěchu.*”²⁰³ V témže roce lze již hovořit i o prvních rozporech mezi A. Hitlerem a jeho věrným paladinem, které vedly k určitému vzájemnému odcizení mezi oběma aktéry. Tuto krizi zapříčinila sudetská otázka. Říšský kancléř začal po připojení Rakouska k nacistickému Německu s přípravami na rozbití Československa. Jako záminka posloužilo A. Hitlerovi i jeho komplicům údajné utiskování sudetských Němců v Čechách. Kromě toho bylo v sázce i získání strategického území před případnou expanzí na Východ. H. Göring se obával reakce západních mocností, tj. Velké Británie a Francie a rozhodně nechtěl vyvolat válečný konflikt, na který nebylo Německo v tuto dobu připraveno. Před vůdcem pronesl své námitky, které ale A. Hitler smetl ze stolu a dodal: „*Daleko sahající rozhodnutí může dělat jen jeden. Je mou neotřesitelnou vůlí vymazat Československo*

---

²⁰⁰ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 140.

²⁰¹ Tamtéž, s. 140-141.

²⁰² Tamtéž, s. 164-165.

²⁰³ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 108.

z mapy.²⁰⁴ I H. Göring se o Československu vyjádřil nevhodným způsobem, když přímo narovinu označil tento stát střední Evropy jako nežádoucí „*slepé střevo*“.²⁰⁵

H. Göring již nic nenamítal, vůdci nikdy nedokázal důrazně odporovat a od válečného kurzu si udržoval jistý odstup. Místo oponování se raději zabýval alternativou, která by válce zabránila. Tento obratný politik signalizoval Paříži i Londýnu ochotu vyjednávat, lákal je na různé cíle a později se nebál využít hrozby, kterými se je pokusil přimět k nečinnosti. Hitlerovu posedlost válečným konfliktem podporoval naopak říšský ministr zahraničních věcí Joachim von Ribbentrop (1893-1946). Göringova mírová jednání ve Velké Británii selhala a A. Hitler pod hrozbou války ultimativně usiloval o vydání Sudet.²⁰⁶

Protože byl J. von Ribbentrop Göringovým politickým rivalem, snažil se u vůdce podkopávat jeho vliv. Podle očitého svědka si J. von Ribbentrop a H. Göring v Hitlerově přítomnosti spílali „jako dvě primadony před generálkou“. H. Göring ministra zahraničních věcí uzemnil slovy: „*Jestliže dojde k válce, pak já budu tím prvním, kdo německému národu poví, že vy jste ho zahnal do války!*“²⁰⁷ H. Göring později vždy tvrdil, že nechce válčit, neboť si byl vědom, co válka obnáší, na což nezapomněl A. Hitlera upozornit. Zároveň ale dodal, že pokud dá vůdce povel k pochodu, bude on sedět jako první muž na palubě.

Západní mocnosti se rozhodly neriskovat a bez morálních zábran přijaly německé ultimátum. Dne 29. září 1938 proběhla v Mnichově konference, kde bylo dohodnuto, že Československo vydá Německu bez boje sudetská území. H. Göring mohl slavit úspěch, protože k válečnému konfliktu nedošlo. Zároveň ale tuto záležitost považoval za tzv. Pyrrhovo vítězství.²⁰⁸ A. Hitler, který dosáhl svého cíle, byl poněkud rozladěný a obviňoval H. Göringa ze zbabělosti. Za jeho zády na H. Göringa soutil: „*Příště budu jednat tak rychle, aby mi do toho staré báby nemohly mluvit!*“²⁰⁹

---

²⁰⁴ Tamtéž, s. 110.

²⁰⁵ MANVELL, Roger. *Der Reichsmarschall: Aufstieg u. Fall d. Hermann Göring*. Rastatt: Moewig, s. 112.

²⁰⁶ KNOOPP, Guido. *Göring: biografie*: Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 111.

²⁰⁷ Tamtéž, s. 112.

²⁰⁸ Pyrrhovo vítězství je označení vyjadřující úspěch či vítězství, které svými důsledky vlastně žádným vítězstvím ani úspěchem není. Termín se používá především v situacích, kdy cena za vítězství byla příliš vysoká. Označení „Pyrrhovo vítězství“ je pojmenováno po králi řeckého kmene Molossů - Pyrrhovi, který vládl v Makedonii ve 3. století před Kristem a byl považován za největšího protivníka Římanů.

²⁰⁹ KNOOPP, Guido. *Göring: biografie*: Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 114.

A. Hitler se již netajil svými válečnými plány, které mu dle jeho vlastních slov zhatil především H. Göring. Vůdce k němu začal zaujímat podezřívavé stanovisko a byl přesvědčen, že jeho nástupce již tak věrně nestojí za bezohledným prostorovým a rasovým programem NSDAP. Jeho nejvěrnější spolupracovník sice dále zůstal „druhým nejmočnějším mužem“ v zemi, ale ve skutečnosti se jeho moc začala pozvolně hroutit.²¹⁰

---

²¹⁰ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 115.

2.2 Otázka antisemitismu

NSDAP ve svém stranickém programu již v únoru 1920 upřela Židům právo na svébytnost a německé občanství. V Německu žilo ve 20. letech 20. století téměř půl milionu Židů, což odpovídalo přibližně jednomu procentu z celkového počtu obyvatel. I přesto nacistické představitele znepokojoval a dráždil značně vysoký počet Židů, který se vyskytoval na lukrativních postech v oblasti hospodářství, ekonomiky, zdravotnictví a umění. Tato pozice přinášela Židům moc, bohatství a přepych, s čímž nacisté zásadně nesouhlasili. I druhý muž nacistické Třetí říše H. Göring byl přesvědčeným antisemitou, který Židy nenáviděl, ale jeho celkový postoj k nim zůstal během nacistické éry nedogmatický a podivně ambivalentní.²¹¹

J. Brož jako příčinu jeho nenávisti poukazuje na osobu Göringova kmotra H. von Epensteina, který sice ovlivnil a poznamenal Göringův vývoj a styl života, ale svým nemorálním postojem ke Göringově matce zapříčinil jeho pomstychtivost vůči Židům. Jeho první manželka Carin byla antisemitka a tuto nenávist evidentně přenášela i na manžela. Po Pivním puči v roce 1923 napsala C. Göringová matce do Švédska, že by raději oba s Hermannem zemřeli hladu, než aby její muž pracoval se Židy. Taktéž lékaři ze švédské kliniky Långbro popisovali tehdejšího pacienta H. Göringa jako člověka, který Židy nenávidí. Francouzský velvyslanec v Německu Francois Poncet (1887-1978), který měl H. Göringa poměrně v oblibě, ve svých vzpomínkách napsal: „*Göring je skrz naskrz proniklý hitlerovskou ideologií, a když jsem s ním poprvé mluvil, tu mi vysvětloval po celé hodiny s příznakem žhavého přesvědčení základní teorie rasismu.*”²¹²

Je zcela prokazatelné, že se H. Göring po seznámení se svým „idolem” A. Hitlerem ztotožnil s jeho antisemitskými projevy. V soukromém životě se ale tento stoupenec nacistické ideologie na rasové otázky příliš neohlížel. Je známo, že H. Göring bezstarostně s židovskými obchodníky obchodoval, přičemž značný díl získaného bohatství pocházel od zámožných Židů. Historik G. Knopp je přesvědčen, že antisemitismus u H. Göringa závisel na jeho momentálním psychologickém rozpoložení a nenávist vůči světovému židovstvu bral jako osobní povinnost a závazek vůči NSDAP. Antisemitismus mu posloužil k jeho oportunistickým důvodům

---

²¹¹ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 319.

²¹² Tamtéž, s. 320.

a především za ním stála Göringova přehorlivá snaha a poslušnost vyhovět veškerým požadavkům A. Hitlera.²¹³

Ačkoliv vystupoval H. Göring na veřejnosti jako zuřivý antisemita, jeho vztah k Židům zůstal do konce jeho života nejasný a pro muže v Hitlerově okolí atypický, nedogmatický a mnohoznačný. H. Göring se stal „vrahem od psacího stolu“. Pro židovské občany, kteří pro něj byli určitým způsobem užiteční - jednalo se především o obchodníky, dokázal vystavit tzv. ochranné listy. Martin Bormann (1900-1945) zaznamenal, že říšský maršál měl ve svém okolí několik důstojníků luftwaffe, kteří měli sice „pochybný původ“, ale stali se pro tohoto muže zcela nepostradatelní. Himmlerovo počínání v rasové otázce považoval H. Göring za správné, ale ve zvláštních případech se mělo přistoupit k výjimkám.²¹⁴

Takovým příkladem byl Göringův přítel Erhard Milch (1892-1972), který byl polovičním Židem, ale díky Göringově přímluvě se stal čistokrevným árijcem. H. Göring svou osobní intervencí u vůdce pomohl také známému vědci Arthuru Imhausenovi (1885-1951), který poskytoval nacistům své služby. Tento muž se stal spoluautorem objevu syntetického tuku a A. Hitler o něm prohlásil: „*Jestli ten člověk opravdu tu věc vynalezl, tak z něho udělám árijce!*“²¹⁵ Z toho je patrné, že byl H. Göring ochoten držet ochrannou ruku nad těmi, kteří pro něho něco znamenali nebo patřili k jeho přátelům. Mimo jiné znamenaly tyto „pomoci“ pro H. Göringa také příliv nemalých zisků a osobního obohacení.

V roce 1936 uklidňovala známá německá herečka K. Dörsch populárního židovského spisovatele Carla Zuckmayera (1896-1977): „*Když tě seberou, poběžím ke Göringovi a budu skučet tak dlouho, až tě pustí.*“²¹⁶ Když se na vlivného H. Göringa obrátil jeden z jeho přátel z první světové války, že má rasový problém, ochotně mu přislíbil svoji pomoc: „*Pro bývalého kamaráda udělám všechno, ale odpírám ti právo nazývat se Němcem, jsi Žid!*“²¹⁷ H. Göring držel ochrannou ruku i nad svým mladším bratrem A. Göringem, kterého několikrát dostal na svůj popud ze spárů gestapa. Göringův mladší bratr Albert pomáhat svým židovským přátelům nejdříve v Rakousku

---

²¹³ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 118.

²¹⁴ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 321.

²¹⁵ Tamtéž, s. 321.

²¹⁶ KNOPP, Guido a Peter ADLER. *Hitlerovi pomocníci*. Praha: Pragma, 1998, s. 104.

²¹⁷ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 121.

a později i v protektorátu Čechy a Morava. Bratrovu častou angažovanost H. Göring kritizoval a nabádal ho slovy: „*Přestaň už konečně s těmi hloupostmi!*“²¹⁸

Na rozdíl od vůdce či J. Goebbelse, kteří se přikláněli k brutálnímu řešení židovské otázky, považoval H. Göring zpočátku za správné řešení byrokratickou cestou. Spolu s ním toto opatření sdíleli a prosazovali např. i H. Himmler či R. Heydrich. Jednalo se o vypuzení Židů z klíčových pozic v hospodářském a ekonomickém sektoru. Nacisté měli zájem především o získání jejich majetku a financí, čímž se chtěli obohatit. Záhy ale všichni výše zmínění prominentní nacisté tuto možnost přehodnotili na variantu, ke které se radikálně přikláněl A. Hitler.²¹⁹

H. Göring po anšlusu Rakouska znechuceně hovořil o Vídni jako o typicky židovském městě. Navrhoval, aby v této době zůstaly otevřené hranice, kterými by se Němci mohli konečně zbavit židovského plebsu. Proti Židům aktivně vystupoval H. Göring i před vypuknutím válečného konfliktu, kdy promluvil k národu: „*Po celém světě Žid agituje pro válku. Žid vidí záchranu v tom, že založí celosvětový požár.*“²²⁰

Jeden z vysokých členů gestapa Heinrich Müller (1900-1945) svým spolupracovníkům koncem války sdělil, že H. Göring měl zájem vystěhovat mnoho Židů do Švýcarska. Údajně H. Göring zachránil mnoho lidí z koncentračních táborů a jeho druhá žena Emmy ho v této činnosti podporovala. Dále H. Müller uvedl, že kdyby A. Hitler zemřel před vypuknutím druhé světové války, stal by se H. Göring jeho nástupcem a nedošlo by ani k válce, ani k holocaustu.²²¹ H. Göringa se zastával po válce i jeho synovec Klaus Rigele, když vypověděl, že jeho strýc byl pouze pro vyloučení Židů z politického a hospodářského života, ale nechtěl nikoho fyzicky zlikvidovat. Hromadného vraždění v koncentračních táborech se H. Göring neúčastnil, ale důsledně dohlížel na zabavování židovského majetku. Svými nařízeními o vyloučení Židů ze společnosti ovšem připravil půdu pro konečné řešení židovské otázky. H. Göring shromáždil nebývalý majetek, zabavoval drahocenná díla i bankovní konta, a co se stalo

---

²¹⁸ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 121.

²¹⁹ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 323.

²²⁰ Tamtéž, s. 327.

²²¹ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří: politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 180.

s jejich majiteli mu bylo lhostejné. Eliminaci židovského obyvatelstva bral na vědomí jako „nepříjemnost“, kterou obstarají jiní.²²²

Je možné, že se H. Göring pokusil některá protižidovská nařízení zmírnit, ale způsob, jakým k tomu došlo, byl velmi zdrženlivý a netransparentní. Během svého zatčení v květnu 1945 H. Göring spojencům řekl, že se A. Hitlerovi podařilo, aby v Německu došlo ke ztotožnění židovstva s bolševismem. Historik Robert Gallately jeho myšlenku potvrdil a doplnil, že nacisté hlásali, že zastavit rozpínání Židů se rovná zamezit komunismu.²²³ H. Göring během Norimberského procesu tvrdil, že o vraždění Židů nic nevěděl, jeho slovům nikdo z přítomných ale nevěřil. I kdyby nebyl o nutnosti vyvražďování tohoto národa vnitřně přesvědčen, zůstal k němu zcela bezcitný a z majetku zavražděných profitoval. Po celou dobu nelítostné genocidy žil s rodinou v blahobytu a nebyvalém přepychu a nad realitou raději zavíral oči.

---

²²² KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 122.

²²³ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 340.

3. SPOLUPRÁCE ADOLFA HITLERA A HERMANNA GÖRINGA V OBDOBÍ DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

3.1 Náznaky prvních neshod

Rok 1939 se stal důležitým mezníkem v dalším celoevropské vývoji. V tomto roce započala 2. světová válka, na kterou se řadu let nacistické Německo systematicky připravovalo. Druhý muž Třetí říše H. Göring si počátkem tohoto roku uvědomil, že se stále více politicky rozchází ve svých názorech s vůdcem, který během tajných jednání odhaloval své válečné plány. H. Göring se k otázce války stavěl nadále umírněně, ale při svých sporadických rozhovorech s A. Hitlerem se choval velmi obezřetně, nechtěl ztratit své tvrdě vydobyté postavení ve státě. Tehdejší Hitlerův pobočník Fritz Wiedemann (1891-1970) uvedl, že počátkem roku 1939 se stali hosty u Hitlerova stolu známé nacistické špičky - např. J. Goebbels, R. Hess, M. Bormann, ale H. Göring u A. Hitlera pobýval jen zřídka. Vůdce nebyl s říšským maršálem spokojen od sudetské krize a nelíbil se mu ani Göringův laxní přístup k možné válce.²²⁴

Přestože se A. Hitler považoval před světovými politiky za „mírutvorce“, chtěl bezpodmínečně získat i zbytek území okleštěného Československa. H. Göring při diskusi s A. Hitlerem tvrdil, že není nutno se kvůli tak malé zemi vojensky angažovat. Tento politik předkládal A. Hitlerovi statistické údaje, že československé hospodářství je nyní po odejmutí Sudet závislé na německém trhu. H. Göring byl napojen i na československou vládu, která vyslala do Berlína diplomatického vyslance Vojtěcha Mastného (1874-1954), který přetlumočil H. Göringovi stanovisko československé vlády. Tato vláda byla nyní ochotna spolupracovat s Berlínem a taktéž V. Mastný H. Göringovi naznačil, že se Praha začne zabývat i židovskou otázkou. A. Hitler na tato ujištění nereagoval a H. Göringa již obšírně se svými plány neseznamoval. Říšský maršál byl přesvědčen, že ke globálnímu konfliktu určitě dojde, ale až v roce 1942, kdy bude Německo po ekonomické i hospodářské stránce na válku připraveno.²²⁵

---

²²⁴ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 282.

²²⁵ Tamtéž, s. 284.

Francouzský diplomat A. F. Poncet ve svém memoárech uvedl, že A. Hitler byl velmi rozčarován z pomnichovského vývoje událostí. A. F. Poncetovi vůdce německého lidu nastínil, že po Mnichovské konferenci doufal ve sblížení s Velkou Británií a Francií. Tato situace nenastala, obzvlášť Velkou Británií vnímal A. Hitler jako „sobeckou a ambiciózní zemi“. Tuto politickou krizi je možno zažehnat pouze válečným konfliktem. Vůdce před A. F. Poncetem rozvinul teorii, podle níž Německo zeměpisně položené ve středu Evropy je díky svojí poloze vystaveno možným útokům ze všech stran. Skutečné rovnosti mezi státy je možno dosáhnout pouze tehdy, bude-li mít Německo určitou nadřazenost ve vztahu ke každému státu, který by je chtěl napadnout. Jakou cestou chce dojít k dosažení takovéto „rovnosti“ A. Hitler překvapenému A. F. Poncetovi nesdělil.²²⁶

Do začátku roku 1939 byl H. Göring v nejlepší fyzické i psychické kondici. V tomto období se H. Göring nacházel na vrcholu své politické kariéry, ale jeho moc v následujících letech postupně upadala. Až do této doby ukázal, jaká je v něm energie, která ovšem po roce 1939 pomalu mizela. Po skončení druhé světové války uvedl v souvislosti s postavou H. Göringa Albert Speer (1905-1981) následující: „*Göring je inteligentní, má ovšem množství nemetodických nápadů a kromě toho má i dobrou chápavost. Chybí mu ale neústupnost [...] Podniká toho až příliš. Jeho nápady byly někdy až nebezpečné, neboť nebyl dostatečným realistou [...]*“²²⁷

H. Göring pociťoval v tomto období od A. Hitlera politické ústrky, ale začal se zhoršovat i jeho zdravotní stav, který byl zapříčiněn nadměrným stresem. V únoru 1939 se H. Göring setkal s britským politikem Nevilem Hendersonem (1882-1942), který ho seznámil, že „intelligence a veřejné mínění“ v Londýně si přeje preventivní válku proti Německu. H. Göring dle N. Hendersona jen unaveně kontroval, že v Berlíně si kromě několika bláznů nepřeje válku nikdo. Britského politika velmi překvapil jeho nezájem o politické dění, když mu H. Göring sdělil, že odjíždí z Německa na zdravotní dovolenou, a co se jeho kolegů z NSDAP týče, dodal: „*At' si tady zatím nasekají kolik chyb jen dovedou - mě to nezajímá!*“²²⁸

---

²²⁶ FRANÇOIS-PONCET, André. *Vyslancem na Hitlerově dvoře*. Krnov: Vladimír Kořínek, 2004, s. 384-385.

²²⁷ MANVEL, Roger. *Reichsmarschall: Aufstieg u. Fall d. Hermann Göring*. Rastatt: Moewig, 1983, s. 110.

²²⁸ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 287.

H. Göring odjel na dovolenou do italského San Rema. A. Hitler mu tuto cestu doporučil a dokonce mu nedovolil vrátit se zpět než ho sám opět povolá. A. Hitler mezitím s J. von Ribbentropem vyvíjel na Čechy nemilosrdný nátlak, nacističtí politici si již byli jisti, že připravený německý plán úderu proti Československu tzv. *Fall Grün* nebudou muset realizovat.²²⁹ Francie ani Velká Británie slíbené záruky nových československých hranic neratifikovaly. Dne 14. března 1939 přinutil německý diktátor slovenské činitele k vyhlášení nezávislosti. Mnohem většímu pohrdání a utrpení byl vystaven prezident Emil Hácha (1872-1945), který byl chladně A. Hitlerem v doprovodu J. von Ribbentropa a přivolaného H. Göringa seznámen s invází německého vojska do Čech. E. Háchovi bylo naznačeno, že v případě ozbrojeného odporu z české strany dojde ke krvavému rozdrčení české země. H. Göring i J. von Ribbentrop na československého prezidenta naléhali, aby souhlasil s invází, jinak H. Göring vyhrožoval bombardováním Prahy. Později toto tvrdé opatření „omlouval“, že chtěl pouze „celou záležitost urychlit“.²³⁰ Prezident E. Hácha po zdravotní indispozici nakonec s podmínkami souhlasil a svým podpisem dne 15. března 1939 „zapříčinil“ zrušení československé samostatnosti.

Zatímco H. Göring ztrácel v očích A. Hitlera autoritu, J. von Ribbentrop se snažil získat Göringovo postavení především v diplomatických jednáních. Rivalitu obou mužů se vůdce nesnažil umravňovat. Oboustranná nechuť těchto představitelů národního socialismu vygradovala při podpisu německo-italské dohody o politické a vojenské spolupráci, tzv. Ocelovým paktem. Ke slavnostnímu podpisu došlo dne 22. května 1939 v Berlíně a J. von Ribbentrop pozval H. Göringa, aby se této slavnostní chvíli zúčastnil. H. Göring nebyl ovšem s obsahem paktu seznámen a navíc J. von Ribbentrop při závěrečné ceremonii, která byla filmována, požádal maršála Göringa, aby si stoupl během natáčení za něj a dělal mu tak „dekorativní stafáž“. H. Göring se ještě po letech v norimberské cele rozčiloval: „*Ta nebetyčná drzost! Řekl jsem mu, že kdybych se rozhodl jim pózovat, pak bych si sedl já a on by mohl stát za mnou!*“²³¹

---

²²⁹ Připravovaný německý plán na útok Československa *Fall Grün* nebyl uskutečněn jednak z důvodu výsledku Mnichovské konference, ale i následné politiky Francie, Anglie, Německa a Itálie.

²³⁰ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 190-191.

²³¹ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 124.

3.2 Německá expanzivní politika a problematika luftwaffe

V témže roce, kdy se A. Hitler již netajil získáním dalšího území - Polska, došlo krátce před jeho přepadením k uzavření paktu o neútočení mezi J. von Ribbentropem a ministrem zahraničí SSSR Vjačeslavem Michajlovičem Molotovem (1890-1986). Německý vůdce si chtěl touto smlouvou pojistit v případě války neutralitu Sovětského svazu. A. Hitler společně s oficiální delegací vedenou J. von Ribbentropem vyslal do Moskvy i svého osobního fotografa H. Hoffmanna, který měl tajně pořídit snímky Josifa Vissarionoviče Stalina (1878-1953). A. Hitler sice považoval J. V. Stalina za bolševického nepřítele, ale ve skrytu duše obdivoval jeho tvrdé metody vedení státu. H. Hoffmann svou přítomností vyvolal zmatky v diplomatickém protokolu, což nakonec přimělo J. V. Stalina k ironické poznámce, že připíjí na zdraví „*pana Hitlera a jeho přítele pana Heinricha Hoffmanna.*“²³² S Hoffmannovou „misí“ byl A. Hitler nadmíru spokojen. Po důkladném prostudování fotografií mohl poznamenat, že jeho úhlavní nepřítel J. V. Stalin nevypadá jako Žid.

H. Göring se v téže době marně snažil zabránit válce. Žil spokojeným rodinným životem v hojnosti a moci, proto nehodlal vše díky rozpoutané válce ztratit. I když se ale H. Göring přes švédského obchodníka Birgera Dahleruse (1891-1957) pokusil obnovit mírová jednání s Velkou Británií, zůstal ve svém jednání rozpolcený. H. Göring velmi dobře věděl, že vůdce si válku toužebně přeje a nakonec veškerá jednání s Velkou Británií byla zbytečná. H. Göring si uvědomil, že se změnilo jeho postavení v nacistické Třetí říši a při pouhém pomyšlení, že by se mohl komukoliv jevit jako Hitlerův oponent, se stáhl do ústraní. Veřejně se H. Göring nechával neúnavně slyšet, že by „*nikdy, nikdy*“ nejednal Hitlerovi za zády.²³³

V posledních letech před začátkem druhé světové války sehrál H. Göring a jeho luftwaffe důležitou roli především v událostech před dobytím Polska. Přestože Göringův postoj k válce nebyl totožný s Hitlerovými představami o expanzi, byl H. Göring vůdci vždy nápomocen a učinil přesně to, co A. Hitler považoval za správné. Když A. Hitler vyhrožoval Rakousku, Československu a v neposlední řadě i Polsku válkou, udělal H. Göring totéž. Byl ovšem natolik inteligentní, aby věděl,

---

²³² MASER, Werner. *Adolf Hitler: tak vedl a řídil*. Praha: Grada, 2014, s. 205.

²³³ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 301-302.

že „Německo ještě nebylo dostatečně silné, aby se zapletlo do tak obrovské silové zkoušky se sousedem, který mohl klást silný odpor.“²³⁴

Dne 22. srpna 1939 se na Berghofu uskutečnila porada ohledně invaze do Polska, v rámci které A. Hitler přítomnému nejvyššímu velení branné moci rozkázal a do svého „deníku“²³⁵ si zapsal: „*Bojové heslo - tažení, které musí skončit vítězstvím. Bude-li třeba, Polsko rozdrtíme brutálně a až do nejhlubších základů.*“²³⁶ Přítomní nacističtí představitelé se na toto politické jednání měli dostavit v civilu, ovšem H. Göring vůdce A. Hitlera rozveselil, neboť pojal příkázaný civil jako jakousi reminiscenci na středové kostýmy.

Těsně před vypuknutím druhé světové války se polní maršál H. Göring ujal pozice Hitlerova stálého zástupce v Radě ministrů pro obranu říše. H. Göring tak mohl i nadále požívat práv a výhod, které mu poskytl A. Hitler s pozicí pověřence pro čtyřletý plán. Tímto aktem si svého „vazala“ ještě více zavázal a připoutal k sobě.²³⁷

Dne 1. září 1939 v časných ranních hodinách rozpoutalo nacistické Německo válku proti sousednímu Polsku - tato operace byla nazývána *Fall Weiss*. V tento den se uskutečnila schůze říšského sněmu, kterou zahájil její předseda H. Göring. Následně předstoupil před říšský sněm i A. Hitler, který přítomným poslancům demagogicky a zcela nepravdivě líčil, že „polští vojáci“²³⁸ přepadli vysílač v Gliwicích jako bandité a Německo provedlo pouze odvetu. Podle *Lidových novin* způsobilo Hitlerovo počínání v říšském sněmu u poslanců nebývalý ohlas. A. Hitler zde mimo jiné uvedl: „*Německý národ a také německá hlava německého státu si nemohou nechat líbit, aby marně dva dny čekali na odpověď polské vlády*“²³⁹ a zároveň „*poukázal na německé zbrojení, na které německý národ v šestileté obětavé práci, jež neznala odpočinku, vynaložil*

---

²³⁴ MANVEL, Roger. *Reichsmarschall: Aufstieg u. Fall d. Hermann Göring*. Rastatt: Moewig, 1983, s. 86.

²³⁵ Kniha *Adolf Hitler - Deníky* obsahuje unikátní svědectví událostí z let 1938-1945 jak očima samotného A. Hitlera, tak i jeho osobního fotografa H. Hoffmanna. Termín deník je pojem pouze literární. Ve skutečnosti si A. Hitler v pravém slova smyslu žádný deník nepsal, pouze si činil poznámky o průběhu některých válečných dnů na okraje různých dokumentů.

²³⁶ HITLER, Adolf, KEEGAN, John, ed. *Adolf Hitler: Deníky*. Praha: BVD, 2013, s. 20.

²³⁷ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří: politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 197.

²³⁸ Ve skutečnosti byli „polští vojáci“ převlečení němečtí esesmani a wehrmacht začal okupovat polská území o několik hodin dříve než uvedl A. Hitler.

²³⁹ Lidové noviny, 2. září 1939.

90 miliard.”²⁴⁰ Z Hitlerových slov je patrná nejen jeho arogance, ale i to, v jakém rozsahu spolu s dalšími nacistickými představiteli pečovali o bezpečnost německé vlasti.

A. Hitler byl přesvědčen, že Francie s Velkou Británií zůstanou mimo válečný konflikt, do kterého nezasáhnou. Obě země ovšem Hitlerovi předaly svá ultimáta, kde požadovaly ukončení bojových operací, jinak vyhlásí Německu válečný stav. Vůdce byl dle pamětníků jako „omámený”, ale poté se vzchopil a spoléhal, že Německo Polsko porazí rychleji než skončí mobilizace armád obou zemí.²⁴¹ A. Hitler konečně dospěl ke svému vysněnému cíli, již v roce 1929 prohlašoval: „*Pro nás je tahle zeměkoule míč na hraní.*”²⁴²

V den napadení Polska A. Hitler opět svého věrného spolupracovníka H. Göringa vyznamenal, neboť před shromážděnými představiteli armády oznámil: „*Kdyby mě mělo v boji potkat cokoliv zlého, mým nástupcem se stává člen strany Göring.*”²⁴³ Dle přítomných působil H. Göring po tomto oznámení značně vyčerpaně, než aby se cítil povzneseně tímto veřejným stvrzením své pozice.

Vztah mezi H. Göringem a vůdcem mezitím opět doznal vážných změn. H. Göring propadal záchvatům upřímné fascinace A. Hitlerem, které se u něho střídaly s periodami oportunistické loajálnosti. Jugoslávský princ Pavel Karađorđević (1893-1976) zopakoval B. Dahlerusovi Hitlerův výrok o Göringovi: „*Nejsem přece osamělý člověk - mám toho nejlepšího přítele na světě - mám Göringa.*”²⁴⁴ Tento Hitlerův úsudek o H. Göringovi se jeví poněkud ve zvláštním světle, neboť je v literatuře doloženo, že si tyto dva představitelé národního socialismu ve skutečnosti ani netykali, ani se příliš v soukromí nestýkali.

Americký novinář Karl von Wiegand (1874-1961) v roce 1940 důvěrně sdělil členům FBI, že klíč k pochopení Göringova charakteru spočívá v jeho obrovském odhodlání nenechat se připravit o nástupnictví po Hitlerovi a dodal: „*To je pravý důvod*

---

²⁴⁰ Lidové noviny, 2. září 1939.

²⁴¹ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 234.

²⁴² Tamtéž s. 206.

²⁴³ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 316.

²⁴⁴ Tamtéž, s. 322.

Göringovy servilnosti. Strpí takové urážky a ponížení, jaké by nikdo jiný nesnesl. Ví, že Hitler jej může zničit jediným škrtem pera."²⁴⁵

Během třítýdenní války s Polskem dobyla Göringova luftwaffe snadná vítězství, neboť se Polsko „sesunulo jako dům z karet“. Německé válečné letectvo vypadalo neporazitelně a vždy když A. Hitler nadhodil nějaký vojenský problém, tak mu H. Göring odvětil: „*Přenechejte to mojí luftwaffe!*“²⁴⁶ Blesková válka překvapila zastaralé polské vojenské letectvo, které se nevzohlo na odpor. Během několika dní pronikli němečtí vojáci do okrajových částí Varšavy. Hlavní velitel luftwaffe nechal bombardovat polské hlavní město a během několika hodin byla Varšava silně poničena. Nacisté zničení tohoto města využili pro své propagandistické záměry, neboť vysílali kameramany, kteří natáčeli ruiny Varšavy. Z těchto jejich záběrů vznikl film *Křest ohněm*, jenž oslavoval úspěchy luftwaffe a na konci snímku se objevil i samotný H. Göring, který osobně tvrdil, že stejný osud jako Polsko v budoucnu čeká i Velkou Británii.²⁴⁷ Po těchto vojenských úspěších byl H. Göring opěvován německou veřejností i některými politiky.

Spisovatel G. Knopp tvrdí, že i přes porážku Polska H. Göring vnitřně stále doufal, že k válce s Velkou Británií nedojde. Druhý muž nacistického Německa navázal opět přes švédského obchodníka B. Dahleruse kontakty s Velkou Británií. A. Hitler údajně o těchto Göringových mírových aktivitách věděl. Později měl H. Göring lobbovat za vyjednávání i v USA. Tyto snahy nebyly korunovány úspěchem, Hitlerovo zástupci již nikdo na Západě nevěřil. A. Hitler začal připravovat západní tažení proti Francii a Velké Británii. Tyto jeho snahy podporoval J. von Ribbentrop. H. Göring se snažil takticky a velmi opatrně vůdci jeho plány rozmluvit, ale zcela bez úspěchu. Po tomto svém politickém nezdaru se H. Göring opětovně snažil získat u vůdce důvěru, zvláště horlivým vystupování a bez námitek plnil jeho příkazy.²⁴⁸

Když se válka stala skutečností a nebylo z ní úniku, stal se H. Göring Hitlerovým ochotným pomocníkem při novém územním i rasovém uspořádání v Polsku. Na podzim 1939 se H. Göring zabýval začleňováním nejcennější části polského

---

²⁴⁵ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 322.

²⁴⁶ MANVEL, Roger. *Reichsmarschall: Aufstieg u. Fall d. Hermann Göring*. Rastatt: Moewig, 1983, s. 131.

²⁴⁷ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 129.

²⁴⁸ Tamtéž, s. 130-131.

hospodářství k říši. H. Göring nevystupoval proti rabování a loupení uměleckých děl, neboť tyto krádeže považoval za odplatu Polákům, kteří vedli válku proti okupační německé moci. Z pověření A. Hitlera podepsal H. Göring již v říjnu 1939 „germanizační výnos“. Tímto dokumentem zástupce A. Hitlera zplnomocnil H. Himmlera k vraždám desetitisíců polských intelektuálů. Započaly krvavé čistky, které kromě představitelů inteligence zahrnovaly především Židy a jiné nežádoucí osoby.²⁴⁹

V listopadu 1939 při připomínce výročí Pivního puče v Mnichově unikl A. Hitler jen o vlásek atentátu. Vůdce v jedné z mnichovských pivnic hovořil „o starých veteránech hnutí“, ale záhy náhle přerušil svoji řeč a odjel do Berlína. Po jeho odchodu v sále vybuchla bomba, kterou zde nastražil odpůrce nacistického hnutí Georg Elser (1903-1945). Výbušnina měla A. Hitlera usmrtit.²⁵⁰ Německý historik Werner Maser ve svém díle uvedl, že E. Göringová po válce vyšetřovatelům tvrdila, že za svou záchranu vděčil A. Hitler jejímu manželovi. H. Göring měl telefonicky přikázat Hitlerovu asistentovi Juliovi Schaubovi (1898-1967), aby A. Hitlerovi položil na řečnický pult lístek s varováním, že má vůdce okamžitě opustit sál.²⁵¹ Poté, co A. Hitler odjel do Berlína, došlo v sále k explozi.

Ve své knize *An der Seite meines Mannes* E. Göringová k atentátu uvedla, že se v britském tisku objevila nepravdivá informace, která čtenáři odkrývala záměr této události. Podle tohoto článku „měl Adolf Hitler atentát sám zinscenovat, aby národu ukázal, že se mu nemůže nic stát, neboť se nachází pod vyšší ochranou.“²⁵² Zprávy podobné typu nebyly v průběhu války výjimkou a podle E. Göringové měly v lidech vyvolat především chaos, vznikaly záměrně a za účelem zlomyslnosti.

V době napadení Polska naposledy zasedala v Berlíně Rada obrany říše vedená H. Göringem. Přítomný ministr zemědělství Walther Darré (1895-1953) při tomto

---

²⁴⁹ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 131.

²⁵⁰ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří: politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004, s. 208.

²⁵¹ Nelze ovšem doložit, zdali se slova E. Göringové zakládají na pravdě. Werner Maser v knize dále uvedl, že Hitlerův pobočník Nicolas von Below (1907-1983) byl příslušníky gestapa do tohoto atentátu zasvěcen a informaci o tom, že by A. Hitler vděčil H. Göringovi za záchranu svého života ve svých vzpomínkách nevedl. Naopak E. Göringová ve své knize *An der Seite meines Mannes* potvrdila, že H. Göring byl tím, kdo zachránil vůdci život.

²⁵² GÖRING, Emmy. *An der Seite meines Mannes Begebenheiten und Bekenntnisse*. 5. Aufl. Coburg: Nation-Europa-Verl, 2007, s. 191.

jednání charakterizoval H. Göringa jako chrabrého vojáka s vybraným chováním, naopak R. Hesse kritizoval jako nevýraznou loutku a J. Goebbelse jako člověka posedlého propagandou. Ani jednoho z nich W. Darré nepokládal za schopného politika jako H. Göringa. Zástupce A. Hitlera zde uvedl, že Velká Británie by případnou válkou s Německem neměla co získat, ale německý stát by naopak mohl zdědit Britské impérium. Kromě problematiky Velké Británie zde H. Göring obhajoval i krvavé čistky v Polsku a vyhánění Poláků z jejich zemědělských usedlostí. Bez skrupulí předložil H. Göring A. Hitlerovi plán, že tyto statky jsou připraveny pro zasloužilé německé osobnosti, především pro vojáky. W. Darré si závěrem do svého deníku poznamenal, že situace vypadá tak, že vůdce připravuje patrně válku, která bude trvat léta.²⁵³

Elsnerův pokus o atentát v Hitlerovi posílil odhodlání zaútočit na Francii a Velkou Británii. Také H. Göring se připojil k tomuto vůdcovu stanovisku, ale na své důvěrníky v luftwaffe, např. na E. Udetu působil stále velmi nerozhodně. Útok na Západ byl několikrát odvolán kvůli nepřízni počasí. Luftwaffe nemohla v takovémto případě odstartovat. A. Hitler i jeho nástupce se bezmocně odvolávali i na pomoc astrologů, aby zjistili vhodný termín pro svou dobovačnou válku.²⁵⁴

H. Göring v této vypjaté atmosféře poznamenané nadměrným stresem a duševním přetlakem opět onemocněl. Jeho osobní lékař Ramon von Ondarza u pacienta diagnostikoval srdeční slabost s četnými psychosomatickými projevy. H. Göring se vydal odpočívat do Carinhallu, kde našel klid a cítil se bezpečně před svými rivaly a válečnými přípravami. E. Milch se nechal po válce slyšet, že si s sebou vzal svého přítele E. Udetu a v kruhu rodiny či přátel odpočíval a promítal ve svém osobním biografu zakázané americké filmy.²⁵⁵

Po konzultacích s H. Göringem se nakonec A. Hitler rozhodl, že napadení Francie započne koncem ledna 1940. Ovšem právě v den jejich porady došlo k nouzovému přistání německého leteckého kurýra na neutrální belgické půdě. V rozporu s veškerými bezpečnostními opatřeními měla posádka na palubě přísně tajné nacistické plány operace *Gelb*. Štábní důstojníci ujistili H. Göringa, že se jim podařilo

---

²⁵³ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 323-324.

²⁵⁴ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 132.

²⁵⁵ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 332.

inkriminované listiny spálit. H. Göring utrpěl šok a odůvodněně se obával reakce A. Hitlera. Německý politik Ulrich von Hasell (1881-1944) řekl, že viděl H. Göringa poprvé „úplně strachy bez sebe“. Tato epizoda trvale poškodila Göringovu dobrou pověst ve vojenských kruzích. A. Hitler ho sice ušetřil, ale nařídil mu propustit velitele druhé letecké flotily Hellmutha Felmyho (1885-1965) a jiné důstojníky.²⁵⁶ Plán útoku byl z taktických důvodů přepracován a ofenzíva byla odložena na jarní měsíce roku 1940.

Těsně před zahájením operace *Gelb* se vyskytly další problémy. Göringův Výzkumný ústav, který se zabýval převážně odposlechy cizích diplomatů a politiků, nevyjímaje ani nejvyšší nacistické špičky, objevil závažné informace. Tento orgán zmapoval pohyb korespondence mezi Římem, Vatikánem a Bruselem, který dokazoval, že neznámý zrádce v Berlíně informuje Západní mocnosti o nacistických bojových plánech. A. Hitler byl tímto zjištěním velmi rozhořčen, protože ani gestapo nedokázalo nalézt viníka a navíc musel válku se Západem neustále odkládat. Hlavní velitel luftwaffe a vrchní velitel armády Walter von Brauchitsch (1881-1948) byli povoláni k vůdci, který jim řekl: „*Jsem přesvědčen, že tuhle válku vyhrajdeme, ale jestli se nedokážeme naučit, jak držet svá tajemství, čeká nás prohra!*“²⁵⁷

H. Göring opojený úspěchy během polského tažení požadoval po A. Hitlerovi, aby jeho luftwaffe zničila i jiná než francouzská území. Vůdce tedy nakonec rozšířil plán *Gelb* a zahrnul do něj i Belgie a Nizozemí. K tomuto rozhodnutí přiměl A. Hitlera jeden z náčelníků leteckého štábu Hans Jeschonnek (1899-1943), který použil argumentaci, na kterou německý diktátor ochotně reagoval. H. Jeschonnek mu potvrdil, že bez využití nizozemských a belgických letišť nemají němečtí letci šanci doletět až do Velké Británie.²⁵⁸

H. Göring, který chtěl, aby jeho luftwaffe hrála rozhodující roli při expanzivních výbojích nacistického Německa, často úmyslně podkopával autoritu a postavení velitelů jiných armád. Když H. Göring vycítil, že vůdce se začíná zajímat o roli německého

---

²⁵⁶ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 332-323.

²⁵⁷ Tamtéž, s. 335.

²⁵⁸ Tamtéž, s. 335.

námořnictva, poněkud pokrytecky před ním prohlásil: „*Raeder*²⁵⁹ *má moc pěkné námořnictvo. Jen škoda, že chodí do kostela!*”²⁶⁰ S touto malou intrikou u vůdce neuspěl, ale jelikož byl obeznámen s Hitlerovo averzí vůči církevním vlivům, nechal osobně propustit všechny kaplany u své luftwaffe.

A. Hitler nebyl spokojen se svojí generalitou a důstojnickým štábem, hluboce jim nedůvěřoval, nebral v potaz jejich námitky, že vojenské jednotky nejsou dostatečně připravené a silné. V dubnu 1940 došlo k přepadení Dánska a Norska, čímž měla být zabezpečena výroba elektřiny pro severní Evropu a vytvořena operační základna pro boj s Velkou Británií. Tato vojenská operace *Weserübung* byla vedením wehrmachtu považována za riskantní podnik, přesto skončila úspěchem. A. Hitler ji pokládal za potvrzení svých vůdcovských kvalit.²⁶¹

Vůdce, který byl od počátku války nedůvěřivý vůči generálům a důstojníkům především z řad šlechty, často prohlašoval, že měl s takovými zbabělci skoncovat jako J. V. Stalin. Tato skepse vůči nim se projevila zatajováním Hitlerových expanzivních plánů nebo jejich úmyslným pozměňováním. A. Hitler se nezastavil ani před urážkami, vyhrožováním a veřejným pohrdáním. Naopak před svými sekretářkami se choval vůdce často uvolněně a dokázal zlehčovat i svoji dobyvačnou politiku. Když jednou doprovázel svoji osobní sekretářku Christu Schroederovou (1908-1984) ke dveřím bunkru a ona ztratila v náročných podmínkách baterku, zažertoval: „*Já jsem vám ji nešlohl! Docela rád kradu země, ale ne baterky. Má to v sobě určitou výhodu. Malí zlodějíčkově se věší. Jen velké nechají jít!*”²⁶²

Právník a stenograf Henry Picker (1912-1988) taktéž zaznamenal, proč vůdce německých nacistů nechtěl obsadit švédské území. Dle jeho názoru A. Hitler mimořádně oceňoval švédského knížete Carla Eduarda von Coburg (1884-1954), který mu poskytoval díky svým mezinárodním kontaktům četné a užitečné služby. A. Hitler Švédsko neobsadil, ale přiznal mu neutrální statut. Švédské hospodářství napomáhalo německému vyzbrojování, neboť mu dodávalo velké množství železné rudy.²⁶³

---

²⁵⁹ Erich Raeder (1876-1960) byl německý velkoadmirál. Až do roku 1943 byl vrchním velitelem německého válečného námořnictva (*Kriegsmarine*).

²⁶⁰ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 335.

²⁶¹ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 886-894.

²⁶² PICKER, Henry. *Hitlerovy rozhovory u kulatého stolu*. Frýdek-Místek: Alpress, 2005, s. 84-85.

²⁶³ Tamtéž, s. 80.

Dne 10. května 1940 započal očekávaný plán *Gelb*. V tento den odstartovalo nejméně 2 500 německých bojových letounů směrem na Západ. V rychlém časovém sledu zneškodnily Göringovy letky nizozemské a belgické vzdušné síly. Němečtí letci způsobili i značné ztráty francouzskému a britskému letectvu. Německá luftwaffe těmito vítězstvími dále budovala obraz své neporazitelnosti a síly. Tzv. kobercovými nálety bylo zcela zničeno město Rotterdam, kde se požáry vymkly kontrole, a při nichž zahynulo nejméně 800 lidí. Po této katastrofě Nizozemí kapitulovalo.²⁶⁴

H. Göring byl po válce v Norimberku vyslýchán ohledně barbarského náletu na Rotterdam. Bývalý velitel luftwaffe nikdy neuznal, že tímto útokem bylo zbytečně zabito nevinné civilní obyvatelstvo. Ke zničení Rotterdamu se H. Göring stavěl zatvrzele: „Řeknu vám, co se stalo! Hasičské brigády byly tak smrtelně vyděšené, že odmítly, pokusit se ohně nějak hasit, zeptejte se starosty Rotterdamu, řekne vám to samé co já. Všechny ty historky o tisících mrtvých jsou pusté výmysly.“²⁶⁵

Krátce po zničení Rotterdamu se německá vojska dostala několik kilometrů před Dunquerque. Toto město bylo jediným přístavem, který Spojencům ještě zbyl. A. Hitler dal na radu generála Gerda von Rundstedta (1875-1953) a nechal zastavit postup německých tanků k tomuto přístavu. H. Göring válečné události sledoval ze svého zvláštního komfortně vybaveného vlaku „Asie“ a po zjištění, že vůdcem byla zastavena pozemní vojska, se rozhodl z této situace těžit. Vrchní velitel luftwaffe vedl telefonické rozhovory s vůdcem, při kterých ho ujistil, že jeho „národně socialistická luftwaffe“ protivníky vyřídí a tanky nebudou zapotřebí. A. Hitler podlehl Göringovo entuziasmu a sporný rozkaz k zastavení postupu tankových vojsk prodloužil. Jak se později ukázalo, bylo to katastrofálně chybné rozhodnutí.²⁶⁶

Němečtí letci byli oslabeni, neboť od počátku válečných operací byli soustavně nasazováni. Právě u přístavu Dunquerque pak tito vojáci narazili na silný odpor odpočatých britských stíhacích perutí. Němci zde utrpěli citelné ztráty a Britové si ve vzduchu se svými spitfiry vybojovali místní převahu. Německá luftwaffe sice mohla narušovat jejich záchranné akce, ale nedokázala je zastavit. H. Göring nasazení

---

²⁶⁴ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 133.

²⁶⁵ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 343.

²⁶⁶ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 134.

luftwaffe přecenil a nepochopil, co svým nepromyšleným jednáním způsobil. Svému okolí tento muž vychloubačně tvrdil: „*Dokázali jsme to. Luftwaffe ničí Angličany na pláži. Podařilo se mi přemluvit Hitlera, aby zastavil pozemní jednotky.*”²⁶⁷ V Hitlerově hlavním stanu se poté ohlásil H. Göring, aby vůdci oznámil, jak „zametli s Brity” u Dunquerque. H. Göring se před A. Hitlerem protivníkům vysmíval: „*Pro Brity jezdí jen rybářské lodě. Doufejme, že Tomíci umějí plavat!*”²⁶⁸

Dne 15. června 1940 wehrmacht dobyl Verdun a o dva dny později požádala Francie Německo o příměří. A. Hitler se rozhodl při podepisování míru demonstrovat svoji moc. Vůdce odmítl náročné požadavky Itálie, která se k Německu v bojích proti Francii připojila až 5. června, ve chvíli, kdy byly boje téměř rozhodnuty. Italové si od německých vojáků vysloužili přezdívku „*pomocníci při sklizni*”.²⁶⁹ H. Göring zašel ve své kritice Mussoliniho politiky vůči Francii ještě dále, když prostořece prohlásil: „*Kdybych byl Francouzem, odplivl bych si pokaždé, kdybych uviděl Itala.*”²⁷⁰ Dvě třetiny francouzského území se stalo panstvím německých okupačních sil. Z poslední třetiny této země vznikl stát ve Vichy v čele s Philippem Pétainem (1856-1951). Tento kolaborantský režim si mohl ponechat kolonie a určitou volnost při rozhodování.

Vůdce se ovšem nevzdal svého zadostiučinění. Dne 22. června 1940 bylo podepsáno příměří s Francií na tom samém místě i ve stejném železničním vagónu jako při porážce Německa v roce 1918. Tímto aktem byla „versailleská potupa” u německého lidu smazána. Po vítězství nad Francií stanul A. Hitler na vrcholu své politické moci a vážnosti. Generál W. Keitel nazýval vůdce „největším vojevůdcem všech dob”. Ribbentropův státní tajemník Ernst von Weizsäcker (1882-1951) si zapsal do deníku: „*I ti generálové, kteří před 10. 5. nebyli nakloněni ofenzivě proti Západu, jsou dnes přesvědčeni, že byla užitečná, a jsou neradi, když jim někdo připomíná, co oni soudili předtím.*”²⁷¹

---

²⁶⁷ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*: Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 135.

²⁶⁸ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 344.

²⁶⁹ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 239-240.

²⁷⁰ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 370.

²⁷¹ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 240-241.

H. Göring byl vůdcem po vítězných bojích odměněn, neboť byl jmenován „říšským maršálem Velkoněmecké říše“. Tento titul lahodil Göringově ješitnosti, protože nyní hodnostně převyšoval ostatní polní maršály. Takové ocenění nemělo v německé historii žádnou tradici a bylo vytvořeno speciálně pro vrchního velitele luftwaffe. Kromě toho H. Göring od A. Hitlera obdržel i nejvyšší státní německé válečné vyznamenání - Velkokříž Železného kříže. Tyto pocty měly co dočinění s jeho osobními zásluhami, ale především propůjčovaly H. Göringovi až do konce války auru nedotknutelnosti. A. Hitler si chytře Hermanna Göringa opět „připoutal“ k sobě.²⁷²

Po svém povýšení na říšského maršála podlehl H. Göring své marnivosti a rozhodl si pořídit novou uniformu. Barva nového stejnokroje měla být taková, aby z ní bylo patrné, že je říšským maršálem pro všechny tři složky wehrmachtu. H. Göring si nakonec vybral perlově šedý odstín i přes námitky krejčího a osobního komorníka, kteří ho upozorňovali, že se jedná o látku určenou pro ženy. H. Göring ale rezolutně prohlásil: „*Když ji budu nosit já, tak to bude látka pro muže!*“²⁷³ Göringovy uniformy nikdy zcela neodpovídaly daným vojenským předpisům, byly bohatě zdobené dokonce i vyšívané a ověšené medailemi a řády. A. Hitler svému souputníkovi vše toleroval a někdy se na jeho účet bavil v úzké berghofské společnosti.

Dle dochovaného svědectví služebnictva v Carinhallu i A. Hitler jednou ztratil řeč, když spatřil svého paladina v hedvábném oblečení maharádži s turbanem na hlavě. A. Hitler ho za tuto jeho extravaganci nekritizoval a připisoval tuto Göringovu výstřednost jeho originalitě. Tímto svým excentrickým stylem oblékání se stal H. Göring známý po celém Německu a německá společnost jej přirovnávala k bavorskému králi Ludvíku II. (1845-1886).²⁷⁴

H. Göring neměl zájem jen o svoji pěstěnou image, ale po porážce Francie se zaměřil i na jinou svoji „zálibu“ - umělecké předměty a sbírky. Hrabě Wend von Kalnein (1914-2007), který působil jako znalec umění ve štábu na ochranu uměleckých děl wehrmachtu v Paříži, neměl o H. Göringovi valné mínění. Tento odborník na umění měl na Göringovy „aktivity“ jen ty nejhorší vzpomínky: „*Když přijel Göring, bral si co chtěl. Odvolával se na své postavení druhého muže ve státě*

---

²⁷² KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 136-137.

²⁷³ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 150.

²⁷⁴ Tamtéž, s. 149.

a říkal nám, bohudíky, zákony se stále dělají v Německu.”²⁷⁵ Říšský maršál si vybíral nejdrahocennější díla především ze zabaveného židovského majetku, který již neměl vlastníka a navzdory svému pozdějšímu tvrzení díla nikdy nezaplátil.

H. Göring vydal též v roce 1940 nařízení určující pořadí pro získávání zabavených uměleckých děl. Právo první volby měl mít vždy vůdce, pak on a až poté NSDAP či muzea v Německu. Vůdce se tedy obohacoval stejně jako on, ale jeho „výpůjčky“ byly prováděny legálnější formou. H. Göring ho ale často v pořadí předběhl a vybral si to nejvzácnější pro své sídlo Carinhall, Veldenstein nebo Mautendorf. Jednou se říšský maršál velmi rozhněval na vedoucího úřadovny zabaveného majetku Kajetana Mühlmanna (1898-1958): „*Pane Mühlmanne, vy vše dodáváte vůdci, ale sedět můžete jen na jednom koni!*”²⁷⁶ H. Göring neúnavně vykonával své „loupežné výpravy“ po celé obsazené Evropě a H. Himmler ho zlomyslně nazýval „králem černého trhu”.

V roce 1940 pozval H. Göring do Paříže i svého politického rivala ministra propagandy J. Goebbelse, kterému ukázal pařížská muzea, vybrané restaurace a noční život v zábavních podnicích. J. Goebbels si po pobytu v Paříži zaznamenal do deníku: „*Göring se stal opět mým starým dobrým kamarádem.*”²⁷⁷ Z Göringova jednání je patrné, že stejně jako A. Hitler se snažil různými způsoby navazovat kontakty a naklonit si důležité osoby ve svůj prospěch.

V červenci 1940 rozpoutalo nacistické Německo pod krycím názvem *Seelöwe* invazi vůči Velké Británii. A. Hitler armádním generálům sdělil, že zamýšlí počkat na účinky prvních výsledků bojů této „intenzivní letecké války”. Cílem německé strategie bylo zastrašit Velkou Británii takovou silou, aby přistoupila na mírová jednání. Letecké útoky se ovšem minuly účinkem, protože A. Hitler na ně uvalil velká omezení. Vůdce zakázal noční útoky, dále napadání civilních cílů a nedotknutelnost Londýna. H. Göring byl těmito nařízeními silně omezován a nemohl tak skutečnou sílu svého letectva proti nepříteli ihned rozvinout. Poté se vyskytly problémy u německých letadel, které ve vzdušných soubojích ukazovaly neobratnost, jiné neměly dostatečný rozsah

---

²⁷⁵ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 136-139.

²⁷⁶ Tamtéž, s. 136-139.

²⁷⁷ IRVING, David John Cawdell. *Goebbels: pán myšlenek Třetí říše*. Brno: Books, 1998, s. 477.

doletu. Opakem bylo Britské letectvo, které prokazovalo „nepříjemnou odolnost a přizpůsobivost“.²⁷⁸

A. Hitler neustále vyčkával, kdy se Velká Británie vzdá. Göringova luftwaffe zápasila s nepřízní počasí a první nezdary u leteckých posádek zapříčinily i pokles bojové morálky. H. Göring musel neustále svým velitelům opakovat Hitlerovo embargo bombardovat Londýn a jeho obličej při těchto rozkazech dostával již pověstný „výraz rozzuřeného lva“, jak si do deníku poznamenal E. Milch.²⁷⁹

Pro H. Göringa zvyklého jen na vojenské úspěchy byly tyto první letecké porážky těžkou ranou. Na konci srpna 1940 došlo poprvé k bombardování Londýna, ovšem Winston Churchill (1874-1965) okamžitě zareagoval a došlo k náletům na Berlín. Způsobené škody sice nebyly velké, ale obyvatelstvo bylo vpádem Britů šokováno. Někteří Berlínčané hovořili o H. Göringovi jako o „panu Meierovi“, neboť vrchní velitel luftwaffe na počátku letecké bitvy prohlásil, že se nechá přejmenovat na „Hermannu Meiera“, pokud nepřátelské bombardéry zasáhnou Berlín. H. Göring vnímal britské útoky jako svoji osobní urážku a naléhal, aby byl útokům z britské strany udělán rázný konec. I A. Hitler považoval bombardování Berlína za ztrátu prestiže a povolil H. Göringovi letecké odstřelování civilních míst ve Velké Británii.²⁸⁰

H. Göring dával před svým štábem demonstrativně najevo, že je dosud pánem situace. Započaly velké nálety na civilní části Londýna, které pokračovaly až do listopadu 1940. Přestože si tyto ataky vyžádaly asi deset tisíc obětí z řad civilního obyvatelstva, Britové se tím nezlomili. Německá luftwaffe se pokusila změnit taktiku a zaměřila se na ničení britského leteckého průmyslu. Prvním německým objektem těchto náletů se stalo město Coventry, které bylo luftwaffe téměř celé poničeno. Spojenecká propaganda nazývala Coventry příkladem německého vzdušného barbarství. Přesto generál Albert Kesserling (1885-1960) během norimberského přelíčení tvrdil: „Bylo mimořádně šťastné, že se vybralo toto Coventry, a to proto, že se zde nabízel cíl, který nebyl míněn jako teroristický útok, nýbrž představoval významný vojenský cíl.“²⁸¹

---

²⁷⁸ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermannu Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 350.

²⁷⁹ Tamtéž, s. 350.

²⁸⁰ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 136-143-144.

²⁸¹ Tamtéž, s. 144-145.

3.3 Operace Barbarossa předzvěstí německé zkázy

Přestože se válka s Velkou Británií nevyvíjela pro Německo příznivě, začal vůdce německého lidu plánovat nové a mnohem rozsáhlejší boje na Východě. Generál Franz Halder (1884-1972) si po poradě na Obersalzbergu poznamenal Hitlerovy myšlenkové pochody: „*Nadějí Anglie je Rusko a Amerika. Odpadne-li naděje na Rusko, odpadá i Amerika, protože odpadnutím Ruska neuvěřitelně vzroste postavení Japonska. Bude-li však zničeno Rusko, odpadá i Amerika, vytratí se tím Anglii poslední naděje. Rozhodnutí: v průběhu současného střetu se musí vyřídít Rusko.*”²⁸² Toto vyjádření poukazuje, jak A. Hitler v přípravách jednotlivých etap bojů uvažoval iracionálně.

„Největší vojevůdce všech dob” A. Hitler chtěl tažením proti Sovětskému svazu získat nejen životní prostor, ale i vyřadit nepřítele na Západě. Tahle Hitlerova nelogičnost znamenala pro Německo vést bitvy na dvou frontách, což bylo zhora nemožné. Když kapitulovala Francie generálové jásali. Nyní byli zmateni a jejich vůdce je musel do příprav na rozpoutání nové války neustále motivovat: „*Nějaký další listopad 1918, zbabělé příměří se nesmí a nebude opakovat!*”²⁸³

Vůdce rozpoznal rezervovanost svých nohsledů při přípravách jednotlivých etap bojů na Východě a rozhodl se těmito „váhavcům” vzít jakoukoliv možnost couvnout před jeho dalšími vojenskými cíli. A. Hitler svými slovy své spolupracovníky často zastrásoval, když jim připomínal některé válečné „přehmaty”, které byly Německem spáchány, a tím jim poukazoval, že již není cesty zpět: „*Jestli spravedlivě nebo nespravedlivě, my musíme zvítězit. To je jediná cesta. Máme už tolik vroubek, že zvítězit musíme, protože jinak bude celý náš národ vymazán a my s ním!*”²⁸⁴ Tyto Hitlerovy názory patřily pouze vojenským představitelům, k německému národu vůdce v takovémto duchu nepromlouval.

H. Göring již jako válečný zločinec v Norimberku tvrdil, že byl znepokojen Hitlerovým návrhem napadnout Sovětský svaz. K problematice Sovětského svazu dále uvedl, že vůdci nemohl přímo říci, jak je tato varianta vést bojové operace na dvou frontách pro Německo nebezpečná. H. Göring se spíše snažil A. Hitlera přesvědčit, aby byl nejdříve dobyt Gibraltar, Řecko a celý Balkán. Velitel luftwaffe byl přesvědčen,

---

²⁸² KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 243.

²⁸³ Tamtéž, s. 244.

²⁸⁴ Tamtéž, s. 244.

že jakmile by došlo německými vojsky k překročení Suezského průplavu, byli by Britové zcela odříznuti a vydáni Němcům na milost, britská kapitulace by byla již jen otázkou času. Od svého plánu na operaci *Barbarossa* proti Sovětskému svazu se nedal A. Hitler zviklat ani H. Göringem. Vůdce operaci energicky připravoval: „*Až začne Barbarossa, svět zadrží dech a nic neřekne.*”²⁸⁵

H. Göring opět A. Hitlerovi otevřeně neoponoval, pouze mu uvedl příklad z historie jak dopadl Napoleon Bonaparte (1769-1821) při ruském tažení. Ale ani tento fakt A. Hitlera neodradil. E. Milch po skončení druhé světové války taktéž v Norimberku doznal, že když se dozvěděl o plánu *Barbarossa*, žádal svého nadřízeného říšského maršála H. Göringa, aby za každou cenu tuto nehoráznost vůdci rozmluvil: „*Je vaší povinností to udělat, abyste zachránil vlast.*”²⁸⁶ H. Göring E. Milchovi rázně odpověděl, že v tuto chvíli je beznadějně cokoliv podniknout a dále mu pohrozil slovy: „*Nepřipustím, aby byl někdo z nejvyšších velitelů luftwaffe obviňován z poraženectví.*”²⁸⁷

Než se německá vojska pustila do tažení na východě, musel A. Hitler řešit „balkánské záležitosti”. Během února 1941 lehce vstoupila německá armáda do satelitních států - Rumunska a Bulharska. Göringova luftwaffe bombardovala Bělehrad, což byl stejný zničující úder jako ve Varšavě a Rotterdamu. Po obsazení jugoslávského území následovala okupace Řecka. H. Göring toužil obsadit i středomořský ostrov Krétu. Vůdce tuto jeho ambici podporoval. Německá luftwaffe během vojenských akcí proti Krétě utrpěla poměrně vysoké ztráty, ovšem H. Göring se mnohoznačně chvástal: „*Ted' není žádný ostrov v bezpečí.*”²⁸⁸

Generál F. Halder nebyl ve svých denících vůči vrchnímu veliteli luftwaffe shovívavý, kritizoval především Göringovo netaktní chování a roztrpčeně se vyjadřoval o vměšování říšského maršála do kompetencí pozemních sil: „*Už zase začíná to zatracené pletichaření. Göring zřejmě chce z Kréty udělat výlučné panství luftwaffe.*”²⁸⁹

---

²⁸⁵ MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007, s. 237-238.

²⁸⁶ Tamtéž, s. 238.

²⁸⁷ Tamtéž, s. 238.

²⁸⁸ Tamtéž, s. 238.

²⁸⁹ Tamtéž, s. 239.

Pro H. Göringa započalo komplikované období především během druhého roku válečného konfliktu. Na jaře 1941 pobýval A. Hitler na Obersalzbergu poblíž Berchtesgadenu, zatímco se H. Göring nacházel se svou rodinou v Carinhallu. H. Göring si nedokázal vysvětlit, proč jej vůdce již 14 dní nepřijal do svého sídla. O několik dní později si A. Hitler nechal k sobě zavolat H. Göringa, aby jej informoval o svých dalších válečných plánech. Po návratu do Carinhallu říšský maršál jen těžko hledal slova a své ženě pravil: „*Vůdce vyhlásí pozítří Rusku válku!*”²⁹⁰ E. Göringová si byla velmi dobře vědoma hrozby, kterou válka se Sovětským svazem pro nacistické Německo představovala. Svému manželovi naznačila, že vůdce ho nepřizval k válečným poradám, neboť byl A. Hitler intuitivně přesvědčen, že H. Göring byl zásadně proti východnímu tažení. Vrchní velitel luftwaffe byl překvapen prozíravostí své manželky: „*Ty jsi žena, která se politikou nezabývá, ale máš velmi dobrý instinkt.*”²⁹¹

Ještě na Obersalzbergu se H. Göringa snažil vůdce všemi možnými argumenty přesvědčit, aby válečný konflikt se Sovětským svazem zvažil a hlouběji se nad ním zamyslel. A. Hitler se na H. Göringa jen osopil: „*Göringu, věděl jsem, že byste se pokoušel, mě od toho odradit. To je také důvod, proč jsem vás tak dlouho nechtěl vidět. Musel jsem si to nejdříve ujasnit sám se sebou a mé rozhodnutí všichni chápou [...].*”²⁹² H. Göring byl Hitlerovými slovy překvapen, ale vůdce upozornil, že za tak závažný akt by měl převzít plnou zodpovědnost, načež vůdce reagoval slovy: „*Ano, to také přebírám Göringu, je to moje válka!*”²⁹³

H. Göring počátkem května 1941 svěřil E. Milchovi velení luftwaffe, cítil se fyzicky vyčerpán a odjel na svůj zámek Veldenstein. Dne 10. května 1941 vyrušil H. Göringa Hitlerův naléhavý telefonát, který mu přikázal, aby okamžitě přijel za ním na Obersalzberg. V Hitlerově horském sídle vládla tísnivá atmosféra, která přerůstala v paniku. Po Göringově příjezdu A. Hitler vybuchl: „*Říšský ministr Hess odletěl do Anglie! Nechal zde tento dopis.*”²⁹⁴ Vysoký hodnostář NSDAP Hans Frank

---

²⁹⁰ GÖRING, Emmy. *An der Seite meines Mannes Begebenheiten und Bekenntnisse*. 5. Aufl. Coburg: Nation-Europa-Verl, 2007, s. 204.

²⁹¹ Tamtéž, s. 204.

²⁹² Tamtéž, s. 204.

²⁹³ Tamtéž, s. 204.

²⁹⁴ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 384.

(1900-1946) později uvedl, že Hessův let vůdce velmi zarmoutil a upadl do deprese, jakou trpěl po sebevraždě své neteře Geli.

R. Hess v dopise uvedl, že je ochoten nasadit svůj život, aby skončilo krveprolití a dosáhl uzavření míru s Velkou Británií. Göringova reakce na Hessovo „dobrodružství“ byla velmi pohrdavá, vyjádřil se o něm jako o duševně chorém člověku. V této době probíhala rokování, zda byl R. Hess schopen sám zvládnout tak dlouhý let. Po několika dramatických hodinách odvysílala BBC, že R. Hess mezitím přistál ve Skotsku. H. Göring se pustil do profesora Willyho Messerschmitta (1898-1978): „*Vidím, že z vašeho letiště si přes veškerá opatření může každý létat, jak se mu zlíbí!*“²⁹⁵ Konstruktor W. Messerschmitt H. Göringovi odsekl: „*Hess, ovšem nebyl každý! Byl jedním z nejznámějších ministrů.*“²⁹⁶

S odchodem R. Hesse ze stranického aparátu vyvstala otázka, kdo by ho mohl nahradit na postu stranického ministra. A. Hitler si vybral M. Bormanna a jmenoval ho ředitelem stranické kanceláře, přes výrazné protesty H. Göringa. M. Bormann byl pro vrchního velitele luftwaffe vážnou konkurencí, neboť tito dva muži spolu nikdy dobře nevycházeli. Nový ředitel stranické kanceláře M. Bormann se stal Hitlerovým „stínem“, důvěrníkem, byl nepodplatitelný a říšského maršála vždy nenáviděl. Göringova nesnášenlivost vůči M. Bormannovi sahala až za hrob, poté co se ho vyšetřovatelé v Norimberku ptali, zda je přesvědčen o Bormannově smrti, H. Göring doslova prskal: „*Kdybych do toho měl co mluvit, doufal bych, že se smaží v pekle!*“²⁹⁷

Německý wehrmacht napadl Sovětský svaz dne 22. června 1941, což bylo dějinnou náhodou, neboť toto datum bylo takřka výročním dnem, kdy před 129 lety vpadl do Ruska se svými vojsky i N. Bonaparte. Tato válečná operace uvedla šéfa generálního štábu luftwaffe H. Jeschonneka do stavu euforie: „*Konečně zase pořádná válka.*“²⁹⁸ Technická převaha i moment překvapení umožnily Göringově letectvu značné úspěchy. Hlavní velitel luftwaffe H. Göring se na počátku operace *Barbarossa* těšil přízni německého diktátora, který mu potvrdil platnost nástupnictví z roku 1939 a opět jej ustanovil svým zástupcem v případě své smrti.²⁹⁹

---

²⁹⁵ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 385.

²⁹⁶ Tamtéž, s. 385.

²⁹⁷ Tamtéž, s. 385-386.

²⁹⁸ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 153.

²⁹⁹ Tamtéž, s. 154.

Ačkoliv byl Sovětský svaz na případný německý útok od špionážních služeb informován, podcenil přípravu a byl vpádem německých vojsk překvapen. Na počátku operace *Barbarossa* pocítila sovětská armáda obrovské ztráty na lidských životech. Téměř nikdo si nedokázal představit, že by se sovětské jednotky ještě dokázaly zmobilizovat. Hitlerův rozkaz zněl: „*Je třeba dobýt protivníkuv průmyslový potenciál, nikoli hlavní město!*”³⁰⁰

Napadením Sovětského svazu vypukla největší vyhlazovací válka všech dob. Nepřipravená sovětská vojska byla rozvrácena a v prvních válečných dnech bylo zajato více než 650 000 tisíc rudoarmějců, kteří padli do německého zajetí. Pro Německo byly první týdny operace *Barbarossa* triumfálním vítězstvím, za něž ovšem zaplatil i wehrmacht nemalým počtem obětí. A. Hitler se po počátečním zaváhání přece jen rozhodl dobýt hlavní město Moskvu, postup na toto město probíhal hladce kupředu a dne 8. října 1941 si generál A. Jodl poněkud předčasně poznamenal do deníku: „*Bez přehánění jsme tuto válku vyhráli!*”³⁰¹

Přehnaná německá euforie, krátké pozastavení bojů a prudké zhoršení počasí způsobilo, že se sovětská armáda vzpamatovala a Němci začali během bojů narážet na připravené protivníky. Němečtí vojáci rozhodně nebyli připraveni na nepříjemné zimní počasí, protože generálové v Berlíně počítali s bleskovou válkou, která se ovšem změnila ve válku pozici. Nepřipravenost německé armády na případné zimní tažení způsobila nedostatek potřebného vybavení. Vojáci trpěli nedostatkem zimního oblečení, dostali omrzliny a byli vyčerpaní. Wehrmacht neměl sice takové ztráty jako Rusové, ale nedokázal rychle doplnit nové vojenské síly a důležitý materiál. A. Hitler ani za této situace nedovolil německým vojskům ústup, neustále zdůrazňoval držet pozice.³⁰²

Jedna z Göringových osobních sekretářek³⁰³, která během války pracovala v zásobovacím oddělení luftwaffe se setkávala během pracovní doby také s H. Göringem. Tato žena po válce přiznala, že svého nadřízeného „nenáviděla” za to co představoval, ale jeho samotného hodnotila kladně: „*Popravdě řečeno jsem ho měla ráda, byl okouzlující, elegantní, sebejistý. Celý život byl privilegovaný, když mluvil, lidé*

---

³⁰⁰ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 250.

³⁰¹ Tamtéž, s. 251.

³⁰² Tamtéž, s. 252-253.

³⁰³ Göringova osobní sekretářka si přála zůstat v anonymitě. Čtenář se sice dozvídá základní údaje o jejím životě, ale v knize je tato žena uváděna pod pseudonymem Louisa Foxová.

ho poslouchali. I Göring se uměl rozzuřit, ale výbuchy hněvu si vyhrazoval pro lidi na vyšších postech.”³⁰⁴

Tato Göringova sekretářka přiznala, že v době leteckých neúspěchů luftwaffe panovala v kancelářích velmi tísnivá atmosféra spojená s vysokým pracovním vytížením. Aby všichni úředníci vydrželi toto enormní pracovní i psychické napětí, dostávali stimulační medikamenty pro povzbuzení pracovní činnosti, a taktéž přísun alkoholických nápojů a kávy. Když se tato asistentka ve svých vzpomínkách pokusila srovnat význam a postavení vůdce A. Hitlera s říšským maršálem H. Göringem, vždy z jejího hodnocení vyšel lépe H. Göring: „*Göring vypadal alespoň jako vůdce, zato Hitler jako obyčejný člověk, kterého potkáte na ulici, v davu byste si ho ani nevšimli.*”³⁰⁵

Po viditelných neúspěších na Východě vůdce odvolal mnoho generálů, např. W. von Brauchitsche či Heinze Guderiana (1888-1954). Hitlerův plán *Barbarossa* doznal značných trhlin, protože německá vojska chtěla příliš malými silami rychle dosáhnout velkých cílů. Němečtí vojáci byli před Moskvou zastaveni a poprvé neudrželi vítězné postavení.³⁰⁶

Dne 11. prosince 1941 vyhlásil A. Hitler válku Spojeným státům americkým. Dle historika G. Knoppa učinil vůdce toto rozhodnutí z toho důvodu, aby podpořil Japonsko a americké síly zdržoval v Pacifiku, což by zabránilo Spojeným státům americkým zahájit na Západě případný boj proti Německu.³⁰⁷

Nejen A. Hitler podroboval kritice wehrmacht a jeho vrchní velení, nýbrž i H. Göring nesnesl náznaky odporu v luftwaffe. Německý generál Hans von Sponeck (1888-1944), který v rozporu s Göringovými příkazy odvolal své muže z Krymu do bezpečí, byl svým nadřízeným exemplárně potrestán. Göringovo nadřazené chování započali podrobovat silné kritice mnozí představitelé luftwaffe. Nejvyšším důstojníkům německého vojenského letectva se nelíbily Göringovy proměnlivé nálady, neuvážené činy, ale především jeho laxní přístup k řešení vojenských otázek. Vždy, když před H. Göringem vyvstal „obtížný problém”, udělil si sám dovolenou, velením luftwaffe

---

³⁰⁴ FOX, Louise a Cindy DOWLING. *Vzpomínky Göringovy sekretářky*. Líbeznice: Víkend, 2012, s. 121.

³⁰⁵ Tamtéž, s. 137.

³⁰⁶ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 254.

³⁰⁷ Tamtéž, s. 254.

pověřil někoho jiného, odjel za rodinou či na nákupy do evropských metropolí. Göringovu pracovní náplň mezitím byli nuceni vykonávat jeho zástupci. Náčelník operací luftwaffe Otto von Waldau (1898-1944) svého nadřízeného H. Göringa ostře kritizoval: „*Nejde jen vydávat rozkazy hlava nehlava a pak, když se plány zhatí, nechat to odskákat někoho jiného.*”³⁰⁸

Podřízení H. Göringa mu začali vyčítat i jeho okázalý životní styl, který ve válečných dnech, kdy lidé strádali, považovali za velmi nevhodný. Hitlerův zástupce H. Göring neustále propadal extravaganci v oblékání a jakmile byl v psychické nepohodě, zklidňoval svoji nervozitu hrou s diamanty, což na ostatní působilo bizarně. Italský ministr zahraničí Gian Galeazzo Ciano (1903-1944), který v roce 1942 jednal s H. Göringem o stavu válečných operací ve svém deníku o tomto německém státníkovi hovořil s pohrdáním: „*Na nádraží byl oblečen do velkého kožichu a podobal se něčemu mezi šoférem z roku 1906 a nevěstkou z opery. Kdyby se někdo z nás tak oblékl, házeli by po něm kamení. V Německu jej však berou tak, jak je. Snad jej mají i rádi, poněvadž je v něm trochu lidskosti.*”³⁰⁹

V únoru 1942 při leteckém neštěstí zahynul jeden z čelních představitelů Hitlerovy vlády Fritz Todt (1891-1942). Vůdce si tohoto povoláním architekta velmi vážil, F. Todt v „Göringově čtyřletém plánu” vedl stavební průmysl. Po jeho smrti jmenoval A. Hitler Todtovým nástupcem A. Speera, který se těšil vůdcově oblibě. A. Hitler A. Speerovi důvěřoval a měl k němu přátelský vztah.³¹⁰

Dle vzpomínek A. Speera chtěl pravomoci po zesnulém F. Todtovi převzít H. Göring, na což A. Hitler nepřistoupil. A. Speer měl od začátku dojem, že H. Göring bude negativně ovlivňovat jeho autoritu a intrikovat vůči němu. Říšský maršál požadoval po A. Speerovi, aby do jeho pravomocí nezasahoval a s E. Milchem na něj vyvíjel nátlak. A. Hitler vůči A. Speerovi zaujal ochranné stanovisko a řekl mu: „*Dobře, když proti vám něco podniknou, tak přerušete jednání a pozvete je ke mně. Já tam pánům povím své.*”³¹¹

---

³⁰⁸ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 415.

³⁰⁹ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 149.

³¹⁰ SPEER, Albert. *Řídil jsem Třetí říši*. Praha: Grada, 2010, s. 230.

³¹¹ Tamtéž, s. 234.

3.4 Vyostření vztahů na pozadí bitvy u Stalingradu

Symbolem největší vojenské katastrofy německých vojsk během druhé světové války se stala bitva u Stalingradu, která započala na podzim 1942. Stalingradská ofenzíva výrazně změnila obraz H. Göringa ve vojenských kruzích a natrvalo poškodila jeho vztahy s vůdcem. H. Göring často tvrdil: „Hitler mi řekl, že po ovládnutí Volhy uvažoval o ukončení války s Ruskem. Nadále by Rusy krotil občasnými trestnými výpravami a hlavní sílu by obrátil proti Západu.“³¹²

V srpnu 1942 pronikl německý wehrmacht do Stalingradu. J. V. Stalin požadoval po svým vojácích udržet toto město bezpodmínečně. Stalingrad byl díky silnému bombardování a odstřelování v troskách, situace obránců byla zoufalá. A. Hitler podporován svými spolupracovníky, si byl jistý, že i zde Němci zvítězí a nutil polního maršála 6. armády Friedricha Pauluse (180-1957), aby urychleně město dobyl. Pro A. Hitlera představovalo dobytí Stalingradu otázku osobní prestiže, neboť toto město neslo jméno jeho úhlavního nepřítele J. V. Stalina.³¹³ Sovětský maršál Georgij Konstantinovič Žukov (1896-1974) přichystal ofenzivu a jeho vojska vzala Němce v této oblasti do tzv. kleští, ze kterých nebylo úniku. H. Göring situaci velmi podcenil, přestože neznal možnosti luftwaffe přislíbil A. Hitlerovi, že jeho letectvo utvoří vzdušný most a bude schopno zásobovat německou armádu potravinami a potřebným materiálem.³¹⁴

Luftwaffe tento riskantní plán nedokázala splnit, ztratila zde nejméně 488 transportních letadel. U Stalingradu padlo do zajetí přibližně čtvrt milionu německých vojáků a v únoru 1943 maršál F. Paulus kapituloval. A. Hitlera Paulusova kapitulace velmi rozzuřila, byl přesvědčen, že německý maršál se měl zastřelit a ne se vzdát nepříteli. Jeho počínání kritizoval slovy: „*Mně je to líto, hlavně proto, že činem jediného zbabělého slabocha přichází vniveč hrdinství tolika vojáků.*“³¹⁵

Zraněný generál Erwin Jaenecke (1890-1960), který včas stihl odletět ze Stalingradu do Berlína, vůdce naléhavě žádal, aby potrestal všechny, kteří jsou

---

³¹² IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 424.

³¹³ LONGERICH, Peter. *Hitler: Biographie*. Erste Auflage. München: Sidler, 2015, s. 893-894.

³¹⁴ EBERLE, Henrik. *Hitler jako vojevůdce: jeho role v 1. a 2. světové válce*. Praha: Ikar, 2016, s. 224.

³¹⁵ Tamtéž, s. 225.

za tuto vojenskou katastrofu zodpovědní: „*Dokonce i kdyby to byl sám říšský maršál!*”³¹⁶ V souvislosti s porážkou Göringovy luftwaffe u Stalingradu vůdce uvedl: „*Göring mi lhal. Nebyl jednoduše schopen zásobovat 6. armádu snad ani zlomkem toho, co mi slíbil na Berghofu. Rád bych věděl, co jej nyní zajímá víc. Zda jeho věčné privátní záliby, anebo náš boj v němž jde teď už skutečně o všechno.*”³¹⁷

Deprimován strohostí A. Hitlera se H. Göring uchýlil do ústraní. A. Speer a J. Goebbels se rozhodli aktivizovat říšského maršála a doporučit mu obnovení Výboru obrany Říše. Oba státníci byli Göringovým přístupem k problému zklamáni. H. Göring je sice vyslechl, ale projevoval zájem pouze o své oblečení a vybavení Carinhallu a jejich návrh rezignovaně odmítl.³¹⁸

Kromě bojových akcí na Západě i v oblasti Východu, které pro Německo nevypadaly slibně, započalo i nemilosrdné účtování se Židy. Již dne 31. července 1941 podepsal H. Göring směrnici, k tzv. konečnému řešení židovské otázky v Evropě. Za tento plán převzali zodpovědnost H. Himmler a R. Heydrich. H. Göring se záhy dozvěděl o tragickém osudu Židů v Polsku a Sovětském svazu. Jeho referent Ernst Scholer po návštěvě Ukrajiny předložil svému veliteli fotografie zachycující masové střílení židovského obyvatelstva. H. Göring před touto skutečností „zavíral oči” a spokojil se s ujištěním, že takové „přehmaty” se napříště již opakovat nebudou. J. Goebbels ve svém deníku uvedl, že říšský maršál byl o těchto zvěrstvech informován: „*Göringovi je zcela jasné, co by nám všem hrozilo, když budeme ve válce slabí. Nedělá si o tom žádné iluze. Především v židovské otázce jsme dospěli k pevnému závěru, že pro nás není úniku.*”³¹⁹

---

³¹⁶ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 446.

³¹⁷ HITLER, Adolf, KEEGAN, John, ed. *Adolf Hitler: Deníky*. Praha: BVD, 2013, s. 211.

³¹⁸ SPEER, Albert. *Řídil jsem Třetí říši*. Praha: Grada, 2010, s. 285-286.

³¹⁹ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 136-155.

3.5 Konec Třetí říše - definitivní zpřetrhání vztahů

Dne 20. června 1944 byl na A. Hitlera spáchán ve Vlčím doupěti atentát, jehož strůjcem byl Claus von Stauffenberg (1907-1944). A. Hitler byl zraněn, ale útok přežil, což považoval za dar z nebes. Téměř všichni, kdo se na atentátu vůči A. Hitlerovi podíleli, byli odsouzeni. Jejich rodiny byly poslány do koncentračních táborů. A. Hitler po této události řekl: „*Chci, aby byli pověšeni. Pověste je jako dobytek na jatkách.*”³²⁰

Pozice německé luftwaffe byla v roce 1944 značně oslabena. A. Hitler sice nenechal H. Göringa sesadit z pozice jejího vrchního velitele, ale neustále ho svými slovy podroboval ponižující veřejné kritice. H. Göring se cítil dotčen, byl ovšem v bezvýchodné situaci, neboť neměl v rukou nic, co by mohl říci o příčinách selhání bojového letectva. Tento muž by musel jít k zcela zásadním věcem a zpochybnit tak Hitlerovo vedení války a politiky, což by znamenalo nevyhnutelný rozkol mezi ním a A. Hitlerem. J. Goebbels kousavě poznamenal: „*Vůdce nechal Göringa v dobrých časech příliš vyrůst a ve špatných časech mu visí na nohou jako olověné závaží.*”³²¹

H. Göring jako vždy, když upadl u A. Hitlera v nemilost, se začal chovat jako fanatický straník. Nenacházel vinu u sebe, ale obviňoval ze zbabělosti a neplnění příkazů své letce. Na podzim 1944 se H. Göring dostavil mezi jednu ze svých stíhacích letek, kde pronesl tříhodinový projev, který se ovšem minul účinkem. Chtěl své letce povzbudit, ale místo toho jim vytýkal, že jsou zbabělí a neschopní. Mezi přítomnými byl také stíhač Johannes Steinhoff (1913-1994), který na Göringův projev vzpomínal: „*Jak mohl říkat takové věci v přítomnosti pilotů bombardérů průzkumných a dopravních letadel? Opravdu věřil tomu, že takovým cynickým obviňováním může vzbudit bojového ducha a ochotu k nasazení? Většina posluchačů zírала k zemi a snažila se skrýt své pocity za neúčastným výrazem ve tváři [...] Celý jeho tiráda byla nahrávána na gramofonové desky jako odporná dokumentace naší zbabělosti a podlosti.*”³²² H. Göring dal svůj projev opravdu nahrát a části z něj pak nechal úmyslně na letištích a v kasárnách pouštět z amplionů.

---

³²⁰ FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005, s. 1005.

³²¹ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 194.

³²² Tamtéž, s. 195-196.

Na počátku roku 1945 mluvilo vedení luftwaffe naposledy se svým vrchním velitelem ohledně organizačních a technických nedostatků letecké války. Jednání skončilo neúspěchem. H. Göring se rozzuřil a dle pamětníků přímo řval: „*Ted' mluvím já! Ted' vám chci říci, co si o tomhle podniku myslím! Co mi tu předkládáte pánové, to je velezrada, vzpoura! Je přímo nehorázné, že konspirujete za mými zády. [...] Budu na to patřičně reagovat.*”³²³ H. Göring ztratil oporu nejen u vůdce, ale již jej nepodporovali ani letci z řad jeho luftwaffe.

Vztah mezi H. Göringem a A. Hitler byl v tuto dobu již de facto v troskách. Dne 1. ledna 1945 H. Göring vůdce navštívil, aby mu osobně poblahopřál k Novému roku. G. Knopp tuto situaci okomentoval slovy: „*Korunní princ, o němž kdekdo ví, že se k ničemu nehodí, kterého však nelze sesadit.*”³²⁴

Rok 1945 byl posledním rokem existence nacistického elity a éry národního socialismu. V tomto roce ztroskotala Hitlerova poslední ofenzíva na západní frontě. Po tomto neúspěchu v Ardenách byla porážka nacistické Třetí říše otázkou jen několika málo týdnů. Sovětská armáda osvobodila koncem ledna 1945 největší vyhlazovací tábor nacházející se v Polsku. Jednalo se o koncentrační tábor Osvětim (*Auschwitz*), ve kterém v průběhu druhé světové války zahynulo více než 1,1 milionů lidí.³²⁵

Dne 30. ledna 1945 dal H. Göring dopravit svoji manželku Emmy a dceru Eddu do bezpečí, do svého domu v Berchtesgadenu. V Norimberku později prohlásil, že již v polovině ledna 1945 neexistovala žádná naděje a žádný kompromis, kterým by Třetí říše ještě dokázala odvrátit prohru. Aby si říšský maršál svůj vztah u A. Hitlera ještě více nezhoršil, byl k vidění několikrát na frontě, za což sklídl ale jen posměch. Tajně již kalkuloval nad svým životem a dokonce uvažoval o své smrti, neboť dne 12. února 1945 sepsal svoji závěť.³²⁶

V noci z 13. na 14. února 1945 provedlo celkem 805 bombardérů britských Královských leteckých sil nálet na Drážďany. Jen málo pilotů vědělo, že Drážďany jsou považovány za jedno z nejkrásnějších měst Evropy. Situace se zhoršila, když nálety na město podnikly ještě americké bombardéry. H. Göringovi byla tato situace lhostejná,

---

³²³ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 194.

³²⁴ Tamtéž, s. 198.

³²⁵ AILSBY, Christopher. *Třetí říše - den po dni*. Praha: Naše vojsko, 2005, s. 178-179.

³²⁶ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 200.

neboť se zajímal jen o své umělecké poklady. Několik zásilek uloupených a za několik let nastřádaných starožitností nechal z preventivních důvodů dopravit do podzemní skrýše poblíž Berchtesgadenu. Ačkoliv H. Göring věděl, že je osud Třetí říše zpečetěn, stále věřil, že existuje nějaká „*možnost patu*“, která by celou situaci dovedla zvrátit ve prospěch Německa. H. Göring byl přesvědčen o tom, že na základě Hitlerových ústupků bude moci vyjednat pro Německo mír.³²⁷

J. Goebbels ve svých denících v roce 1945 kritizoval Hitlerovo vedení války, jeho nedostatečnou ochotu spolupráce a zdrženlivou personální politiku: „*V Německu si každý může dělat opravdu takřka co chce, chybí silná ruka, [...] kdybych já byl Vůdce, pak bych věděl, co je nyní třeba učinit [...] Vůdce uvažuje v podstatě zcela správně, ale nečiní žádné závěry. Je opravdu škoda, že ve svém okolí nemá nikoho, kdo by jeho poznatky proměnil v činy.*“³²⁸ Říšský ministr propagandy J. Goebbels byl evidentně nespokojen s lidmi, kteří A. Hitlera obklopovali a byl přesvědčen o jejich nekompetentnosti a k vůdcově osobě uvedl: „*Nedělá žádné personální změny ani ve vedení Říše, ani v diplomacii, [...] Göring zůstává, Ribbentrop zůstává. Všichni ti neschopní - pomíneme-li druhou garnituru - byli zachováni a dle mého mínění by přece bylo tak důležité právě zde provést personální výměnu. Naléhám a naléhám, avšak nejsem schopen přesvědčit vůdce o nutnosti mnou navrhovaných opatření.*“³²⁹ Přestože tento nacistický pohlavár zaútočil kritikou na ostatní představitele NSDAP, nesl taktéž svůj podíl viny na dané situaci, ve které se Německo nacházelo.

V den Hitlerových 56. narozenin se dne 20. dubna 1945 naposledy sešlo nejužší vedení Třetí říše - J. Goebbels, H. Himmler, M. Bormann, A. Speer, Robert Ley (1890-1945), J. von Ribbentrop a několik dalších představitelů wehrmachtu. Z Carinhallu dorazil vůdci osobně poblahopřát i H. Göring. Několik hodin předtím vydal říšský maršál rozkaz a poslal ze svého sídla celkem 24 nákladních automobilů naplněných starožitnostmi, obrazy a nábytkem do jižního Německa. Své sídlo Carinhall nechal o několik dní později vyhodit do povětří, k čemuž dodal: „*I něco takového musí člověk udělat, i když je korunní princ.*“³³⁰ H. Göring se s vůdcem viděl v tento den

---

³²⁷ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 200-201.

³²⁸ MASER, Werner. *Adolf Hitler: tak vedl a řídil*. Praha: Grada, 2014, s. 15.

³²⁹ Tamtéž, s. 15-16.

³³⁰ FEST, Joachim. *Der Untergang: Hitler und das Ende des Dritten Reiches : eine historische Skizze*. 4. Aufl. Berlin: A. Fest, 2009, s. 59.

vůbec naposledy ve svém životě a jak ve své knize popisuje britský historik Hugh Trevor-Roper, bylo jejich loučení ledově chladné. Říšský maršál se od A. Hitlera zcela odpoutal, odcestoval do Berchtesgadenu a v Berlíně zanechal pouze své dva důstojníky, kteří měli za úkol udržovat kontakt s Hitlerovým hlavním stanem.³³¹

K definitivnímu rozkolu mezi A. Hitlerem a H. Göringem došlo o několik dní později. Dne 23. dubna 1945 adresoval říšský maršál vůdci telegram, ve kterém se jej zeptal, zdali jej jako jeho oficiální zástupce může zplnomocnit jednat a ujmout se vedení v Třetí říši. H. Göring ve zprávě ještě uvedl, že pokud od A. Hitlera neobdrží do 22 hodin večer žádnou odpověď, bude předpokládat, že byl A. Hitler zbaven svobody jednání a bude se tím pádem považovat jako Hitlerův právoplatný zástupce. M. Bormann Göringův telegram údajně neinterpretovat vůdci zcela správně. A. Hitler byl rozrušen, zbavil H. Göringa všech hodností, obvinil jej z velezrady a následně nařídil i jeho zatčení.³³² S největší pravděpodobností se ze strany M. Bormanna jednalo o úmyslný politický záměr. M. Bormann si byl vědom Göringova nepříznivého postavení u vůdce a rozhodl se této situaci využít ve svůj prospěch. Bormannovo počínání okomentoval H. Göring slovy: „*Nikdy, ani v nejvlivnějších letech svého života, jsem neměl takový vliv na Hitlera jako Bormann v posledních letech. Nazývali jsme Bormanna malým tajemníkem, velkým intrikánem a špinavým prasetem.*“³³³

H. Göring na vůdcovo nařčení z velezrady reagoval nechápavě slovy: „*[...] Neudělal jsem nic, než že jsem se vůdce dotázal, zdali je výnos z 29. června 1941 stále platný. Jedině poté mne dokument zmocňoval k tomu, abych převzal celkové vedení v zemi [...].*“³³⁴ Krátce po skončení druhé světové války sdělil H. Göring americkému generálovi Dwightu D. Eisenhowerovi (1890-1969) Hitlerovu reakci na jeho telegram: „*Výnos Vůdce z 29. června 1941 je tímto prohlášen za neplatný. Vaše chování a Vaše kroky jsou zradou mé osoby a věci národního socialismu. Jednám zcela svobodně a zakazuji Vám jakékoli další kroky. Adolf Hitler.*“³³⁵

---

³³¹ TREVOR-ROPER, Hugh. *Poslední dny Adolfa Hitlera*. 2., opr. a dopl. vyd. Praha: Aurora, 1995, s. 155.

³³² LONGERICH, Peter. *Hitler: Biographie*. Erste Auflage. München: Sidler, 2015, s. 994-995.

³³³ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 200-212.

³³⁴ GÖRING, Emmy. *An der Seite meines Mannes Begebenheiten und Bekenntnisse*. 5. Aufl. Coburg: Nation-Europa-Verl, 2007, s. 250.

³³⁵ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří: politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, s. 261.

Když dne 26. dubna započal útok sovětské Rudé armády na Berlín, rozhodl se A. Hitler v tomto městě setrvat. Ve svých posledních dnech reagoval často podrážděně, nesmyslně a chaoticky. Vydal např. ještě několik rozkazů adresovaných německé armádě, aby Berlín vyprostila ze spárů Sovětů. A. Hitler si byl jist, že bude nejlepší se vším skoncovat, protože nehodlal padnout do rukou sovětským vojákům. Vždy když ale s něčím dlouho váhal, byla jeho rozhodnutí následně velmi rychlá. Ještě před svým rozhodnutím spáchat sebevraždu, si v noci z 28. dubna na 29. dubna 1945 vzal E. Braunovou. Při podpisu oddacího listu byla E. Braunová ve špatném psychickém rozpoložení, neboť se začala podepisovat Braunová. První iniciálu svého rodného příjmení nakonec přeškrtnla a manželství s A. Hitlerem stvrdila podpisem Hitlerová.³³⁶

Ještě před svou smrtí jmenoval A. Hitler vykonavatelem své poslední vůle M. Bormanna. Hitlerův testament končil slovy: „*Já a moje manželka jsme zvolili raději smrt, abychom unikli ostudě nebo kapitulaci. Je naší vůlí, abychom byli zde na tomto místě ihned spáleni.*“³³⁷ A. Hitler evidentně svůj postoj k sebevraždě přehodnotil, neboť ještě před několika lety tvrdil, že i bezvýhodná situace má přijatelné řešení. K otázce sebevraždy zaujímal následující stanovisko: „*Jen slaboch nebo blázen může spáchat sebevraždu!*“³³⁸

Sebevraždu spáchal A. Hitler společně se svou ženou E. Hitlerovou ve svém berlínském bunkru dne 30. dubna 1945 kolem půl čtvrté odpoledne. Do dnešních dnů není jasné, co se v osudnou chvíli přesně odehrálo. Existuje několik verzí jejich sebevraždy. Dle svědectví Hitlerova osobního strážce Rochuse Mische (1917-2013), který tento den v bunkru pobýval, se ozval výstřel a poté někdo vykřikl: „*Linge, Linge! Myslím, že je po všem.*“³³⁹ Hitlerovi osobní strážci několik minut počkali a poté Heinz Linge (1913-1918) s Otto Günschem (1917-2003) otevřeli dveře do místnosti, kde našli mrtvá těla A. Hitlera a jeho manželky. Vůdce podle jejich slov zvolil jistou smrt, rozkousl ampuli s jedem a střelil se do spánku. Hitlerova žena Eva se otrávila kyanidovou kapslí. Po krátké době byly jejich ostatky z bunkru vyneseny členy SS

---

³³⁶ FEST, Joachim. *Der Untergang: Hitler und das Ende des Dritten Reiches : eine historische Skizze*. 4. Aufl. Berlin: A. Fest, 2009, s. 120-121.

³³⁷ Tamtéž, s. 124.

³³⁸ KELLEY, Douglas M. *Muži kolem Hitlera*. Praha: Naše vojsko, 2010, s. 185.

³³⁹ MISCH, Rochus a Nicolas BOURCIER. *Byl jsem osobním strážcem Adolfa Hitlera: 1940-1945*. Praha: Volvox Globator, 2007, s. 137.

a v kráteru způsobeném po výbuchu byla těla spálena. R. Misch byl ztuhlý hrůzou, když na něj některý z jeho spolupracovníků volal: „*Führer hoří! Běž tam, běž se podívat.*“³⁴⁰

Krátce po skončení druhé světové války se v tisku objevila informace, že A. Hitler nezemřel následkem sebevraždy, ale byl zabit v boji. Německý generál Sepp Dietrich (1892-1966) tuto možnost zamítl a spojeneckým důstojníkům sdělil: „*Nevěřím povídání, že Hitler byl zabit v boji. Hitler se tak bál, že ani nevystřčil hlavu ze svého podzemního krytu.*“³⁴¹ H. Göring se o smrti A. Hitlera dozvěděl dle tvrzení své ženy ve večerních hodinách dne 1. května 1945 z rozhlasového vysílání. E. Göringová dále prozradila, že když se její muž tuto zprávu doslechl, několikrát opakoval, že nyní se už nemůže před vůdcem ospravedlnit. V tuto chvíli si H. Göring uvědomil, že se k němu A. Hitler choval mnohdy nespravedlivě. Zároveň věděl, že A. Hitlera nebude moci již nikdy ujistit tím, že mu vždy zachovával věrnost a loajalitu.³⁴²

Dne 6. května 1945 navrhl H. Göring velkoadmirálu Karlu Dönitzovi (1891-1980) možnost vyjednání míru pro Německo s americkým generálem D. D. Eisenhowerem. K. Dönitz na Göringova slova nikterak nereagoval, a tak se H. Göring rozhodl na amerického generála obrátit s prosbou o osobní setkání. O den později, dne 7. května 1945 padl bývalý říšský maršál u Radstadtu do amerického zajetí. H. Göring byl převezen do zajateckého tábora Mondorf a podle slov tlumočnicka Leona Thansona působil zničeným dojmem. Touto dobou byl H. Göring silně závislý na tabletách parakodeinu.³⁴³ Této závislosti byl částečně zbaven v Norimberku, kde se chystal proces s válečnými zločinci. H. Göring byl obviněn ze všech čtyř bodů, které obžaloba čítala a odsouzen k trestu smrti oběšením. Podle závěrů norimberského tribunálu neexistovala žádná polehčující okolnost, která by mu byla v jakýkoli Göringův prospěch. Trestu smrti H. Göring unikl, když několik hodin před vykonání popravu spáchal dne 15. října 1945 ve své cele sebevraždu kyanidovou kapslí.³⁴⁴

---

³⁴⁰ MISCH, Rochus a Nicolas BOURCIER. *Byl jsem osobním strážcem Adolfa Hitlera: 1940-1945*. Praha: Volvox Globator, 2007, s. 138.

³⁴¹ Právo lidu, 1. července 1945.

³⁴² GÖRING, Emmy. *An der Seite meines Mannes Begebenheiten und Bekenntnisse*. 5. Aufl. Coburg: Nation-Europa-Verl, 2007, s. 255.

³⁴³ KNOPP, Guido a Peter ADLER. *Hitlerovi pomocníci*. Praha: Pragma, 1998, s. 137-138.

³⁴⁴ CINGROŠ, Jan. *Hermann Göring - klíčový svědek nacistických zločinů v Norimberku?*. Č. Budějovice, 2015. bakalářská práce (Bc.). JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. Filozofická fakulta.

4. KOMPARACE OSOBNOSTÍ

4.1 Politická a osobnostní rovina Adolfa Hitlera

A. Hitler jako politik

Již v březnu 1933 prohlásil o A. Hitlerovi německý spisovatel Erich Ebermayer (1900-1970): „*Nelze to popřít: on vyspěl. Z demagoga a předsedy nějaké strany, fanatika a buřiče se zřejmě rodí [...] opravdový státník.*”³⁴⁵ A. Hitler se stal absolutním diktátorem nacistického Německa, jehož vůle byla nyní rozhodující. Měl ve svém okolí pomocníky, kteří se postavili zcela do jeho služeb, neboť byly v duchu Hitlerových myšlenek páčány ty největší zločiny. Hitlerův mýtus vytvořily především propagandistické názory o jeho osobě, podle kterých mu propadly celé generace německého národa. A. Hitler byl výborným řečníkem, jenž dokázal skvěle manipulovat s lidmi.³⁴⁶ Dle rozpravy amerického psychologa Gustava M. Gilberta (1911-1977) s H. Schachtem v Norimberku, A. Hitler Německo doslova uzurpoval. Nikdo nesměl tomuto muži odporovat, nedbal na rady ostatních a nebyl prozíravým politikem. H. Schacht se v Norimberku rozpovídal i o Hitlerově vládě: „*Co bylo tragické na německé vládě, že byla složena z tlupy ignorantů a povýšenců, počítajíc v to i Hitlera.*”³⁴⁷

Antisemitismus

A. Hitler byl zapřisáhlým antisemitou. Chtěl vyhladit Židy po celé Evropě, čímž by získal pro Německo nový životní prostor. Vůdce se stal „vrahem od psacího stolu”, neboť byl inspirátorem mnoha vražedných akcí. Vzhledem k tomu, že se většina rozkazů předávala ústní formou, zůstal jen nevelký počet písemností dokumentujících násilné činy. Neexistují ani žádné přímé indicie, kterými by byl A. Hitler fotograficky obeznámen s hromadným vražděním, které bylo v době druhé světové války na denním pořádku. Dle záznamů historika G. Knoppa nevstoupil A. Hitler nikdy do jediného vyhlazovacího tábora.³⁴⁸

---

³⁴⁵ KERSHAW, Ian. *Hitler: 1836-1945*. Praha: Argo, 2004, s. 397.

³⁴⁶ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 23-24.

³⁴⁷ KELLEY, Douglas M. *Muži kolem Hitlera*. Praha: Naše vojsko, 2010, s. 235.

³⁴⁸ KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998, s. 300.

Hitlerova rodina

Hitlerův původ je v literatuře hojně diskutovaným tématem. Dodnes vedou historici spory o tom, zdali měl A. Hitler židovského předka či nikoliv. Pravdou ovšem zůstává, že se A. Hitler často obával, aby se v jeho rodině nenalezly doklady o jeho židovských předcích, což by pro něj znamenalo naprostou katastrofu, vzhledem k tomu, jakým způsobem Židy sám nenáviděl. Historik Kalter Görlitz Hitlerův původ okomentoval slovy: „*Člověk, který poslal miliony lidí na smrt, protože byli „špatné krve” nebo „bezcní pro život společnosti” byl sám nejasného původu.*”³⁴⁹ Poté, co se A. Hitler stal říšským kancléřem, využil služeb rakouského odborníka na genealogii Karla von Franka (1894-1975), který mu sestavil obsáhlé genealogické dobrozdání, jež mělo umlčet všechny „pochybovače”, kteří se kriticky stavěli k Hitlerovu původu.³⁵⁰

Z prostudovaných materiálů je patrné, že vztah Hitlerova otce se synem nebyl v žádném případě idylický. Ze své matky Kláry učinil A. Hitler v průběhu Třetí říše kultovní postavu. Zdali se jednalo o lásku nebo spíše úctu, kterou A. Hitler ke své matce pociťoval, není úplně jasné. Jisté ovšem je, že K. Hitlerová sehrála v životě svého syna velmi důležitou roli a A. Hitler k ní pociťoval silnou citovou vazbu. O své matce později prohlásil, že ve srovnání se vzdělanými a intelektuálními ženami byla jeho matka malou ženou. Nezapomněl ale poznamenat, že dala Německu velkého syna.³⁵¹

Hitlerovi sourozenci sehráli v jeho životě nevýraznou roli. Je nutno poznamenat, že všichni byli A. Hitlerem před veřejností zatajováni. Hitlerova starší sestra Angela vedla několik let jeho domácnost na Obersalzbergu, ale po roztržce, kterou zapříčinila přítomnost E. Braunové, toto místo opustila. Bratr Alois měl s vůdcem komplikovaný vztah. Nedodržel morální zásady, žil řadu let v bigamii a se svým synem Williamem Patrickem Hitlerem (1911-1987) se pokusili svého mocného příbuzného vydírat. Taktéž Hitlerova mladší sestra Paula byla nucena žít v ústraní. A. Hitler svoji sestru finančně podporoval a zasahoval do jejího soukromí. Paula se musela podřídít jeho přáním, např. žila pod pseudonymem Wolfová.³⁵²

---

³⁴⁹ KNOPP, Guido. *Tajemství třetí říše*. Praha: Ikar, 2014, s. 15.

³⁵⁰ Tamtéž, s. 16.

³⁵¹ SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 29.

³⁵² KNOPP, Guido. *Tajemství třetí říše*. Praha: Ikar, 2014, s. 27-31.

Vztah A. Hitlera k ženám

V Hitlerově životě sehrálo významnou roli mnoho žen. K ženám, které se pohybovaly v Hitlerově okolí patřila jeho matka Klára, neteř A. Raubalová, Hitlerova milenka E. Braunová či manželka říšského ministra propagandy J. Goebbelse Magda. A. Raubalovou, zvanou „Geli” pojilo se svým strýčkem Adolfem zvláštní pouto. Podle historika Iana Kershawa byl vztah A. Hitlera a Geli intenzivnější než jakýkoliv jiný vztah, který kdy A. Hitler navázal. I. Kershaw dále tvrdí, že tento vztah byl daleko silnější než Hitlerův vztah s E. Braunovou. Jednalo se o vztah, který se vyznačoval silnými znaky, přinejmenším znaky latentní sexuální závislosti. Z lidského hlediska představovalo pouto mezi A. Hitlerem a A. Raubalovou sebezničující vztah.³⁵³ A. Hitler projevoval o Geli přehnanou péči, neboť se obával, že by o ni mohl přijít. Věděl, že Geli touto jeho izolací a častým nátlakem nesmírně trpí. Hitlerova pravidla a omezení dosahovala čím dál tím větších rozměrů a byla pravděpodobně důvodem, proč se Geli rozhodla v pouhých 23 letech spáchat sebevraždu Hitlerovou zbraní. Jako by snad svému strýčkovi chtěla něco vzkázat.³⁵⁴

Hitlerovo jedinou manželkou se, ač na pouhý jeden den, stala jeho dlouholetá přítelkyně E. Braunová. Blízký vztah E. Braunové s A. Hitlerem trval 14 let. Za tuto dobu se E. Braunová pokusila dvakrát neúspěšně spáchat sebevraždu. Tato žena nebyla členkou NSDAP, k politice se nevyjadřovala, ale A. Hitlera až do konce svého života podporovala. Pro A. Hitlera představovala E. Braunová ženu, která byla ochotna žít podle jeho požadavků.³⁵⁵

Podle slov historičky Elke Fröhlichové si A. Hitler předsevzal, že v dějinách německého národa sehráje důležitou roli: „*Ženami, rodinou a dětmi se nezabýval. Znal jen válečníky, bojovníky a spolubojovníky.*”³⁵⁶ Historička taktéž doplnila, že měl A. Hitler na ženy „štěstí”. Byl často obklopován ženami z dobrých společenských kruhů, které mu byly fanaticky oddány. Nebyl to ovšem A. Hitler, kdo přicházel za ženami, byly to ženy, které přicházely za ním a nabízely mu svoji pomoc.³⁵⁷ Pro většinu Hitlerových žen byl ale vůdce symbolem neštěstí. Mnoho z nich se kvůli

---

³⁵³ SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001, s. 137.

³⁵⁴ SCHIRACH, Henriette von. *Frauen um Hitler: nach Materialien*. München: Herbig, 1983, s. 61.

³⁵⁵ GÖRTEMAKER, Heike B. *Eva Braunová: život s Hitlerem*. Praha: Paseka, 2011, s. 247-249.

³⁵⁶ KNOPP, Guido. *Tajemství třetí říše*. Praha: Ikar, 2014, s. 217.

³⁵⁷ Tamtéž, s. 231.

němu rozhodlo spáchat sebevraždu, či se o to alespoň pokusily. Vůdce německého národa vyhledával především velmi mladé dívky, se kterými mohl snadno manipulovat.

Fanatickou obdivovatelkou A. Hitlera i nacistického hnutí byla M. Goebbelsová. Tato žena celý svůj život oddaně věřila Hitlerovým myšlenkám a často byla tou, která ve Třetí říši zastávala pozici první dámy nacistického Německa, o kterou se dělila s E. Göringovou. M. Goebbelsová byla jedinou manželkou vysokého nacistického politika, která se při zániku Třetí říše dobrovolně rozhodla se svým mužem spáchat sebevraždu, čímž dala najevo svoji naprostou oddanost A. Hitlerovi. Zároveň se rozhodla usmrtit i svých šest dětí. Své bývalé švagrové Ello Quandtové několik dní před sebevraždou vylíčila důvod svého dobrovolného odchodu: „*My, elita Třetí říše, musíme nést následky. Požadovali jsme po německém národu nemožné a s jinými národy jsme jednali s neúprosnou krutostí. Zato se nám vítězové bohatě pomstí [...] ale my se nebudeme krčit. Všichni ostatní mají právo žít dál, my ne [...] selhali jsme.*”³⁵⁸

H. Göring i Baldur von Schirach (1907-1974) vůdce přesvědčovali, aby zůstal svobodný. Znali totiž Hitlerův „magnetický vliv” na ženy a dle jejich názoru by případným sňatkem strana NSDAP ztratila ženský voličský potenciál. Dle vzpomínek Hitlerových pobočníků se vůdce choval v ženské společnosti často netaktně. Vždy vyžadoval, aby po jeho boku seděla nejkrásnější žena, která by jej reprezentovala. U žen A. Hitler obdivoval nejen jejich půvab, ale i inteligenci. Dle vůdce ale nebyla žena v žádném případě určena k tomu, aby zasahovala do politických záležitostí.³⁵⁹

Hitlerovy povahové rysy

Již v roce 1936 se švýcarský psychiatr Carl Gustav Jung (1875-1961) zabýval Hitlerovou osobností. Dle C. G. Junga se A. Hitler projevoval jako hysterik, který od mládí trpěl pocity méněcennosti. Tento komplex u A. Hitlera později vyústil v přemrštěné sebevědomí, kverulantství a výbuchy hněvu. V počátcích bylo Hitlerovo „zálibou” tyranizování osob ve svém okolí. Tuto šikanu později rozšířil na tyranství celoevropské. Toto vše vedlo k překrucování skutečností a k patologickému lhaní, kterému sám A. Hitler věřil. Vůdce měl výbušnou, vznětlivou a neurotickou povahu. Byl hypochondrem, který často předstíral onemocnění, čímž se dožadoval pozornosti

---

³⁵⁸ KLABUNDE, Anja. *Magda Goebbelsová: nástin jednoho života*. Praha: Levné knihy, 2009, s. 283.

³⁵⁹ KELLEY, Douglas M. *Muži kolem Hitlera*. Praha: Naše vojsko, 2010, s. 193-194.

u svých blízkých.³⁶⁰ U A. Hitlera byl rozvinutý silný egocentrismus. Mimo jiné trpěl i tzv. patofobií, tj. chorobným strachem z nemocí, přičemž se nejvíce obával rakoviny. Byl vegetarián, nekuřák a abstinents, ale i přesto trpěl po celý svůj život četnými zdravotními problémy a užíval nadměrné množství léků, preparátů a dokonce i drog, které mu obstaral jeho osobní lékař Theodor Morell (1886-1947), kterého H. Göring nazval „říšským ministrem injekční stříkačky“.³⁶¹ Ke konci svého života údajně trpěl Parkinsonovou chorobou. A. Hitler nebyl maniacký, trpěl pouze abnormalitou ve skladbě duševního života, ve kterém mu scházela harmonie. Byl za své činy plně zodpovědný a jeho inteligence zůstala nedotčena.³⁶²

---

³⁶⁰ KELLEY, Douglas M. *Muži kolem Hitlera*. Praha: Naše vojsko, 2010, s. 229.

³⁶¹ GÖRTEMAKER, Heike B. *Eva Braunová: život s Hitlerem*. Praha: Paseka, 2011, s. 154.

³⁶² KELLEY, Douglas M. *Muži kolem Hitlera*. Praha: Naše vojsko, 2010, s. 230-232.

4.2 Politická a osobnostní rovina Hermanna Göringa

Hermann Göring jako politik

H. Göring měl diplomatické vlohy a patřil k nejdůležitějším postavám nacistické Třetí říše. Stal se např. zástupcem A. Hitlera, vrchním velitelem luftwaffe, který za dobu své politické éry hojně kumuloval i další úřady, jimiž zabíral široká pole působnosti. D. M. Kelleymu ve své norimberské cele sdělil, že se k národním socialistům nedal z přesvědčení, nýbrž chtěl ze získaných pozic těžit. Protože byl A. Hitler přesvědčeným národním socialistou, vychází H. Göring v tomto srovnání mnohem hůře, neboť se nestal členem NSDAP z přesvědčení, nýbrž za účelem osobního profitu.³⁶³ V první světové válce byl H. Göring výborným letcem. V době druhé světové války se dle leteckého konstruktéra W. Messerschmitta stal H. Göring „nepoužitelným“, nazval jej technickým amatérem a figurou, která je opředena aurou hrdiny z první světové války. Po skončení druhé světové války se H. Göring zachoval jako politik iracionálně, neboť si představoval, že bude moci vyjednávat s Američany a později se ani nepovažoval za válečného zločince.³⁶⁴

Antisemitismus

Göringův postoj k antisemitismu byl již výše podrobně rozpracován. Je prokázáno, že měl H. Göring k Židům ambivalentní vztah. Využíval je hlavně k získání svého bohatství. Po druhé světové válce tvrdil, že toho o vyhlazovacích koncentračních táborech věděl velmi málo. Jeho osobní lékař R. von Ondarza Spojencům vypověděl, že se 48 kilometrů od Göringova Carinhallu nacházel koncentrační tábor Oranienburg. Tento lékař přímo řekl: „Göring do žádného z těchto táborů nikdy nevstoupil, neměl k tomu prostě odvalu. Typické pro něj bylo, že když šlo do tuhého, utekl do Paříže nebo do Itálie.“³⁶⁵

---

³⁶³ KELLEY, Douglas M. *Muži kolem Hitlera*. Praha: Naše vojsko, 2010, s. 251-252.

³⁶⁴ Tamtéž, s. 253-254.

³⁶⁵ IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996, s. 409.

Göringova rodina

Vzhledem k tomu, že byl Göringův rodokmen dalekosáhlý, mohl se jím říšský maršál chlubit i v nejvyšších společenských kruzích. V genealogii této rodiny můžeme ze strany Göringova otce nalézt několik menších i významnějších šlechtických rodů, např. Metternichů zur Gracht. Göringův životopisec Otto von Dungern (1875-1967) zcela jistě záměrně vynechal mezi jeho předky basilejský rod Eberle, který v 15. století konvertoval z křesťanství k judaismu. Tento fakt mohl v době národního socialismu říšského maršála v očích veřejnosti poškodit.³⁶⁶ A. Hitler se na rozdíl od říšského maršála nemohl prezentovat aristokratickými kořeny a jeho původ jej určitým způsobem znepokojoval.

Vzhledem k tomu, že byl Göringův otec H. E. Göring od svého syna často odloučen, měl na něj patrně i malý vliv. Göringova matka Franziska byla prostého původu. Po mnoho let udržovala milostný poměr s H. von Epensteinem, který měl na jejího syna patrně významnější vliv než jeho biologický otec. Ovlivnil Göringův vztah k životu a kladl mu k srdci obdiv k pompéznosti a přepychu. Mladý H. Göring tohoto mecenáše své rodiny obdivoval, ale na druhou stranu mu matčin vztah s tímto mužem způsobil pocit rozhořčení.³⁶⁷ Již od svého dětství choval H. Göring ke své matce chladný vztah, který přetrval až do jeho dospělosti. Přispěla k tomu i kritika z matčiny strany, neboť neuznávala jeho vztah s C. von Fock.

Druhý nejmocnější muž Třetí říše měl několik sourozenců, se kterými na rozdíl od A. Hitlera udržoval přátelské vztahy. Vždy si potrpěl na rodinné oslavy. V kruhu svých blízkých se H. Göring cítil uvolněně a nacházel zde porozumění. Jeho sestra Olga později tvrdila: „*Musíte přijít na hrad Veldenstein, kde prožíval své romantické mládí, četl ságy a každý den si hrál na rytíře, tam ho pochopíte.*”³⁶⁸ A. Hitler, který na své rodině nelpěl, H. Göringa často kritizoval a radil mu, aby neztrácel tolik vzácného času v Carinhallu se všemi těmi tetami, sestřenicemi a švagrovými.³⁶⁹ H. Göring pomáhal i svému bratrovi Albertovi, který byl odpůrcem nacistického režimu a často se za svoji pomoc Židům dostával do konfliktu s gestapem.

---

³⁶⁶ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří*: politická biografie. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, s. 13.

³⁶⁷ Tamtéž, s. 15-16.

³⁶⁸ KNOPP, Guido. *Göring: biografie*: Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008, s. 18.

³⁶⁹ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 167.

Vztah H. Göringa k ženám

Život Hermanna Göringa výrazně ovlivnilo setkání se dvěma ženami. První manželkou H. Göringa se stala švédská aristokratka C. von Fock. Pro A. Hitlera představovala tato žena inkarnaci ženství, byla fanatickou stoupenkyní NSDAP, a zároveň byla silně zaměřena proti Židům. Henriette von Schirach (1913-1992) ve své knize popisuje, že Carin a Hermann spolu žili dobrodružný příběh, který skončil v roce 1931, kdy Carin podlehla následkům dlouhodobých zdravotních problémů. H. Göring měl Švédy v oblibě, sám v mládí vypadal jako Viking, byl vysoký, štíhlý, opálený a měl světlé oči.³⁷⁰ H. Göring nechal po smrti své manželky vystavět sídlo, které pojmenoval Carinhall. Později na toto místo nechal převést i její ostatky.

Göringovou druhou ženou se v roce 1935 stala E. Sonnemannová. Už v počátcích byla Emmy Göringem nadšena: „*Jsem šťastná, že jsem v Hermannovi poznala muže, který odpovídá mým představám, je to jako kdybychom se znali dlouhou dobu.*”³⁷¹ Hermann a Emmy měli v této době za sebou již mnoho zkušeností, poznali první lásku i rozchod - každý z nich měl svoje vlastní bytí, poznal úspěch i osamělost.³⁷² Emmy neměl A. Hitler v oblibě. Ztělesňovala sice typ „germánsko-nordické ženy”, ale připadala mu apolitická a příliš se zastávala židovských přátel. Podle vůdcových slov měla Emmy na svého manžela „rozkladný vliv”, který na H. Göringa negativně působil.³⁷³ Hitlerova chladného vztahu vůči Göringově druhé ženě si povšiml i říšský ministr propagandy J. Goebbels, který si do svého deníku zapsal, že vůdce nesnesl ve své blízkosti Emmynu přítomnost. A. Hitler nedovolil navázat E. Göringové kontakt se svou družkou E. Braunovou, i přestože obě pobývaly na Obersalzbergu.³⁷⁴

V roce 1938 se Göringovým narodilo jediné vysněné dítě - dcera Edda. Ačkoliv neměla Edda možnost se svým otcem strávit mnoho času, neboť jí v době otcovy sebevraždy v roce 1946 bylo něco málo přes osm let, lze jejich vztah označit za šťastný. I přesto, že byl její otec významným nacistickým pohlavárem, nikdy jej za nic nekritizovala, ba naopak jej obdivovala. Po druhé světové válce si Edda v jednom z mála interview, jež kdy poskytla, posteskla, že kdyby se její otec nestal nacistickým

---

³⁷⁰ SCHIRACH, Henriette von. *Frauen um Hitler: nach Materialien*. München: Herbig, 1983, s. 99.

³⁷¹ Tamtéž, s. 118.

³⁷² Tamtéž, s. 120.

³⁷³ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 167.

³⁷⁴ SIGMUND, Anna Maria. *Ženy nacistů*. Praha: Brána, 2000, s. 46.

politikem, mohli žít všichni tři spolu jako rodina. Dokonce dodala, že se její otec mohl stát například majitelem továrny vyrábějící čokoládu, jako například její dědeček.³⁷⁵

V případě srovnání vztahů k ženám nelze u A. Hitlera a H. Göringa nalézt jedinou paralelu. Obě Hermannova manželství lze označit za téměř idylická. Jeho vztah s Carin mu překazil pouze její nedobrá zdravotní stav a následné úmrtí. Svazek s Emmy je rovněž možno hodnotit jako velmi uspokojivý. U A. Hitlera se jednalo spíše o vztahy „hrané“, které měly předstírat vůdcův zájem o ženy. H. Göring si vybíral za své životní partnerky na rozdíl od vůdce zralé ženy a mateřské typy, kterým byl oproti jiným nacistickým pohlavárům oddaným a věrným manželem.³⁷⁶

Göringovy povahové rysy

H. Göring byl D. M. Kelleyem a G. M. Gilbertem v Norimberku charakterizován jako bezohledný cynik, který trpěl strojenými společenskými manýry a dovedl svým vystupováním oklamat mnoho cizích státníků. Rovněž byl popsán jako sobec a egoista, jež dokázal pro svůj úspěch a zisk udělat cokoli. H. Göring byl mužem mnoha tváří a vždy využil tu, která se v dané situaci jevila jako nejvhodnější. Byl velmi sebevědomý a cílevědomý. V průběhu války trpěl depresemi, nespavostí, ale i srdečními obtížemi, které byly způsobeny nejen jeho obezitou, ale i špatnými válečnými výsledky a ztrátou prestiže u A. Hitlera. H. Göring zůstal stejně jako A. Hitler až do konce svého života lékově závislý.³⁷⁷ Mimo jiné byl H. Göring velmi vychytralý, uměl být velkým hercem a stejně jako A. Hitler byl i on mistrným řečníkem a profesionálním lhářem.³⁷⁸

---

³⁷⁵ LEBERT, Stephan. *My father's keeper: children of Nazi leaders : an intimate history of damage and denial*. S.l.: Aol Time Warner, 2001, s. 200.

³⁷⁶ MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří: politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, s. 161.

³⁷⁷ KELLEY, Douglas M. *Muži kolem Hitlera*. Praha: Naše vojsko, 2010, s. 251-253.

³⁷⁸ BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004, s. 15.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo zmapovat vztahy mezi vůdcem nacistické Třetí říše A. Hitlerem a jeho designovaným nástupcem H. Göringem v letech 1939-1945. Na pozadí historických událostí byl popisován posloupný vývoj jejich vzájemné spolupráce, od prvotní fascinace, euforie, důvěry, až po známky disharmonie, které skončily vzájemným nepochopením, odcizením, čímž došlo k zřetřhání veškerých vazeb. Předkládaná práce se zabývala diskutovanou otázkou, zdali se mezi A. Hitlerem a H. Göringem vytvořilo během mnohaleté spolupráce přátelské pouto, nebo se jednalo o tzv. „veřejně prezentované“ přátelství, které bylo ve skutečnosti vypočítavou kalkulací, která vyústila v účelové společenství dvou rozdílných osobností. Vztahová problematika prvního a druhého muže nacistického Německa není v české literatuře jednotně zpracována. Touto prací byl podle mého soudu podán čtenáři ucelený obraz Hitlerova a Göringova života, včetně jejich válečného vývoje a nastínil zásadní a problematické pasáže jejich vzájemné spolupráce.

A. Hitlera a H. Göringa spojoval i přes odlišné společenské postavení, stupeň vzdělání a mentalitu jediný cíl - zisk politické moci a společenské prestiže. H. Göring patřil mezi nejzajímavější a nejmocnější představitele nacistické Třetí říše. Tento politik bývá někdy zjednodušeně popisován jako poněkud omezený a neschopný člověk, který žil jen pro své bohatství a za každou cenu se chtěl zavděčit A. Hitlerovi. S takto uvedenými vlastnostmi a schopnostmi by ovšem H. Göring rozhodně neuspěl mezi ostatními nacistickými pohlaváry, kteří vůdce obklopovali.

A. Hitler byl dobrým psychologem, který dokázal odhadnout možnosti svých spolupracovníků. Záhy zjistil, že H. Göring bude svými kontakty, vystupováním a svojí vynaloženou energií pro jeho politické vize přínosem. V tomto svém přesvědčení se A. Hitler nemýlil, neboť se především zásluhou H. Göringa stal v lednu 1933 říšským kancléřem. Nový říšský kancléř byl členy NSDAP veleben jako vůdce nového Německa. H. Göring se těchto oslav aktivně zúčastnil a svým vystupováním reprezentoval NSDAP na veřejnosti, čímž u německého národa získal obrovskou popularitu. A. Hitler naopak vystupoval jako „Mesiáš“ německé společnosti, který působil nedostupným a chladným dojmem, což byl promyšlený politický kalkul.

A. Hitler si cenil u H. Göringa jeho loajality, věděl o jeho diplomatických a organizačních schopnostech a o duchovní převaze nad mnohými členy NSDAP. Díky těmto skutečnostem se stal Hitlerovým nejcennějším spolupracovníkem. I přesto, že nebyl H. Göring o některých vůdcových rozhodnutích vnitřně přesvědčen, byl si A. Hitler jist, že bude vždy stát na jeho straně. Ačkoliv dokázal H. Göring splnit každý úkol a chovat se chladnokrevně až brutálně, uvažoval pragmaticky a své ústupky Hitlerovým požadavkům pokládal za upevnění svých mocenských pozic ve státě. I když nebyl H. Göring fanatickým stoupencem nacistické ideologie, údajně nečetl ani Hitlerův *Mein Kampf*, byl A. Hitlerem fascinován, věřil v jeho sílu a manipulativní schopnosti.

Do roku 1938 můžeme označit vztahy obou představitelů NSDAP za téměř bezproblémové. V témže roce došlo k určitému ochlazení jejich vztahů, což bylo spojeno s tzv. sudetskou krizí. Počátkem roku 1939 se již dá hovořit o výrazném nedorozumění mezi A. Hitlerem a H. Göringem, ke kterému došlo především kvůli Hitlerově expanzivní politice. H. Göring nebyl zastáncem a podporovatelem války, ke které na rozdíl od A. Hitlera zaujímal umírněnější stanovisko. V této fázi jejich vztahů se projevila Göringova podřízenost vůči A. Hitlerovi. Ačkoliv říšský maršál s expanzí nesouhlasil, přijal bez větších výhrad Hitlerovy plány a zapojil se do válečných příprav. H. Göring se A. Hitlera obával, neboť si dokázal logicky vydedukovat, že by mohl být některým schopným nacistickým politikem snadno nahrazen. Byl Hitlerovým nástupcem, a proto mu nedokázal nejen odporovat, ale zároveň se od něj také odpoutat.

Během dobovačné války, kterou nacistické Německo rozpoutalo, byl již A. Hitler s výkony říšského maršála nespokojen. Po stalingradské bitvě v roce 1943 začal H. Göringovi nedůvěřovat a de facto ho odstranil ze svého nejbližšího okolí. V této době upadl H. Göring u A. Hitlera v nemilost. Ostatní vůdci spolupracovníci A. Hitlerovi radili, aby H. Göringa za jeho neschopnost a laxní přístup, který prokázal při velení luftwaffe, odvolal. Vůdce byl H. Göringem sice rozčarován, ale vztah k říšskému maršalovi zůstal z jeho strany ambivalentní. Na jedné straně v něm A. Hitler viděl zkorumpovaného a neschopného člověka a na straně druhé ho chválil jako hrdinu s *Pour le Mérite*. Sentimentálně na H. Göringovi lpěl jako na ostatních „starých bojovnících“, kteří ho v jeho počátcích podporovali. Nejen za Göringovy zásluhy, ale i z propagandistických důvodů jej A. Hitler nedovedl absolutně zavrhnout.

Přestože H. Göring viděl, že A. Hitler přivedl svými plány Německo do záhuby, zůstal mu i nadále věrný. Nikdy vůdce veřejně nekritizoval a při zjištění, že mu A. Hitler nedůvěřuje, upadl do rezignace. A. Hitler si vždy držel od svého spolupracovníka H. Göringa určitý odstup. Říšský maršál se nestal jeho důvěrníkem, kterého vůdce zval na Berghof, čímž by mu dovolil nahlédnout do svého soukromí. H. Göring byl pro A. Hitlera pouhým vykonavatelem jeho příkazů a nařízení, čímž se zároveň stal jeho vazalem.

Na počátku roku 1945 došlo mezi nacistickou elitou k intrikám a machinacím, díky kterým měl být říšský maršál zbaven všech hodností, čemuž ale A. Hitler zamezil. K absolutnímu zpretrhání veškerých vazeb mezi A. Hitlerem a H. Göringem došlo krátce před Hitlerovou sebevraždou, kdy byl vůdci úmyslně nepravdivě interpretován Göringův telegram. Po této Göringově „zradě“ se A. Hitler teprve dokázal od H. Göringa distancovat. Zbavil ho nástupnických práv a vydal na něj zatykač, čímž došlo k trvalému přerušení jejich zvláštní symbiózy. Tento vztah lze spíše než jako přátelství označit za účelovou alianci, která trvala řadu let a přinesla celému světu nepříjemnou zkušenost v podobě nastolení nacistické diktatury, rozpoutání druhé světové války a genocidy nevinných lidí. Dle prostudovaných materiálů navázal A. Hitler během svého života pouze jeden přátelský vztah. Až do konce svého života totiž vůdce prohlašoval, že jeho jediným přítelem byl A. Kubizek a ostatní osoby ve svém okolí považoval pouze za své spolupracovníky.

SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ A LITERATURY

AILSBY, Christopher. *Třetí říše - den po dni*. Praha: Naše vojsko, 2005.

ALY, Götz. *"Endlösung": Völkerverschiebung und der Mord an den europäischen Juden*. 2. Aufl. Frankfurt am Main: S. Fischer, 1995.

BERGMANN, Werner. *Geschichte des Antisemitismus*. München: Beck, 2002.

BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004.

BUTLER, Rupert. *Gestapo: dějiny Hitlerovy tajné policie 1933-45*. Praha: Svojtka, 2015.

CINGROŠ, Jan. *Hermann Göring - klíčový svědek nacistických zločinů v Norimberku?*. Č. Budějovice, 2015. bakalářská práce (Bc.). JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH. Filozofická fakulta.

DELPLA, François. *Ďáblovy pokušitelky: Hitler a ženy*. Líbeznice: Víkend, 2010.

EBERLE, Henrik. *Hitler jako vojevůdce: jeho role v 1. a 2. světové válce*. Praha: Ikar, 2016.

FEST, Joachim. *Der Untergang: Hitler und das Ende des Dritten Reiches: eine historische Skizze*. 4. Aufl. Berlin: A. Fest, 2002.

FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005.

FOX, Louise a Cindy DOWLING. *Vzpomínky Göringovy sekretářky*. Líbeznice: Víkend, 2012.

FRANÇOIS-PONCET, André. *Vyslancem na Hitlerově dvoře*. Krnov: Vladimír Kořínek, 2004.

GORDON, Harold J. *Hitlerputsch 1923: Machtkampf in Bayern 1923-1924*. Frankfurt am Main: Bernard und Graefe, 1971.

GÖRING, Emmy. *An der Seite meines Mannes Begebenheiten und Bekenntnisse*. 5. Aufl. Coburg: Nation-Europa-Verl, 2007.

GÖRTEMAKER, Heike B. *Eva Braunová: život s Hitlerem*. Praha: Paseka, 2011.

GRÜNBERG, Karol. *Adolf Hitler: životopis Führera*. Přeložil Vladimír UHLÍŘ. Litvínov: Dialog, 1994.

HITLER, Adolf, KEEGAN, John, ed. *Adolf Hitler: Deníky*. Praha: BVD, 2013.

HITLER, Adolf. *Monology ve Vůdcově hlavním stanu 1941-1944*. Praha: Aurora, 1995.

IRVING, David John Cawdell. *Goebbels: pán myšlenek Třetí říše*. Brno: Books, 1998.

IRVING, David John Cawdell. *Göring: biografie Hermanna Göringa*. Vyd. 1. Překlad Věra Vystavělová. Brno: Bonus A, 1996.

KELLEY, Douglas M. *Muži kolem Hitlera*. Praha: Naše vojsko, 2010.

KERSHAW, Ian. *Hitler: 1836-1945*. Praha: Argo, 2004.

KLABUNDE, Anja. *Magda Goebbelsová: nástin jednoho života*. Praha: Levné knihy, 2009.

KNOPP, Guido a Peter ADLER. *Hitlerovi pomocníci*. Praha: Pragma, 1998.

KNOPP, Guido. *Göring: biografie*. Vyd. 1. Překlad Ingeborg Churaňová. Praha: Ikar, 2008.

KNOPP, Guido. *Hitler*. Praha: Knižní klub, 1998.

KNOPP, Guido. *Tajemství třetí říše*. Praha: Ikar, 2014.

KUBIZEK, August. *Adolf Hitler, můj přítel z mládí*. Turnov: Tygros, 2012.

LEBERT, Stephan. *My father`s keeper: children of Nazi leaders: an intimate history of damage and denial*. S.l.: Aol Time Warner, 2001.

LONGERICH, Peter. *Hitler: Biographie*. Erste Auflage. München: Sidler, 2015.

MANVEL, Roger. *Reichsmarschall: Aufstieg u. Fall d. Hermann Göring*. Rastatt: Moewig, 1983.

MANVELL, Roger a Heinrich FRAENKEL. *Göring*. Vyd. 1. Překlad Milan Dvořák. Praha: BB/art, 2007.

MASER, Werner. *Adolf Hitler: tak vedl a řídil*. Praha: Grada, 2014.

MASER, Werner. *Hermann Göring: Hitlerův paladýn s janusovskou tváří: politická biografie*. Vyd. 1. Překlad Jana Vymazalová. Praha: Argo, 2004.

PICKER, Henry. *Hitlerovy rozhovory u kulatého stolu*. Frýdek-Místek: Alpress, 2005.

SCHAAKE, Erich. *Hitlerovy ženy*. Bratislava: Aktuell, 2001.

SCHIRACH, Henriette von. *Frauen um Hitler: nach Materialien*. München: Herbig, 1983.

SIGMUND, Anna Maria. *Ženy nacistů*. Praha: Brána, 2000.

SPEER, Albert. *Řídil jsem Třetí říši*. Praha: Grada, 2010.

TREVOR-ROPER, Hugh. *Poslední dny Adolfa Hitlera*. 2., opr. a dopl. vyd. Praha: Aurora, 1995.

ZELLE, Karl-Günter. *Hitlers zweifelnde Elite: Goebbels - Göring - Himmler - Speer*. Paderborn: Schöningh, 2010.

Arbeiter-Zeitung, 7. März 1933.

Lidové noviny, 2. února 1933.

Lidové noviny, 2. září 1939.

Lidové noviny, 31. ledna 1933.

LUDWIG, Jan. DUMMY. *Big Brother*. 14. Jahrgang, 2016.

Právo lidu, 1. července 1945.

SEZNAM PŘÍLOH

1. Adolf Hitler a Hermann Göring - Vůdce a jeho korunní princ
2. Čelní nacisté po jmenování Adolfa Hitlera říšským kancléřem - leden 1933
3. Vůdce s Hermannem Göringem po zahájení činnosti lufwaffe v roce 1935
4. Adolf Hitler a Hermann Göring v Carinhallu
5. Adolf Hitler kmotrem Göringovy dcery Eddy - listopad 1938
6. Porada dvou nejmocnějších mužů Třetí říše
7. Adolf Hitler koncem roku 1944
8. Göringův telegram Adolfu Hitlerovi - duben 1945

Příloha č. 1: Adolf Hitler a Hermann Göring - Vůdce a jeho korunní princ

Zdroj: BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004.

Příloha č. 2: Čelní nacisté po jmenování Adolfa Hitlera říšským kancléřem - leden 1933

Zdroj: BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004.

Příloha č. 3: Vůdce s Hermannem Göringem po zahájení činnosti lufwaffe v roce 1935

Zdroj: BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004.

Příloha č. 4: Adolf Hitler a Hermann Göring v Carinhallu

Zdroj: <http://www.daserste.de/information/reportage-dokumentation/geheimnisvolle-orte/sendungen/geschichte-im-ersten-geheimnisvolle-orte-die-schorfheide-100.html>.

Příloha č. 5: Adolf Hitler kmotrem Göringovy dcery Eddy - listopad 1938

Zdroj: <https://www.welt.de/kultur/medien/article145257174/Die-Zweckdummheit-von-Hermann-Goerings-Frau-Emmy.html>.

Příloha č. 6: Porada dvou nejmocnějších mužů Třetí říše

Zdroj: BROŽ, Jiří. *Hitlerův korunní princ*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko, 2004.

Příloha č. 7: Adolf Hitler koncem roku 1944

Zdroj: FEST, Joachim. *Hitler eine Biographie*. Ungekürzte Ausg., 7. Aufl. Berlin: Ullstein, 2005.

Příloha č. 8: Göringův telegram Adolfu Hitlerovi - duben 1945

Nr. <u>F</u>	Marinenachrichtendienst					Ltg.-Nr. _____
Aufgen., den <u>23.4.</u> 19 <u>45</u>	Wetter an	Lag	Umrufen	Ltg.	durch	Uhrzeitgruppen 1811/11 frr 2352/14 frr Geheim!
um <u>0056</u> Uhr						
von _____ Ltg. _____						
durch <u>Schl</u>						
Verzögerungsverm.						
Fernspruch	Funkspruch	von:	Obersalzberg			
Fernschreiben	Posttelegramm					
Mein Führer:						
<p>General Koller hat mir heute auf Grund von Mitteilungen, die ihm Generaloberst Jodl und General Christian gemacht hatten, eine Darstellung gegeben, wonach Sie in gewissen Entscheidungen auf mich verwiesen hätten und dabei betonten, dass ich, falls Verhandlungen notwendig würden, dazu leichter in der Lage wäre als Sie in Berlin. Die Ausserungen waren für mich derart überraschend und ernst, dass ich mich verpflichtet fühlte, falls bis 2200 Uhr keine Antwort erfolgt, nehme ich an, dass Sie Ihrer Handlungsfreiheit beraubt sind. Ich werde dann die Voraussetzungen Ihres Erlasses als gegeben ansehen und zum Wohle von Volk und Vaterland handeln. Was ich in diesen schwersten Stunden meines Lebens für Sie empfinde, das wissen Sie und kann ich durch Worte nicht ausdrücken. Gott schütze Sie und lasse Sie trotz alledem baldmöglichst hierher kommen.</p>						
Ihr getreuer Hermann Göring						

Zdroj: <http://www.dw.com/de/göring-telegramm-an-hitler-versteigert/a-18570349>.